

VETENSKAP | URSPRUNG | SKAPELSETRO

Genesis

MARS 2023

**VETENSKAPEN
på Bibelns grund**

Utan Bibeln - ingen vetenskap!

Evolutionskritiska nobelpristagare

Är kreationister diskriminerade?

 Världen idag

Vem väljer du att lyssna till?

Världen idag kommer ut tisdag till lördag som e-tidning.
Tisdag och torsdag kommer den även ut som papperstidning.

Provläs en månad **GRATIS!**

Välkommen att beställa din provmånad på något av följande sätt:

- prova.varldenidag.se
- Scanna QR-koden
- Tel 018-430 40 50
- e-post: kundtjanst@varldenidag.se
- Posta talongen nedan

www.varldenidag.se

Jag beställer en gratis provmånad av Världen idag!

Namn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Erbjudandet gäller t.o.m. 2023-03-31 för hushåll i Sverige som inte haft tidningen de senaste sex månaderna. Prenumerationen avslutas automatiskt när provmånaden gått ut. Du kommer då att kontaktas av en av våra säljare för erbjudande om fortsatt prenumeration. För våra prenumerationsvillkor samt vår personuppgiftspolicy, se www.varldenidag.se/kundtjanst

Genesis

 Världen idag

Svarspost
Kundnummer 901204700
758 00 Uppsala

MARCOS PIXABAY

12

TEMA: VETENSKAPEN på Bibelns grund

TIDNINGENS INDELNING

FRÅN STYRELSEN

Ledare

Beskrivning av visioner och mål

RELATION

Kontakt med läsekretsen

Frågor och svar

BIBELN

Urgammal visdom

Tänkvärdheter och reflektioner från världens mest lästa bok

I FOKUS

Temaartiklar

Allsidig belysning av numrets tema

AKTUELLT

Recensioner och analyser

Media och frågor som rör skapelseområdet granskas och kommenteras

SKOLAN

För dig som lärare och elev

Undervisningsstöd, tips och argument för dig som går eller arbetar i skolan

FRAMÅTBlick

Nästa nummer

Vad kommer i nästa nummer av Genesis?

FÖRENINGEN GENESIS

är en allkristen sammanslutning som främjar spridandet av böcker, filmer och annan information som stöder skapelsetron. Vi granskar och presenterar material som belyser utvecklingslärans karaktär och konsekvenser. Föreningen vill utmana naturalismen som den självklara utgångspunkten för vetenskapen, visa på relevansen i ett bibliskt-kristet sätt att tolka naturen och verka för att en sådan syn får komma till tals i skola och samhälle.

Prenumeration och medlemskap - se nästa sida.

OMSLAGET

Vetenskapen, ursprunget ur Bibeln.
Illustration: Jörgen Lundin.

Genesis

BEATE BACHMANN PIXABAY

LEANDRO DE CARVALHO PIXABAY

Prenumerera på Genesis

Är evolutionsteorin verkligen bevisad?
Går evolutionen att förena med tron på Bibeln som Guds Ord?
Är en biblisk skapelsesyn förenlig med modern vetenskap?
Spelar skapelsefrågan någon roll i praktiken?

Se nedan hur du beställer och betalar Din årsprenumeration för 2023

5 Ledare

6 Läsarfrågor

6. Blanda inte ihop vetenskap och religion
7. Säger Bibeln att jorden är platt?

9 Tänkvärt

- 9 En lärjunge – vad är det?

12 Tema: Vetenskapen på Bibelns grund

- 12 Utan Bibeln – ingen vetenskap!
- 16 Tjugo stora vetenskapsmän
- 20 Tre skapelsetroende vetenskapliga pionjärer
- 22 Skapelsetroende kvinnor inom naturvetenskapen
- 25 Galileos fejd med katolska kyrkan
- 29 Kristna föregångare
- 30 Är kreationister utsatta för diskriminering?
- 35 Framgångsrika skapelsebaserade teorier
- 38 Tror alla nobelpristagare på Darwin?
- 42 Var står kreationismen idag?
- 46 Kreationister utmanade evolutionister

49 Boktipset

- 49 Sex böcker inom ämnesområdet

50 Recension

- 50 Kristenhetens slut som västerlandets kulturbärande
- 54 Examensarbete om Adam

57 Musik

- 57 Johan Helmich Roman

59 Tänkvärt

- 59 Om att tro och förstå

60 Skola och undervisning

- 60 För lärare: Styrdokumenten och skapelsetron
- 62 För elever: SO-rummet ute och cyklar
- 63 För dig som arbetar med de yngsta: Spatialt och kontextbaserat lärande

Bibelcitat är hämtade från NuBibeln om inget annat anges.

Genesis

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: Göran Schmidt.

Respektive artikelförfattares åsikter behöver inte nödvändigtvis överensstämma med föreningens.

MANUS OCH TIPS: redaktionen@genesis.nu

REDAKTION: Anders Allegrind, Johnny Bergman, Samuel Lampa, Magnus Lindborg, Jörgen Lundin, Göran Schmidt.

PRODUKTION OCH LAYOUT: Jörgen Lundin

TRYCK: Taberg Media Group, Taberg.

UTGIVNING: Genesis utkommer 4 nr/år. **ÅRSPRENUMERATION:** 265 kr (gåvoprenumerationer 165 kr, studerande 145 kr) Lösnummerpris 70 kr. Köp av 2 ex = 50 kr/st, 3-4 ex 40 kr/st, 5 eller fler ex: 30 kr/st. Porto tillkommer.

SÅ HÄR BESTÄLLER DU EN PRENUMERATION

Alt 1. Betala via Plusgironummer 29 55 88-8. **Alt 2.** Betala via Swish 123-652 03 99.

Se detaljerad information på <https://genesis.nu/tidning/>.

Utlandet: SEK 315 (studerande 245)

Internetbank – IBAN: SE18 9500 0099 6026 0295 5888 BIC: NDEASESS

FÖRENINGEN GENESIS Vetenskap Ursprung Skapelsetro.

MEDLEMSKAP: 130 kr/år (betalningsinfo - se genesis.nu)

POSTADRESS: Föreningen Genesis, c/o Göran Schmidt, Box 36, 475 18 RÖRÖ. tfn 0704-80 38 40. Internetadress: www.genesis.nu

FÖRENINGEN GENESIS STYRELSE: Göran Schmidt (ordf), Magnus Lindborg (vice ordf), Tord Svanberg (sekreterare), Ulf Hedin, Josef Moensjö (kassör), Johnny Bergman, Marita Sandberg. Suppleanter: Samuel Lampa, Theodor van der Waard, Anders Gärdeborn, Joakim Linder, Ola Hössjer, Leo Labón, Henrik Mjörnell, Roger Berggren, Erik Österlund.

LEDARE

Göran Schmidt civ.ing. (kemiteknik), biolog, lärare, skolledare, numera föreläsare och ordförande i Genesis. Webbplats: gschmidt.se Mail: ordforande@genesis.nu

Gå inte i NOMA-fällan!

År 1997 presenterade Stephen Jay Gould sin så kallade NOMA-princip. Gould var en amerikansk fossilexpert, evolutionsbiolog och vetenskapshistoriker som delgav sin syn på hur spänningen mellan naturvetenskap och religion skulle kunna lösas upp. NOMA står för "Non-Overlapping Magisteria" och med det menade han helt enkelt att alla bör acceptera att man ställer helt andra sorters frågor inom naturvetenskap än man gör inom religion. Inom naturvetenskapen arbetar man med fakta och hur-frågor och inom religionen med värden och varför-frågor. Gould menade att de som är verksamma inom naturvetenskapen ska kunna uttala sig med säkerhet och auktoritet inom sitt område utan att behöva mötas av religiösa invändningar, och de som sysslar med religiösa frågor ska få uttala sig fritt inom sitt område utan att få några pekpinningar från naturvetare.

Vad kan ha fått honom att formulera sin princip? Det är ingen speciellt djärv gissning att det var på grund av att kreationister hade invändningar mot evolutionen.

Goulds strategi låter vid första anblicken både förnuftig och rättvis. Men det finns en hake. Det är att fakta är någonting objektivt, medan värden är subjektiva. Och vilket tycker vi låter tryggast att luta oss emot? Fakta naturligtvis. Om vi skulle acceptera Goulds NOMA-princip hamnar naturvetarna auto-

matiskt i förarsätet och de religiösa på släpvagnen. Tankar och känslor är ju enligt sekulärt tänkande bara ett subjektivt upplevt resultat av elektriska urladdningar i centrala nervsystem i djur som "enligt vetenskaplig evidens" utvecklats under miljoner och miljarder år genom slumpmässiga mutationer och naturligt urval.

Ett av Goulds feltänk var att han tycktes leva i föreställningen att religiösa personer - läs: bibeltroende kristna - inte kan vara naturvetare.

Ett annat var att naturvetenskap och bibeltro skulle vara varandras fiender. Det där är dessvärre en föreställning som han delar med många i vårt samhälle. Tyvärr är det även många kristna som börjat tänka så. De har - oavsett om de är medvetna om det eller inte - valt att anamma NOMA-principen och tänker att man absolut inte får blanda in Bibeln i vetenskapen eftersom vetenskap handlar om fakta och logik medan Bibeln är en religiös skrift som det räcker att man diskuterar i kyrkan.

Sådana kristna har gått i fällan. Det här numret av Genesis visar hur monumentalt misstag de begår. Just Bibeln är nämligen vetenskapens fundament - utan den hade vi inte haft någon vetenskap över huvud taget!

/Göran Schmidt, ordförande

BILD: STEPHEN JAY GOULD WIKIPEDIA.

Är det inte en fara med att blanda ihop vetenskap och religion som ni gör i Genesis? Vetenskapen är ju en vedertagen metod för att skapa förståelse för hur världen hänger ihop som fungerar utan att blanda in någon gud. Bibeln är en religiös skrift och ingen lärobok i historia eller naturvetenskap.

/Naturvetare

**Hej signaturen "Naturvetare"!
Det korta svaret på din fråga är – Jo, men vi gör faktiskt inte det. Men eftersom din fråga egentligen innehåller några delfrågor, så låt oss ta en sak i sänder. Låt oss börja med frågan: Är det farligt att blanda ihop vetenskap och religion?**

Ja, om man inte är öppen och tydlig med när och på vilket sätt man gör det. Vi på Genesis vinnlägger oss om just detta, både när vi håller våra föredrag i olika sammanhang och när vi skriver våra artiklar. När vi tar upp ett visst fenomen i naturen så börjar vi som regel med att beskriva det sakligt och objektivt. Därefter visar vi hur otillräckliga de evolutionära förklaringarna är, att de framför allt bygger på naturalistiska spekulationer och på övertygelsen om evolutionens så kallade "faktum" och inte på evidensen som sådan.

Sedan presenterar vi en skapel-segrundad förklaring och varför vi på redaktionen anser att den stämmer bättre med observerbara fakta än den evolutionära berättelsen. Men vi lämnar alltid den slutgiltiga bedömningen åt läsaren. Vi tycker att det är öppet och ärligt att göra så. Läs våra artiklar så kommer du att upptäcka det mönstret.

Frågan är om våra meningsmotståndare inom vetenskapen agerar på motsvarande sätt. Är det inte så att de ofta menar att den evolutionära förklaringen

är helt objektiv och utan några som helst existentiella förbehåll, medan deras resonemang alltid bygger på förutsättningen att allt måste ha naturliga (inomvärldsliga) förklaringar? I så fall är ju en (naturalistisk) filosofi inbyggd i deras vetenskap utan att de är öppna med att berätta det för oss som lyssnar. Fundera gärna på det.

Den andra frågan som du väcker är den om vetenskapen utan Gud. Fungerar den verkligen? Vi på redaktionen skulle svara nej på den frågan. Dels för att Gud, Bibeln och vetenskapen är nära kopplade, vilket säkert framgår av det här temanumret. Och dels för att det bara finns en enda känd orsak till förekomsten av fenomenet meningsfull information och det är medveten intelligens. Det finns därför alla skäl att hävda att detsamma gäller den djupt meningsfulla information som präglar arvsmassan hos varje levande varsele. Modern vetenskap står svarslös inför både denna och en mängd andra fundamentala frågor, som den om uppkomsten av den första cellen, uppkomsten av kön, genetiska nätverk, den kambriska explosionen och självmedvetande o s v. Man väddar då till framtida forskningsresultat i hopp om att dessa kommer att ge svar i form av naturliga förklaringar. Vi tycker att det vore ärligare av den sekulära vetenskapens företrädare att konstatera att en intelligent skapelseakt idag är den bästa förklaringen till alla dessa fenomen, i morgon eller om 100 år skulle den kunna vara en annan.

Och för det tredje: Ja, Bibeln är definitivt en "religiös skrift", men den är ett unikt historiskt dokument inte bara på grund av att den visar sig trovärdig i andlig bemärkelse utan även därför att den gång på gång visat sig vara historiskt relevant. Arkeologin bekräftar dess uttalanden, andra historiska källor likaså. En del kristna – framför allt evolutionstroende sådana – hävdar att det inte spelar någon större roll för evangeliets trovärdighet om det som beskrivs i Bibeln första elva kapitel var verkliga historiska händelser eller inte. Men de har fel. Det är sant att Bibeln inte är någon lärobok i vare sig matematik eller geografi, men om Bibelns författare hade hävdat att $5 + 5 = 11$ och att Egypten låg i Mindre Asien så hade det utan tvekan påverkat trovärdigheten av Bibeln i dess helhet, inklusive de delar som handlar om Jesus och frälsningen. Jesus sade: "Om ni inte tror när jag talar till er om det jordiska, hur ska ni då kunna tro när jag talar om det himmelska?" (Joh 3:12, NUB).

Gång på gång visar det sig att när man formulerar vetenskapliga hypoteser utifrån bibliska utsagor så håller dessa måttet och ger bättre förklaringar av gjorda observationer än hypoteser som bygger på naturalistiska tankegångar. Föreningen Genesis verkar för att lyfta fram detta faktum med målet att Bibeln ska uppvärderas som styrdokument inte bara i andliga utan även i vetenskapliga sammanhang.

/Redaktionen

Jag har en kristen bekant som på allvar hävdar att jorden är platt och menar att det står så i Bibeln. Hur ställer ni er till det?

/Roffe

Hej Roffe!

Även vi på Genesis har dessvärre på senare tid stött på några kristna som tror på en platt jord. Det här är ett nytt fenomen som inte existerade för 15-20 år sedan. Då skrattade man åt Flat-Earth Society och tyckte att det bara var en helgalen idé att ifrågasätta att jorden var rund – vilket det också är. Men idag sätter sig skrattet i halsen, eftersom det visar sig att det finns en del människor, däribland anmärkningsvärt många kristna, som på fullt allvar köpt plattjords-konceptet, och en del hävdar som du skriver också att det är grundat i Bibeln. Allt bygger på pseudoargument hämtade från Youtube.

Det är nämligen videoplattformen Youtube som är anledningen till idéns genomslag – innan den existerade inte fenomenet. Youtube är fantastiskt på många sätt, men baksidan är uppenbar. Vem som helst kan där publicera argument för exakt vad som helst, och ingen vet om personen i fråga själv tror på argumenten eller gör det med avsikten att luras. Det sägs att merparten av plattjordsinformationen publiceras av ateister som tycker det är kul med lättlurade kristna.

JÖRGEN LUNDIN

Varför tycks det vara en större andel kristna som är involverade, kan man då undra. Säkerligen eftersom man ofta refererar till bibelcitater vilket framför allt appellerar till kristna. Det cirkulerar listor på internet med ca 200 bibelcitater som påstås stödja idén om en platt jord, men de är alla är tagna ur sina respektive sammanhang och ofta utan hänsyn till grundtextens andemening. Någon klok person har sagt att människan är lättlurad och att den lättaste att lura är sig själv. Det ligger mycket i det. När argu-

menten för en platt jord presenteras görs det med argument som låter övertygande därför att de knyter an till vardagliga synintryck och när man dessutom påstår att det står så i Bibeln bidrar det till att en del kristna accepterar idéerna.

Det är väldigt svårt att diskutera med en övertygad plattjordare, eftersom kraften i det konspiratoriska tänkandet är så stark och nästan har sektliknande drag. Det du som kristen kan göra är att i lagom små portioner ge honom (för oftast är det nog män) ett litet argu- ►

Gravyr ur Camille Flammarion's bok från 1888, *L'atmosphère: Météorologie Populaire* (Atmosfären: Populär meteorologi)

ment åt gången (se länk i noten) att fundera över och sedan be Gud om att hans Ande ska få använda dem till att befria honom tankemässigt.

Det finns också en historisk aspekt av saken, eftersom kristendomsfientliga krafter alltid varit angelägna om att utmåla kristendomen och bibeltron som vidskeplighet och som en motståndare till vetenskap. Eftersom det är sådana krafter som dominerat det svenska skolväsendet under många generationer så har vi alla blivit matade med idén om "den mörka medeltiden" där människorna var fjättrade i kristna dogmer och vanföreställningar. Vem har till exempel inte hört berättelsen om att folk på Christoffer Columbus tid trodde att jorden var platt och att man varnade honom för att hans skepp skulle trilla över jordkanten? Varför uppstod en sådan vandringssägen? För att förlöjliga bibeltroende.

Den välkända gravyrbilden härintill har använts flitigt för att illustrera hur banal den medeltida bibliska föreställningen om världen var i förhållande till den nya "upplysta" tidens. Det egentliga syftet med bilden har varit att misskreditera kristendomen genom att visa på hur felaktig Bibeln är. Problemet är bara att den här bilden inte alls kom till under medeltiden, utan så sent som 1888 och den visar en kosmologi som kyrkan aldrig förordat.

Sanningen är nämligen att ytterst få bildade personer har argumenterat för en platt jord, varken under medel-

tiden eller dessförinnan. Den grekiske matematikern och astronomen Eratostenes kunde redan på 200-talet före Kristus experimentellt beräkna jordklotets omkrets med 98,4% noggrannhet. Inom kyrkans värld har det funnits en handfull undantag från den regeln, men kyrkan har helt ignorerat dem. Ändå har deras idéer vantolkats av "upplysningens" företrädare till att ha varit kyrkans officiella hållning.

Det finns flera texter som visar att man på Bibelns tid var medveten om att jorden var en sfär, däribland Jesaja som konstaterar att HERREN är den som "tronar över jordens rund" (40:22), Job som skriver att Gud "hänger upp jorden på intet" (26:7) och inte minst Jesus själv, som enligt Lukas sade att när han kommer tillbaka till jorden ska det samtidigt vara både natt och dag (Luk 17:34-35). Sov gjorde man ju nattetid medan mjöl maldes på ljusa dagen.

TVÅ VIKTIGA SLUTSATSER:

1. Det finns ingen som helst evidens för en platt jord; det finns en rad olika sätt att bevisa att jorden är rund.

2. Vi måste vara på vår vakt mot villfarelser i alla dess former. Plattjordsidén är en förhållandevis oskyldig sådan. I framtiden kommer vi att få uppleva fler och långt allvarligare villfarelser. Bibeln ger oss råd:

"Den som först för sin talan har rätt, tills motparten kommer och prövar saken".
(Ord 18:17)

"...pröva allt, behåll det goda"
(1 Tess 5:21)

/Redaktionen

NOT

Om du vill läsa mer om hur man kan visa att jorden verkligen är rund så finns det en jättebra artikel (på engelska) på <https://creation.com/refuting-flat-earth> (kortare: bit.ly/G12313)

En lärjunge – vad är det?

Av Göran Schmidt

Jag kan inte säga att jag är uppvuxen i en kristen familj. I varje fall inte när jag jämför mig med de flesta av mina troende vänner. Men på 1950 och -60-talet så var fortfarande söndagsskola och konfirmation något som hörde till regeln snarare än undantagen. Jag var 5-6 år, och mina föräldrar propsade inte alls på att jag skulle gå till söndagsskolan, men kompisen på första våningen i "höghuset" där vi bodde på femte våningen propsade på att jag skulle följa med honom till stadsdelskyrkan kommande söndag, och jag nappade på inbjudan. Varför då? För att han sade att man fick jättehäftiga bilder. Ordet "coola" hade nämligen ännu inte kommit till Sverige, och "filmstjärnebilder" var populära samlarobjekt på den tiden.

Jag följde med. Prästen pratade och pratade. Han pratade om lärjungarna, och jag minns att jag funderade på vad det var för sorts ungar, men jag lät bli att fråga och ingen annan gjorde det heller. Det kändes som en evighet innan det slutligen var dags för bildutdelningen. När jag väl fick den efterlängtdade bilden föreställde den Jesus och ett lamm.

Jag gick aldrig mer till söndagsskolan.

På senare år har jag släppt det där traumat med bilden och börjat reflektera mer över vad det är att vara lärjunge. Jag tycker fortfarande att det är ett konstigt ord, och att det borde ersättas med något tidsenligare. Ordet lärjunge känns som från en främmande kultur och tidsepok. Varför inte i stället

använda ordet *lärling*? I så fall förstår man ju vad det handlar om. En lärling på en bilverkstad är en nybörjare som går bredvid en erfaren bilmekaniker och iakttar och ställer frågor och lär. Inte som i skolan där man får tusen svar på frågor man aldrig ställt och därför glömmer av alltsammans, om inte förr så efter nästa prov. Nej som lärling ställer man frågor därför att man är genuint intresserad av svaren, eftersom man vet att det kommer att vara till nytta i ens framtida yrkesliv.

WIKIMEDIA

Om vi ersätter ordet lärjunge med lärling så sade Jesus:

"En *lärling* står inte över sin lärare, men när han är fullärd, kan han bli som sin lärare" (Luk 6:40)

I Johannes 14:12 säger Jesus så här till sina lärlingar:

"Ja, sannerligen säger jag er: den som tror på mig ska kunna göra samma gärningar som jag har gjort och till och med ännu större, för jag går till Fadern".

Tänk om Jesus menar precis vad han säger (och varför skulle han inte göra det?): Att vår strävan och fokus i livet framför allt ska vara att varje dag lära och praktisera lite mer av det Jesus

undervisade sina lärlingar om, och som han själv demonstrerade i sitt vardagsliv. Då ska vi ta rygg både på honom själv som det framgår av Bibeln och på de människor i vår egen tid som kommit längre i kunskaper, färdigheter och erfarenheter i fråga om Jesus-livet än vi själva. Då är det slut på "söndagskristendomen", men - handen på hjärtat - hur spännande är väl den?

TEMA

VETENSKAPEN på Bibelns grund

INNEHÅLL

- 12 **Bibeln och vetenskapen**
- 16 **Tjugo vetenskapsmän**
- 20 **Tre skapelsetroende vetenskapliga pionjärer**
- 22 **Skapelsetroende kvinnor inom naturvetenskapen**
- 25 **Galileos fejd med katolska kyrkan**
- 29 **Kristna föregångare**
- 30 **Är kreationister utsatta för diskriminering?**
- 35 **Framgångsrika skapelsebaserade teorier**
- 38 **Tror alla Nobelpristagare på Darwin?**
- 42 **Var står kreationismen idag?**
- 46 **Kreationister utmanade evolutionister**

Hindrar Bibeln vetenskapen?

Det är dags att en gång för alla avliva föreställningen att tron på Bibeln skulle utgöra ett hinder för vetenskaplig framgång. Detta är en myt som dessvärre får upprepad näring genom uttalanden av personer som gör anspråk på att försvara en sekulär samhälls- och vetenskapssyn. Men det handlar då om en historierevisonism som i bästa fall bygger på ren och skär okunskap och i sämsta fall kristendomsfientlighet.

Det var nämligen ingen tillfällighet att den moderna vetenskapens vagga låg i det judisk-kristet präglade västerlandet eftersom principer hämtade från Bibeln utgör grundförutsättningarna för all vetenskaplig verksamhet.

Därför är det också helt naturligt att en absolut majoritet av de personer – främst män men också kvinnor – som grundade modern vetenskap bevisligen var varmt bibeltroende kristna. Med sin gärning illustrerade de att bibeltron tvärt om utgör en katalysator för vetenskaplig framgång.

Det är mot den bakgrunden både ironiskt och djupt inkonsekvent att vi idag ser ett mönster av hur bibeltroende kristna och andra evolutionskritiker aktivt motarbetas inom den vetenskapliga världen och utsätts för olika former av diskriminering, utfrysning och censur.

Ofta är det först mot slutet av en framgångsrik vetenskaplig karriär som många forskare väljer att "komma ut" som evolutionskritiker och bekännande kristna. Många nobelpristagare vittnar både om sin tro och sin kritik av evolutionen. Bara genom sin blotta existens motbevisar de effektivt myten om att skapelsetro skulle vara liktydigt med ovetenskaplighet.

Sanningen är att Bibeln är trovärdig i fråga om allt den berör, inklusive jordens och mänsklighetens urhistoria. Att en majoritet av forskare motsätter sig detta med hänvisning till evolutionen förändrar inte det faktum att skapelsebaserade hypoteser visat, och visar, sig framgångsrika i många avseenden. Vetenskapshistorien visar tydligt att en majoritet av forskare kan ha fel!

Det är därför tragiskt när även kristna börjat propa på att vetenskap måste vara strängt materialistisk och att det skulle vara fel och fult att låta Bibeln vara inspirationskälla när man formulerar vetenskapliga hypoteser. Det som avgör styrkan hos en hypotes är i vilken mån den harmonierar med evidensen och hur bra förklaringskraft den har, inte inspirationskällan som sådan.

Den som bekänner sig som kristen bör förstås fråga sig varför mänskliga spekulationer skulle vara en pålitligare utgångspunkt än Guds eget vittnesbörd i Bibeln. Och varför skulle kristna acceptera en ram för forskningen som till sin definition förpassar mirakel till myternas och sagornas värld? Det där är samvetsfrågor.

Vi på Genesis är övertygade om att framtida forskning kommer att blomstra i takt med att skapelse/design-perspektivet i kraft av sin bättre förklaringskraft får ett allt större inflytande. Det kommer att innebära att ekonomiska resurser kan kanaliseras på nya sätt så att hypoteser som visat sig vara återvändsgränder som inte bär någon frukt utan bara slukar forskningsmedel kan överges och andra mer lovande vägar prioriteras. Den ljusnande framtid är vår!

Så skulle man kunna sammanfatta de artiklar som nu följer.

/Redaktionen

WIKIPEDIA

Martin Luther var en "katalysator" för reformationen, som startade under 1500-talet i Europa.

Göran Schmidt civ.ing. (kemiteknik), biolog, lärare, skolledare, numera föreläsare och ordförande i Genesis. Webbplats: gschmidt.se Mail: ordforande@genesis.nu

Utan Bibeln - ingen vetenskap!

Av Göran Schmidt

Vi är vana vid att höra att den vetenskapliga revolutionen kunde ske tack vare att det mänskliga förnuftet triumferade över Bibelns och kristendomens inflytande över det västerländska tänkandet. Denna "befrielseprocess" sägs ha börjat under renässansen (med början på 1400-talet) för att sedan kulminera under upplysningstiden (1600-1700-talen). Det är den historieskrivning som både vi och våra barn fått upprepad för oss om och om igen både under och efter skoltiden. Men stämmer det med verkligheten?

Det fanns en annan rörelse som pågick parallellt med den vetenskapliga revolutionen, och det var reformationen. Den sprang fram ur en frustration över att den katolska kyrkan vid den här tiden till stor del blivit förvärldsligad. Reformationen utgjorde en proteströrelse med målet att reformera kyrkan till en kristendom mer lik den ursprungliga, den som kännetecknades av en levande tro på Gud och på hans ord, Bibeln. Tänk om den rörelsen, den uppvaknande bibeltron, var minst lika viktig för vetenskapens framväxt! Vi anar det.

Därmed inte sagt att allt den katolska kyrkan åstadkom under medeltiden var enbart av ondo. Senare forskning visar att den "mörka medeltiden" nog inte alls var så mörk som kristendomens kritiker brukar hävda. Troligen hade vi varken haft sjukhus, skolor eller universitet utan det värdefulla arbete som under många sekler bedrevs och utvecklades inom klosterväsendet. Det är alltid oklokt att säga av den gren man sitter på.

VARFÖR UPPSTOD VETENSKAPEN I VÄST?

Under alla omständigheter är det ett historiskt faktum att den moderna vetenskapen uppstod i det kristna Europa och inte i Indien, Kina, Grekland eller i den muslimska världen. Självklart gjordes upptäckter och uppfinningar även på dessa platser, men där uppstod likväl ingen organiserad vetenskap som kan jämföras med den som uppstod i väst och som idag bedrivs i hela världen. Vad beror det på?

Den frågan har diskuterats flitigt under åren, och det finns ett svar: Bibeln. Följande principer som alla har sina rötter i den bibliska uppenbarelsen anses ha bidragit till den moderna vetenskapens födelse: ▶

1. GUD, SKAPAREN, ÄR EN RATIONELL VARELSE

Modern vetenskap vilar på grundförutsättningen att universum är begripligt och att det därför går att studera systematiskt. Det är inte så självklart som det låter. Rent historiskt vilar idén om en begriplig, lagstyrd och därmed förutsägbar värld på att den skapats av en personlig, intelligent, oföränderlig, pålitlig, lagstiftande Gud. Bibelns Gud uppenbarar sig som en rationell varelse som själv inte utgör någon del av skapelsen, vilket man däremot föreställde sig inom de österländska, panteistiska religionerna.

2. MÄNNISKANS UPPDRAG ATT RÅDA ÖVER DEN ÖVRIGA SKAPELSEN

Enligt 1 Mos 1:28 fick människan uppdraget att råda över jorden: "Gud välsignade dem och sa: 'Var fruktsamma och föröka er, uppfyll jorden och lägg den under er! Härskas över fiskarna, fåglarna och alla djur som rör sig på jorden'". Det uppdraget tolkades bland annat som en uppmaning till, ja till och med en befallning, att utforska skapelsen.

Ett sådant bemyndigande saknade grund inom ramen för panteismen. Snarare låg det för en panteist nära till hands att anse det vanvördigt att experimentera med den fysiska världen eftersom det i viss mening var som att experimentera med Gud själv. Inte heller antikens filosofer var särskilt intresserade av att utveckla metoder för att observera och upptäcka världen eftersom man ansåg att universum var outgrundligt.

3. MÄNNISKANS MEDVETENHET OM SIN FALLNA NATUR

En annan princip hämtad från Bibelns början som var en viktig pusselbit för att lägga grunden för den moderna vetenskapen finner vi i 1 Mos 3, berättelsen om syndafallet. En konsekvens av det blev en distans mellan människan och hennes skapare. Konsekvensen när människan blev avskuren från den ursprungliga intima andliga gemenskapen med honom blev att hon förvandlades till en varelse i behov av ständig tillrättavisning. Denna ofullkomlighetsprincip blev den idémässiga grundvalen för den vetenskapliga metoden, som går ut på att forskare formulerar begåvade gissningar – hypoteser – om hur världen fungerar. Dessa framställs inte som absoluta sanningar utan som preliminära modeller som sedan testas mot verkligheten. Den forskare som presenterar en hypotes hoppas att den ska stämma, men måste alltid vara beredd på att egna eller andras experiment kan motbevisa den och att en konkurrerande teori kan visa sig ha en bättre förklaringskraft.

Den bärande principen är alltså en fallen och ofullkomlig människa i behov av korrigering på jakt efter den förlorade sanningen.

4. SANNING EXISTERAR

Det kanske låter självklart för somliga, men för många i vår postmoderna tid upplevs det snarast reaktionärt att hävda att sanning existerar. Men Bibeln är tydlig – det finns absoluta sanningar. Guds ord är sanning, och Jesus Kristus är sanningen själv personifierad. Allt han sade var absolut sant. Att det finns en sann och objektiv verklighet som vi kan lära känna genom att studera världen med den vetenskapliga metoden är en viktig målbild för varje forskare. Det faktum att vi genom forskningen inte når fram till den fulla sanningen är en helt annan sak. Det innebär inte att verkligheten eller sanningen som sådan är relativ eller subjektiv, att någonting är "sant för mig men inte för dig" som blivit en postmodern devis. Sådana resonemang är farliga när de smyger sig på. Det går inte att bygga vetenskap på en sådan filosofi. I stället handlar det om att förhålla sig ödmjukt eftersom vår kunskap här i tiden är bristfällig (1 Kor 13:12).

5. GUDS BUD

Men det stoppar inte där. Modern vetenskap vilar på ännu en biblisk princip. Den är att Gud är en moralisk Gud som har moraliska anspråk på de människor han skapat till sin egen avbild. Utifrån en biblisk moral förväntas även forskaren agera öppet och sanningsenligt när de experimentella resultaten presenteras. Sanning och öppenhet är ingenting man kan ta för givet utifrån en ateistisk syn på vårt ursprung. I en sådan världsåskådning finns det ingen övergripande värdering som skulle göra sanning mer eftersträvsvärd eller berömvärd än lögn. Det innebär naturligtvis inte att ateister för den skull är lögnaktiga, bara att en dygd som sanningsenlighet inte kan motiveras utifrån ateistisk filosofi. Utifrån sådan går det lika bra att argumentera för att det är moraliskt att ljuga om ändamålet är gott för en själv eller andra. En sådan inställning vore givetvis förödande för vetenskapen om den fick fritt spelrum.

TRO KONTRA FRAMGÅNG UNDER DEN VETENSKAPLIGA REVOLUTIONEN

Den amerikanske religionssociologen Rodney Stark gjorde en genomgång av betydelsefulla vetenskapsmän under perioden 1543 – 1680, den period som vanligen brukar förknippas med "den vetenskapliga revolutionen". Av de 52 högst rankade fanns en skeptiker (Edmund Halley) och en panteist (Paracelsus).

De resterande 50 var kristna, varav åtminstone 30 kan räknas som "hängivna", definierade av den religiösa passion med vilken de formulerade sig. Det är enligt Stark först vid tiden för Darwin som ateister åstadkom någonting att tala om inom vetenskapen. (Och som Genesis läsare vet är bristerna i Darwins egen teori idag mer uppenbara än någonsin).

Kan Starks resultat förklaras med att kristendomen var en så självklar utgångspunkt att de tidiga vetenskapsmännen inte visste bättre eller inte kände till några alternativa synsätt? Nej menar Stark – både panteism, deism och ateism och andra religiösa och filosofiska föreställningar som utmanade kristen teism var välbekanta för den tidens lärda, men man höll ändå fast vid kristendomen och argumenterade mot de alternativa synsätten därför att man ansåg att de inte höll måttet.

OM VETENSKAP OCH MIRAKEL

Mirakel är uteslutna per definition utifrån den vetenskapliga (läs: naturalistiska) världsbilden, men helt inom ramen för den kristna världsbilden eftersom universums lagstiftare till skillnad från sina mänskliga motsvarigheter inte själv är underställd de lagar han instiftat. Han har behörigheten att gripa in när han så önskar. Men eftersom Gud är ordningens Gud och inte oordningens (1 Kor 14:33) så sker det utan bekostnad av naturlagarnas generella giltighet – bespisningsmiraklen (Matt 14:13-20 och 15:32-38) skedde utan några som helst kosmiska ljudbangar och förändrade inte den ordinarie livsmedelsproduktionens villkor. Både bibeltroende och ateister är eniga om hur empirisk vetenskap ska bedrivas i praktiken, enda skillna-

den är att en kristen är öppen för en större verklighet än den som ryms inom ateistens förståelse av verkligheten, till exempel i fråga om ursprungsfrågorna.

BEGRAV VANFÖRESTÄLLNINGEN EN GÅNG FÖR ALLA

Tesen att vetenskapen kunde börja blomstra först när upplysningen gjort sig kvitt Bibeln och kristendomen är alltså inte bara en vanlig föreställning i vår tid, utan framför allt en vanföreställning. Mot den bakgrunden är det absurt att forskare i vår egen tid ofta misstänkliggörs för att vara ovetenskapliga på grund av sin bibeltro och skapelseövertygelse (se artikeln på sidan 31). Det är dags att proklamera sanningen: Utan Bibeln och de personer som under historien trott på dess budskap hade vi sannolikt inte haft någon vetenskap alls. De flesta av de bokstäver du hittar i naturvetenskapens formler är initialerna av kristna forskares namn! I folkbildningens namn är det dags att Sveriges elever och allmänhet får veta det. Läs vidare och sprid kunskapen i din omgivning!

/Redaktionen

NOTER

1. Hannam, J., *God's Philosophers: How the Medieval World Laid the Foundations of Modern Science*, 2007; Läs gärna om boken på https://en.wikipedia.org/wiki/God%27s_Philosophers (kortare: bit.ly/G1231)
2. *For The Glory of God: How Monotheism Led to Reformations, Science, Witch-Hunts and the End of Slavery* av Rodney Stark, Princeton University Press, Princeton, 2003. Recension på <https://answersingenesis.org/reviews/books/the-biblical-origins-of-science/> (kortare: bit.ly/G1233)

CREG-RAKOZY UNSPLASH

Tjugo stora vetenskapsmän som sett Gud bakom skapelsen

Av Johnny Bergman

Johnny Bergman.
Mobil 070-228 10 32
johnnybergman@telia.com

Idag anser många att gudstron måste hållas skild från vetenskapen. Därför menar man att skapelsetron och idéerna om en intelligent design hör till religionens område och inte vetenskapens värld.

Men för alla de vetenskapsmän som byggde upp den moderna vetenskapen var det inte alls så. De såg gudstron som ett naturligt inslag i deras vardag och något som inspirerade dem i deras vetenskapliga arbete och gjorde dem till ödmjuka vetenskapsmän.

De flesta av dem som har lagt grunden till den moderna vetenskapen har varit kristna och bibeltroende med en övertygelse om att det finns ens skapare bakom både universums och livets uppkomst. Här är några exempel:

1. NICOLAUS COPERNIKUS (1473-1543)

Polsk astronom, matematiker och läkare. Han beskrev redan år 1543 hur jorden roterar kring sin axel och hur den och de andra planeterna kretsar kring solen:

–Att lära känna Guds mäktiga verk, att uppfatta hans visdom och överhöghet och makt och att till en del förstå hur hans lagar fungerar, det måste säkert vara ett tilltalande och acceptabelt sätt att tillbe den Högste på.

2. FRANCIS BACON (1561-1626)

Engelsk filosof, vetenskapsman, statsman och författare. Han är en av upphovsmännen till den moderna filosofin:

–Med bara liten kunskap om vetenskapen blir en människa ateist, men efter ett djupare studium av vetenskap börjar man tro på Gud. .. Ateism sitter mer i läpparna än i människans hjärta.

3. GALILEO GALILEI (1564-1642)

Italiensk astronom, fysiker och ingenjör. Han har kallats för universalgeni och betraktats som astronomins och den moderna fysikens fader. Han uppfann termoskopet och observerade de fyra största satelliterna kring Jupiter:

–Jag känner inte mig tvungen att tro att samme Gud som har utrustat oss med känslor, förnuft och intelligens skulle ha menat att vi inte skulle använda något av det.

4. JOHANNES KEPLER (1571-1630)

Tysk astronom, matematiker och fysiker. Keplers lagar om himlakropparnas elliptiska rörelser hjälpte senare Isaac Newton att framställa sina teser om gravitationen:

–Vetenskap är när man försöker tänka Guds tankar efter honom. ... Det stora syftet med att undersöka världssalltet är att upptäcka den förnuftiga ordning och den harmoni som Gud har lagt ner i det och som han har uppenbarat för oss genom matematikens språk.

5. RENÉ DESCARTES (1596-1650)

Fransk matematiker, fysiker, filosof och kristen skribent:

–Med "Gud" menar jag något som är utan gräns, oberoende, enastående mäktig och som skapade både mig själv och allting annat som existerar. Alla dessa egenskaper är sådana att man måste dra slutsatsen att Gud med nödvändighet existerar.

6. BLAISE PASCAL (1623-1662)

Fransk matematiker, fysiker, filosof och kristen skribent:

–Om jag tror på Gud och ett liv efter detta, och du inte gör det och det inte heller finns någon Gud, så har vi båda förlorat när vi dör. Om det däremot finns en Gud, så förlorar du fortfarande, medan jag vinner allting. ▶

**7. ROBERT BOYLE
(1627-1691)**

Anglo-irländsk naturfilosof, kemist, fysiker och uppfinnare. Han betraktas som en av grundarna till modern kemi. Han är mest känd för Boyles lag, som beskriver förhållandet mellan tryck och volym i en gas:

–Gud är universums upphov och grundaren av lagarna om rörelse. Genom att lära känna hans verk, lär vi också känna honom. I Bibeln får den okunnige lära sig all nödvändig kunskap och den allra mest kunnige lär sig att upptäcka sin okunnighet.

**8. SIR ISAAC NEWTON
(1642-1727)**

Engelsk naturvetenskapsman, matematiker och teolog, som av många anses vara världens störste vetenskapsman genom tiderna:

–Gud skapade allting efter deras antal, mått och vikt. .. Om alla andra bevis saknas så skulle tummen ensam övertyga mig om Guds existens. .. Jag har en grundläggande tro på Bibeln som Guds ord, skriven av dem som var inspirerade. Jag studerar Bibeln varje dag.

**9. CARL VON LINNÉ
(1707-1778)**

Svensk botaniker, läkare, geolog och zoolog. Han var den som lade grunden till den moderna systematiken, som grupperar växter och djur:

–När man sitter här under sommaren och lyssnar till göken och alla de andra fåglarnas sånger, insekternas surrande ljud och tittar på blommornas gnistrande färger, då blir man helt stum inför Skaparens verk.

**10. ALESSANDRO VOLTA
(1755-1827)**

Italiensk fysiker, som gjorde viktiga insatser i utvecklingen av elektriska apparater. Han uppfann det första elektrokemiska batteriet. Den elektriska enheten Volt och asteroiden 8208 Volta är uppkallad efter honom:

Forts. ALESSANDRO VOLTA

–Tack vare Guds särskilda nåd har jag aldrig, vad jag vet, vacklat i min tro. ..Jag tackar ständigt Gud, som har fyllt mig med denna tro som jag vill behålla både i liv och död.

**11. ANDRÉ-MARIE AMPÈRE
(1775-1836)**

Fransk fysiker och matematiker, som anses vara en av upptäckarna av elektromagnetismen. Enheten ampere som mäter elektrisk ström har fått sitt namn efter honom:

–Tro på Gud och hans försyn, ett kommande liv, upprättandet av det goda, domen över det onda, storheten och sanningen i Kristi läror, uppenbarelsen av denna lära genom en särskild gudomlig inspiration med syfte att rädda människosläktet.

**12. MICHAEL FARADAY
(1791-1867)**

Brittisk fysiker och kemist. Han anses vara en av historiens största vetenskapsmän. Tack vare honom har elektricitet kunnat användas inom teknologi. SI-enheten för kapacitans, Farad, har fått sitt namn efter honom:

–Naturens bok, som vi måste läsa, har skrivits med Guds finger. .. Varför skulle människor gå vilse, när de har den välsignade Boken att vägleda dem. .. Jag skall få vara med Kristus och det är tillräckligt för mig.

**13. JAMES P. JOULE
(1818-1889)**

Brittisk fysiker som betraktas som värmelärans fader och gav namn till SI-enheten för energi, Joule. James Joule var en övertygad kristen:

–Målet efter att ha lärt känna Gud och lyda hans vilja, måste vara att få kunskap om en del av hans visdom, makt och godhet som visar sig i hans skapelseverk. .. Det är uppenbart att när man lär känna naturlagarna så betyder det samtidigt att man också lär känna Guds tankar som är uttryckta där.

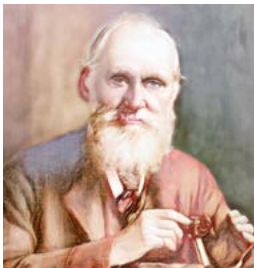
PORTRÄTTEN ÄR DIGITALT AVMÅLADE FRÅN WIKIMEDIA, PINTEREST OCH WELCOMECOLLECTION.

**14. LOUIS PASTEUR
(1822-1895)**

Fransk kemist och biolog. Han var den moderna mikrobiologins pionjär och utvecklade ett vaccin mot rabies:

–*Ju mer jag studerar naturen, desto mer förundrad blir jag över Skaparens verk. Vetenskapen för människor närmare Gud. ..Ompröva ofta dina prioriteringar och låt Gud komma först.*

**15. LORD W. KELVIN
(1824-1907)**

Irländsk matematiker, fysiker, ingenjör och uppfinnare. Känd för sina matematiska analyser av elektricitet och formulering av termodynamikens lagar:

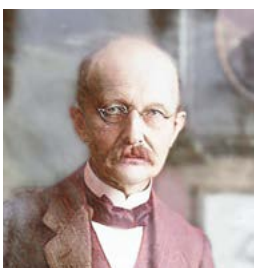
–*Jag tror att ju mer noggrant man studerar vetenskapen, ju längre tar det oss bort från något som kan liknas vid ateism. Och om du studerar vetenskapen djupt nog och länge nog, kommer det att tvinga dig att tro på Gud. ..Att mäta något är att veta något.*

**16. JAMES CLERK MAXWELL
(1831-1879)**

Skotsk matematisk fysiker och vetenskapsman. Han är ansvarig för den klassiska teorin om elektromagnetisk strålning. Maxwells ekvationer för elektromagnetism har kallats för ”den andra stora föreningen i fysiken”:

–*Vetenskapen har ingen kompetens för att själv resonera kring skapelsen av materia ur ingenting. Vi har nått den yttersta gränsen för vårt tänkande, när vi har erkänt att eftersom materian inte kan vara evig och existera av sig själv, måste den ha blivit skapad.*

**17. MAX PLANCK
(1858-1947)**

Tysk teoretisk fysiker och främste upphovsman till kvantteorin, vilket gav honom Nobelpriset i fysik. Han har gett namn åt Plancks konstant:

–*Efter att ha studerat atomen, kan jag berätta att det finns inget liknan* Forts.

Forts. MAX PLANCK

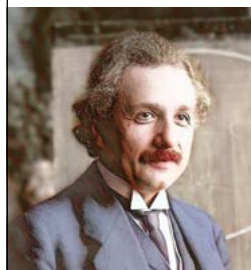
de! All materia bildas och består bara tack vare en kraft som får atompartiklarna att vibrera och hållas samman i det minsta av alla solsystem – atomen. .. Bakom denna kraft finns det ett medvetet, intelligent Förnuft eller Ande.

**18. JAMES JEANS
(1877-1946)**

Engelsk fysiker, astronom och matematiker. Jeans är en av grundarna grundare av brittisk kosmologi och gav många viktiga bidrag inom fysiken:

–*Universum börjar mer att se ut som en stor tanke än som en maskin. Den förnuftiga tanken verkar inte längre vara en slumpartad inkräktare i materiens värld utan snarare en skapare och den som styr över materien. Livet existerar i universum enbart för att kolatomen har vissa exceptionella egenskaper.*

**19. ALBERT EINSTEIN
(1879-1955)**

Tysk-amerikansk fysiker av judisk börd. Han utvecklade relativitetsteorierna, som medförde en revolution inom fysiken. Han anses ha varit en av 1900-talets mest framträdande personer:

–*Trots den harmoni som finns i kosmos, som jag med mitt begränsade förstånd kan upptäcka, finns det ändå människor som säger att det inte finns någon Gud. Särskilt arg blir jag när de citerar mig till stöd för sådana åsikter.*

**20. MAX BORN
(1882-1970)**

Tysk matematiker och fysiker. Han fick Nobelpriset i fysik år 1954. Han var en av de elva som skrev på Russell-Einsteinmanifestet.:

–*De som påstår att vetenskapliga studier gör en människa till ateist, måste vara ganska dumma människor. ..Det finns två sorter av troende som kan ifrågasättas. De som tror på det otroliga och de som tror att tron måste överges och ersättas av ”den vetenskapliga metoden”.*

Tre skapelsetroende vetenskapliga pionjärer

Av Magnus Lindborg

Det är ett intressant faktum att framväxten av modern vetenskap skedde just i det kristna västerlandet och nära nog uteslutande genom övertygat bibeltroende vetenskapsmän.¹

Övertygelsen om att Gud har skapat världen ledde till ett sökande efter de lagar skapelsen lagts under. Den vetenskapliga metoden, med krav på testbarhet och falsifierbarhet, infördes av kreationisten² Sir Francis Bacon som en konsekvens av vår fallna natur, eftersom även vetenskapsmän kan ha fler motiv än osjälviska. Den vetenskapliga metoden är objektiv, men inte forskaren själv. Forskaren påverkas både av gruppsykologi och politiska och religiösa uppfattningar. Vi ska nu titta lite närmare på tre vetenskapliga pionjärer som alla var bibeltroende.

WIKIMEDIA

JOHANNES KEPLER

Iohannes Keplerus föddes 1571 i det som nu är Tyskland. Som barn blev han intresserad av astronomi efter att ha sett en komet och en månförmörkelse, men hans mål var att bli präst och han valde därför att studera teologi vid universitetet i Tübingen. Under

präbstudierna ägnade han sig också åt matematik, som astronomin räknades till på den tiden, och erbjöds därför en tjänst som lärare och professor i dessa ämnen i Graz i Österrike. Kepler ansåg att Nicolaus Copernicus hade rätt som avfärdade den gamla grekiska³ geocentriska världsbilden, men upptäckte att planeternas banor var elliptiska och inte cirkulära. Det är den första av Keplers tre lagar.

År 1599 hade Kepler tvingats flytta till Prag på grund av oroligheter och fick tjänst hos den tysk-romerske kejsarens

hovastronom Tycho Brahe, dansken, som assistent. När Brahe dog ett par år senare fick Kepler ta över hans omfattande material med noggrant utförda planetobservationer vilket hjälpte honom att upptäcka de lagar han blivit berömd för. Kepler tog också över befattningen som hovastronom.

Kepler revolutionerade astronomin genom att applicera fysiken, som då hörde till filosofin, på denna gren av matematiken. Idag ses det som en självklarhet. Hans tre lagar om planetära rörelser är hans mest kända vetenskapliga bidrag, vilka Newton senare skulle använda för sin teori om gravitationen.

Så här skrev Kepler om vad han önskade att hans upptäckter skulle leda till: "Må Gud se till att ... tron på världens skapelse skall förstärkas genom dessa yttre bevis, att Skaparens tanke kan bli igenkänd och att hans outtömliga vishet får lysa fram allt klarare för varje dag."⁴

WIKIMEDIA

ISAAC NEWTON

Livet började inte så strålande för Newton, som föddes för tidigt julen 1642 i England. Hans pappa dog tre månader innan Isaac föddes och när mamman gifte om sig tre år senare fick han inte bo kvar, utan flyttade till sin mormor. Först när styvpappan också hade dött flyttade han tillbaka, femton år gammal. Skol-

gången var först ganska knackig, men enligt en biografi⁵ ska han efter att ha förlorat ett bråk med en elev som var bättre i skolan ha börjat plugga, och blev då inte bara bättre än sin rival utan blev bättre än alla. Eftersom mamman blivit änka igen tvingades Isaac sluta skolan och arbeta på en gård, men han vantrivdes och åkte ofta in till skolan i Grantham för att läsa. Till slut skickade mamman tillbaks honom till skolan igen.

När Newton var 18 började han på Trinity College vid universitetet i Cambridge. Matematik var det stora intresset

Magnus Lindborg. Lycksele.
Arbetar med vuxenutbildning
för invandrare.

och han fokuserade på de moderna tänkarna, som Descartes, Galilei och Kepler. Vid 23 års ålder utvecklade han matematiken med sin generaliserade binomialsats. Samma år tog han en fil kand, och universitetet stängdes kort därefter på grund av pesten. Hemma fortsatte han arbeta med sina intressen och lade grunden till gravitationslagen. Han ägnade sig också åt att studera optik och ljusets refraktion, samt byggde ett teleskop och jobbade med infinitesimalkalkyl (matematik).

Tre år senare återvände han till Cambridge där han blev professor. Hans nya upptäckter mötte en del motstånd, men gjorde honom också välkänd. Efter att ha tvekat länge, han ogillade diskussion, publicerade han ändå sitt berömda verk med studier i matematik⁶ som idag anses vara den vetenskapliga historiens främsta verk. I det beskrev Newton tre rörelselagar med utgångspunkt från Keplers lagar och gravitationsteorin. Hela arbetet dedikerade han till "Herren Gud Allsmäktig, universums Härskare".

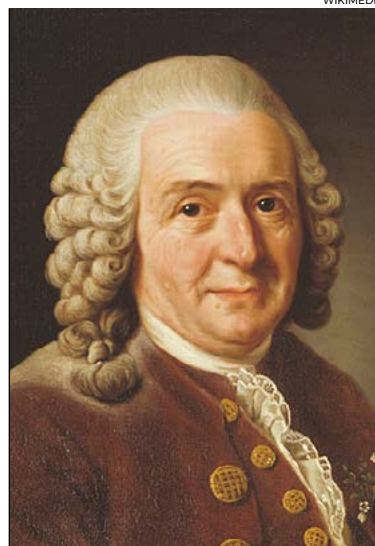
Det är inte många som vet att Newton rekryterades av Kronan för att bli kunglig myntmästare. Hans vetenskapliga noggrannhet och skarpsinne passade utmärkt för att bekämpa falskmynteriet, som var ett stort problem på den tiden. Newton sägs ha infört räfflad kant på mynten som ett sätt att försvåra fusk. Isaac blev även ordförande i Royal Society, den brittiska vetenskapsakademien, strax därpå och var den förste som adlades för sina vetenskapliga bedrifter. Han avled vid 84 års ålder och ligger begravd i Westminster Abbey.

Newton var en hängiven kristen och en mycket produktiv författare. Det allra mesta han skrev handlade om den kristna tron. Idag finns en synnerligen läsvärd engelsk nyöversättning av hans kronologi över världshistorien⁷ där han med sitt skarpsinne analyserar de antika historiska källorna, i syfte att visa att den kronologiska tidsram för skapelsen som vi möter i Bibeln är korrekt.

CARL VON LINNÉ

Carl von Linné, vårt svenska vetenskapliga geni, föddes 1707 i Småland. Hans morfar var kyrkoherde och när han dog tog fadern över samma tjänst. Pappan hade tagit namnet Linnæus under präststudietiden. Carl var botaniskt intresserad redan som liten och samlade ofta växter. Efter prästförberedande studier vid katedralskolan i Växjö fortsatte han med botanik och medicin vid universiteten i Lund och Uppsala.

Han ville skapa ordning i den oreda som han upptäckte i namngivningen av organismerna. Samma växt eller djur hade ofta olika namn på olika platser, vilket orsakade förvirring i vetenskapliga samtal. Vid 23 års ålder bestämde han sig för att systematisera hela växtvärlden. Han skrev i sin självbiografi att Gud den allsmäktige givit honom insikt i sina otaliga former

WIKIMEDIA

(av liv), oförändrade sedan skapelsens dag. Han publicerade sitt klassificeringssystem med släkt- och artnamn i taxonomiverket *Systema Naturae* (naturens system) 1735 när han var 28 år. Verket utökades med tiden till flera volymer, där omkring 7700 växtarter och 4400 djurarter namngavs "till Guds ära".⁸

Linné gjorde flera upptäcktsresor, arbetade tidvis som läkare, blev rektor för Uppsala universitet och adlades. Han bidrog

till att starta Kungliga Vetenskapsakademien och Naturhistoriska Riksmuseet och fanns med som naturvetenskaplig expert i Bibelkommissionen från 1773. Hans sjuttio år långa liv präglades av vördnad för Gud och skapelsen. Han menade att "alla arter skapades var för sig. Sedan skapelsen har inga nya arter tillkommit". Idag vet vi att artbildning sker, men det sker inom ramen för de grundarter som Gud skapade.

NOTER

1. I boken *For the Glory of God: How Monotheism led to Reformations, Science, Witch-hunt, and the End of Slavery* listar sociologen Rodney Stark 52 av de mest framstående vetenskapsmännen under den vetenskapliga revolutionen, år 1543 - 1680. 31 var överlåtet troende och 20 konventionellt kristna.
2. Detta epitet ses ibland som diskvalificerande för vetenskapsmän. Faktum är att biblisk skapelsestro var drivkraften för många vetenskapliga pionjärer, trots att begreppet kreationism myntades långt senare.
3. Aristoteles och Ptolemaios menade att jorden var universums centrum och att alla himlakroppar rörde sig i perfekta sfäriska rörelser runt jorden, med extrasfärer för att lösa oregelbundenheter.
4. Ur Geisler, Anderson: *Origin Science*.
5. N.W. Chittenden: *Life of Sir Isaac Newton*.
6. *Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica* (Naturfilosofins matematiska principer). Innan dess hade han skrivit om sina optiska upptäckter (1672) vilket utvecklades ytterligare i *Opticks* (1704).
7. *Newton's Revised History of Ancient Kingdoms* (2008). Sir Isaac Newton; Edited by Larry Pierce.
8. Yoon, C. K.: *Naming Nature: The Clash Between Instinct and Science*.
9. linneuppsala.se/carl-von-linne-citat/

Skapelsetroende kvinnor inom naturvetenskapen

Genom historien har kvinnor av olika anledningar varit klart underrepresenterade inom naturvetenskapen. Det har i huvudsak varit ett fäste för män. Historiskt sett är det bara sju procent av forskare som har varit kvinnor.¹

Men det har börjat hända en del med könsfördelningen på det här området. Om man granskar de vetenskapsmän som levtt från 1900-talets början och fram till vår tid, så stiger andelen kvinnor till 20%. Den senaste statistiken från UNESCO² visar dessutom att trenden fortsätter med ett ökat antal kvinnliga vetenskapsmän. Enligt den är 29,3% av världens forskare idag kvinnor.²

HUSHÅLLERSKAN BLEV HEDERSDOKTOR

Det har genom åren funnits många hinder för kvinnor, som har velat göra karriär inom vetenskapen. En av dem var Agnes Pockels (1862-1935). Agnes hade varit intresserad av naturvetenskap ända sedan barndomen och velat studera fysik. Hon hade ingen tillgång till något universitet och kunde bara läsa lite i sin yngre broders litteratur. Bro-

dern var student vid universitetet i Göttingen.

Agnes var ensamstående och tog hand om sina sjuka föräldrar i deras hem i Tyskland. Hon skötte alla hushållssysslor och när hon diskade märkte hon effekterna av oljor, tvålar och andra kemikalier på vattnets ytspänning. Agnes tog fram en ap-

parat som hon kunde mäta ytspänningen med. Hon publicerade sedan resultaten i sin första forskningsartikel i tidskriften Nature.

Agnes Pockels fortsatte att studera ytfenomen och skrev ytterligare vetenskapliga artiklar. År 1931 fick hon sin första utmärkelse och tilldelades lite senare en hedersdokortitel vid Braunschweigs tekniska universitet. Tänk att en hushållerska kunde bli en av pionjärerna inom det nya vetenskapsområdet Ytvetenskap.³ Ingen dålig framgång av en kvinna som i stort sett var självlärd.

KÖNSDISKRIMINERING AV KVINNOR INOM VETENSKAPEN

På 1930-talet fick många kvinnor inom naturvetenskapen utstå restriktioner och förnedring jämfört med sina manliga kolleger. Rosalind Franklin var en av dem. Hon är mest känd för att hon bidrog till att bestämma DNA-molekylens uppbyggnad. Det har också skrivits en del om den förnedrande behandling

hon utsattes för av manliga kolleger. På King's College i London hade männen en ganska nedvärderande attityd mot henne och åt inte i samma matsal som Rosalind och den övriga kvinnliga personalen fick äta i. Många anser att Rosalind Franklins upptäckter var så avgörande att hon borde ha fått Nobelpriset för sitt forskningsarbete.

Ändå finns det många berömda kvinnor genom historien som gjort viktiga upptäckter och uppfinningar inom vetenskapen. Vi ska ge några exempel på det.

KVINNIGA FORSKARE SOM VARIT TROENDE

Sophia Brahe (1556–1643) var en av sin tids mest lärda kvinnor. Hon var syster till den berömde astronomen Tycho Brahe och var student i astronomi, kemi och medicin. Sophia Brahe är mest känd för att ha varit lärning och assistent åt sin bror i dennes astronomiska observationer.

Maria Gaetana Agnesi (1718–1799) var en italiensk kvinna med en ovanlig begåvning. Hon skrev läroböcker om matematisk analys och erbjöds att undervisa i matematik vid universitetet i Bologna. Maria var en språkbegåvning, som behärskade både grekiska och latin. Efter sin fars död började hon studera teologi och valde att ägna resten av sitt liv åt att "tjäna Gud och sin nästa".

Caroline L. Herschel (1750–1848) är känd för sina upptäckter av åtta kometer och för sin omarbetning av John Flamsteeds stjärnkatalog. Hon var också till stor hjälp för sin bror William Herschel i hans arbete inom astronomi. Caroline var mycket hängiven i sin lutherska tro.

Maria S. Merian (1647–1717) var tysk entomolog och den första vetenskapskvinnan som kunde dokumentera och illustrera insekternas livscykel för allmänheten. Hon hade en djup vördnad för naturen och såg Guds hand bakom naturens fulländade livsformer.

Miriam M. Stimson (1913–2002) var den som banade väg för upptäckten och förståelsen av DNA-molekylens komplicerade struktur. Hon var professor i kemi, men samtidigt också dominikanersyster. Miriam Stimson använde kaliumbromid (KBr) för att förbereda DNA-baserna för analys med infraröd spektroskopi och kunde därmed bekräfta basernas struktur och placering inuti själva dubbelhelixen. Hon såg sin vetenskapliga upptäckt som något som skulle kunna leda människor närmare Gud.

Mary Somerville (1780–1872) var en skotsk vetenskaplig författare och universalbegåvning. Hon studerade matematik och astronomi och nominerades som den första kvinnliga ledamoten av the Royal Astronomical Society. Hennes liv kännetecknades av en mycket fast tro på Gud, trots allt det motstånd hon fick gå igenom. Matematiken ger enligt Somerville de mest övertygande bevisen på Guds enhet. ▶

... skapelsetroende kvinnor inom naturvetenskapen

Georgia Purdom

Ann Gauger

Gabriela Haynes

PORTRÄTTEN ÄR DIGITALT
AVMÅLADE FRÅN WIKIMEDIA OCH
DISCOVERY INSTITUTE

KVINNLIGA KREATIONISTER I VÅR TID

Om man granskar olika förteckningar över skapelsetroende forskare i vår tid, så upptäcker man att kvinnorna är i klar minoritet. På Jerry Bergmans lista över 3000 darwinskeptiker, så är det bara ca 6% av dem som är kvinnor. Bland dem finns några svenska kreationister, bl.a. teol kand *Aila Annala* och molekylärbiolog *Anna-Sofie Albrekt* i Lund. Däremot är det fler kvinnor bland listan över föredragshållare och vetenskapsmän på *Answers in Genesis* hemsida. Där är mer än 30 procent kvinnor.

En av dem är doktor *Georgia Purdom*, som höll flera föredrag på Genesis årskonferens i Solna hösten 2022. Hon är molekylärbiolog och flitigt anlitad som föredragshållare över hela världen.

En annan forskare, doktor *Gabriela Haynes*, är paleontolog från Brasilien. Hon jobbar också idag med verksamhet för *Answers in Genesis*. Andra aktiva kvinnliga vetenskapsmän i samma organisation är doktor *Kelly Hallowell*,

doktor *Kaia Kloster*, doktor *Elizabeth Mitchell* och doktor *Jennifer Hall Rivera*.

Andra framstående skapelsetroende vetenskapsmän är Intelligent Design-företrädaren fil dr *Ann Gauger* vid *Discovery Institute* och doktor *Jean K. Lightner*, vid Creation Ministries International. Ann Gauger har tillsammans med professor Ola Hössjer, professor vid *Stockholms universitet*, i facktidskriften *BIO-Complexity* publicerat en vetenskaplig artikel om genetiska argument för att tro på ett ursprungligt skapat människopar.

/Redaktionen

NOTER

1. David Neadle: *Women in Science - a historical perspective*, www.rsc.org, 2016.
2. UNESCO Faktablad nr 55, juni 2019.
3. Ytvetenskap, är studiet av fysikaliska och kemiska fenomen på gränssytan mellan ämnen med olika tillstånd som t ex vatten och luft eller vatten och fasta ämnen!

Galilei inför den kyrkliga domstolen.
1700-talsmålning av Joseph-Nicolas Robert-Fleury

WIKIMEDIA

MYTEN SOM ALDRIG VILL DÖ

Galileos fejd med katolska kyrkan

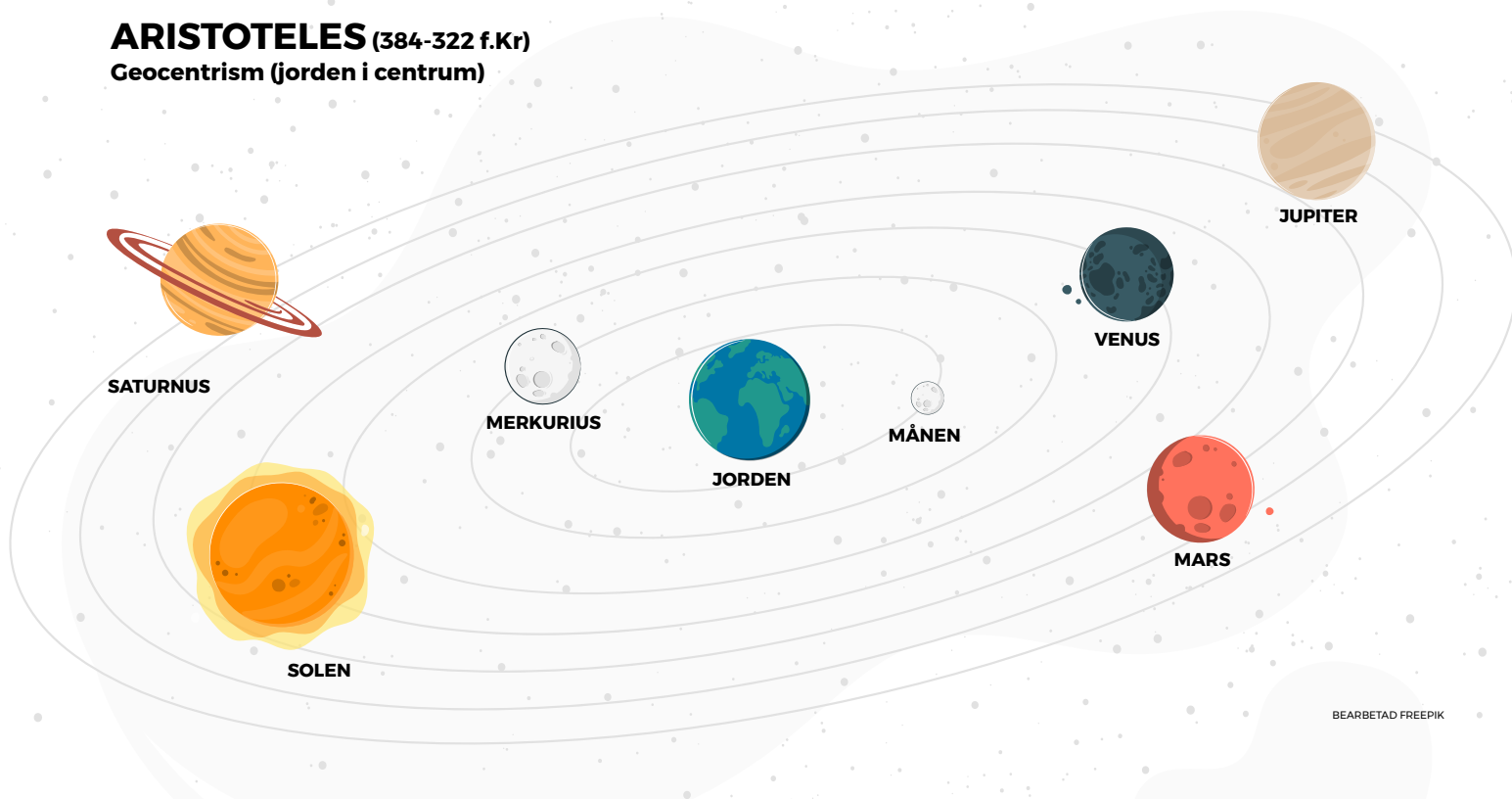
Av Johnny Bergman

Tvisten mellan Galileo och Vatikanen på 1600-talet har i många år framställts som ett krig mellan vetenskap och religion. Ateister har samtidigt anklagat kyrkan för att i århundraden ha motsatt sig vetenskaplig forskning och mänskliga framsteg i allmänhet. Historiker har dock på senare år kunnat visa att Galileo-affären handlade mer om synen på olika vetenskapliga teorier än om tolkningen av vissa verser i Bibeln.

ARISTOTELES (384-322 f.Kr)

Geocentrism (jorden i centrum)

BEARBETAD FREEPIK

Tvärt emot vad legenden säger var både Galileo och det kopernikanska synsättet väl ansedda av kyrkans tjänstemän. Galileo var i själva verket offer för sin egen arrogans, sina kollegers avundsjuka och påven Urban VIII:s personliga ställningstaganden. Han anklagades inte för att kritisera Bibeln utan för att han inte lydte påvens dekret.

HISTORIEFORSKNINGEN GER EN ANNAN BILD

Några av dem som granskat de historiska dokumenten om rättegången mot Galileo är vetenskapshistorikern och professorn Giorgio de Santillana, den brittiske författaren Arthur Koestler och den judiske människorättskampen Marco Feingold. Santillana ägnade mycket tid åt sitt Galileo-projekt och publicerade sedan boken *The Crime of Galileo*.

Bilden av en strid på liv och död mellan en trångsynt kristen kyrka och en genialisk och alltid objektiv naturvetenskap i Galileoaffären beror på alltför många osanna legender. Arthur Koestler konstaterar att "tanken att rättegången mot Galileo var en slags uppgörelse mellan blind tro och upplyst förnuft är nävt felaktig".¹

Galileo själv var bibeltroende och såg ingen motsättning mellan Bibeln och den kopernikanska förklaringen med solen i centrum i stället för jorden. Han uttryckte det slagfärdigt ge-

nom att konstatera att avsikten med Bibeln är "att lära oss hur vi kommer till himlen och inte hur himlakropparna förflyttar sig".²

Galileo hävdade också att "Skriften tar aldrig fel, vilket däremot dess uttolkare gör. Om man läser texterna rätt, kommer aldrig Bibeln och vetenskapen att stå i strid med varandra, eftersom sanningen finns hos båda. Sådant som är dunkelt bildspråk, ska inte uppfattas som klarspråk".³

ARISTOTELES, KOPERNIKUS, BRAHE OCH KEPLER

Den världsuppfattning som härskade bland vetenskapsmännen sedan många år var Aristoteles gamla geocentriska modell från 300-talet f. Kr, som gick ut på att himlakropparna rörde sig i perfekta cirklar runt jorden som var i universums centrum.

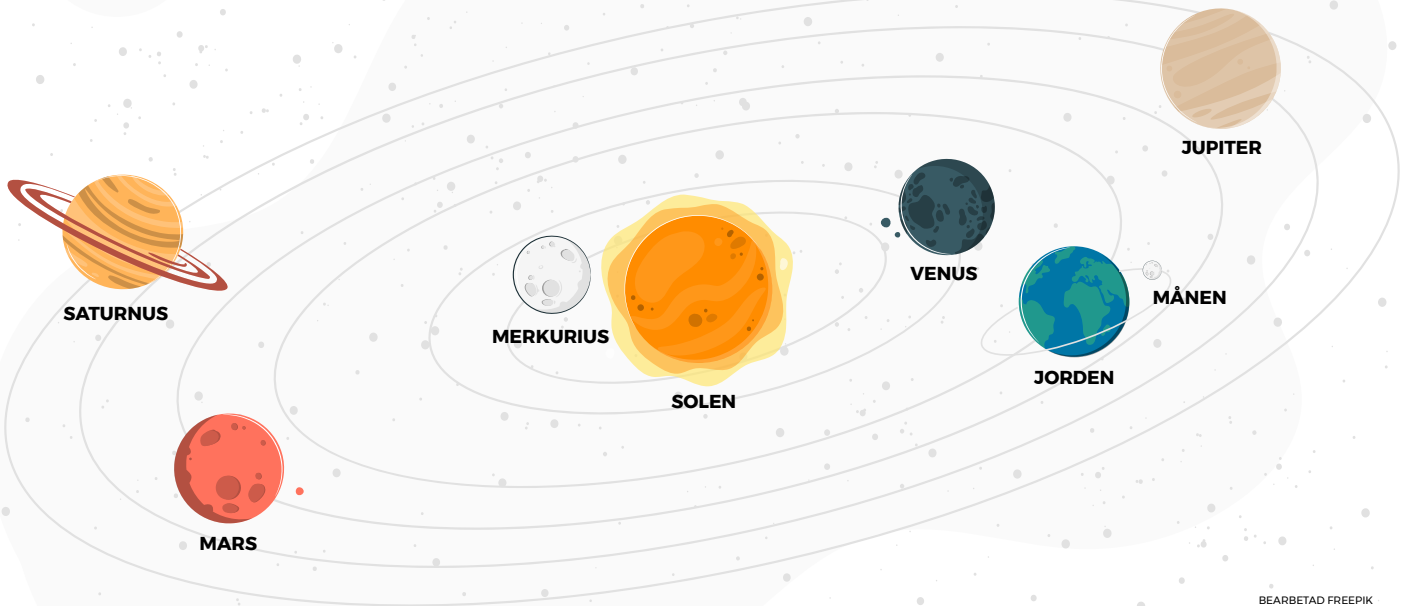
På 1500-talet lade Nikolaus Kopernikus (1473-1543) fram sin teori, där solen var i centrum och planeterna inklusive jorden rörde sig i omloppsbanor runt den. Detta synsätt kallades för den heliocentriska modellen.

År 1533 presenterades Kopernikus teori för påven Clement VII, som tog emot den positivt och belönade honom med en generös gåva.

Den danske astronomen Tycho Brahe (1546-1601) presenterade sin teori ett antal år senare, som var ett mellanting

KOPERNIKUS (1473-1543 f.Kr)

Solen i centrum. Jorden och andra planeter rör sig runt solen

BEARBETAD FREEPIK

mellan Kopernikus och Aristoteles modeller. I hans system var jorden i centrum och solen och månen förflyttade sig i omloppsbanor runt jorden. Planeterna däremot rörde sig i banor runt solen.

Lite senare kom Johannes Kepler med sitt förslag som liknade Kopernikus modell med solen i centrum och jorden och andra planeter i omloppsbana runt solen. Även det en heliocentrisk modell.

HÖGT AKTAD AV PÅVEN OCH JESUITERNA

Galileo Galilei (1564-1642) var en av den tidiga vetenskapens giganter. Även om han var mest känd för sitt arbete inom astronomi, var han också en skicklig matematiker och den som många har beskrivit som "vetenskapens fader". I vår tid förstår vi inte vilken roll kyrkan och klostren spelade på 1600-talet. Klostren fungerade som en slags skolor och centrum för vetenskap och lärande. De blev därför inkörsportar för uppfinningar och ny teknik.

Kampen mot Galileo startades inte av katolska tjänstemän utan av Galileos kolleger och vetenskapsmän, som var rädda för att förlora sin position och sitt inflytande. Kyrkans representanter var mycket mer öppna för det kopernikanska systemet än vad forskarna och Galileos kolleger var.

Galileo avstod från att öppet ta ställning för Kopernikus förklaring av rädsla för sina kolleger – inte av rädsla för Vatikanen. Den enda vetenskapsmän som höjde sin röst offentligt till försvar för Galileo i hans eget land var Johannes Kepler. Jesuitorden, som låg bakom rättegången mot Galileo, inkluderade den tidens ledande vetenskapsmän.

Fram till en kort tid före rättegången stod Galileo högt i aktning hos påven och jesuiterna. Hans läror och upptäckter hyllades av många och hans besök i Rom år 1611 var en stor framgång för Galileo. Påven Paul V välkomnade honom och gav honom privat audiens. Några veckor senare samlades hela Collegio Romano för att officiellt fira Galileo för hans upptäckter. Fyra år senare väcktes en anklagelse mot Galileo, men avvisades av inkvisitionsdomstolen.

GALILEOS RETORIK OCH ARROGANS BLEV HANS FALL

Galileo Galilei var till sin personlighet mycket envis och aggressiv och fick genom sin hårda polemik snart en del motståndare. Det blev svårt för andra vetenskapsmän att samarbeta med honom. Arthur Koestler skriver: "Hans metod var att göra sina motståndare till åtlöje, vilket han alltid lyckades med, antingen han hade rätt eller fel. Det var en utmärkt metod för att snabbt vinna en diskussion men samtidigt få en livslång fiende".⁴ ►

WIKIMEDIA

Galileo gick till hårt angrepp mot jesuitastronomen Horatio Grassis avhandling om astronomen Claudius Ptolemaios teorier. Anledningen till Galileos upprördhet var att Grassi inte någonstans hade nämnt Galileos namn i texten. En 70-årig dominikan hade också i ett privat samtal uttryckt tvivel om Galileos teorier, vilket medförde att han fick ett hårt brev från Galileo, där han blev kallad för "okunnig".

En annan egenskap hos Galileo var självskhet och ovilja att dela med sig av sina upptäckter och insikter till andra forskare. Han hade stora tankar om sig själv och skrev bl.a. till en bekant: "Du kan inte hjälpa det, herr Sarsi, att möjligheten bara gavs till mig och ingen annan att upptäcka alla nya fenomen på himlen. Detta är sanningen som varken illvilja eller avund kan förneka".⁵

Galileo vägrade också att ge Kepler ett av sina teleskop, fast han gav sådana till flera andra politiker runtom i världen. Det var inte förrän hertigen av Bayern lånade honom ett galileiskt teleskop som Kepler kunde använda ett galileiskt teleskop, som var skarpare och nådde längre ut i rymden än alla andra dåtida teleskop.

SNARAN DRAS ÅT OM GALILEO

Galileo agerade alltid som om han hade alla bevis, samtidigt som han inte kunde presentera dem, eftersom ingen annan ändå enligt Galileo var intelligent nog att förstå dem. När kardinal Bellarmine, som var ansvarig för inkvisitionsdomstolen, frågade Galileo om bevis för hans teori, svarade Galileo i ett hårt formulerat brev att han inte var villig att lägga fram dessa bevis, eftersom ingen annan ändå riktigt kunde förstå dem.

År 1615 ägde den första rättegången mot Galileo rum och den slutade med att Galileo blev frikänd från anklagelserna. Den viktigaste anledningen till frikännandet var att ledande jesuitastronomer lade fram expertbevis som talade till Galileos fördel.

När Urban VIII blev påve år 1623 var han mycket vänligt inställd mot Galileo och hans arbete. Men en kort tid innan rättegången tio år senare, förvandlades påvens vänskap till

hat. Detta berodde förmodligen på den pjäs Galileo skrev, som hette Dialogo. Urban uppfattade nämligen att dåren Simplicius i pjäsen var tänkt som en karikatyr av påvens person. Gestalten Simplicius ställer hela tiden de enfaldiga frågorna och har i pjäsen fel på punkt efter punkt, när han försvarar Claudius Ptolemaios föråldrade syn på världen

De flesta bedömare menar att påven Urban VIII var drivande i rättegången mot Galileo och att han drev sin linje av personliga skäl. När den slutliga domen fastställdes mot Galileo, avstod tre av de tio domarna att skriva under beslutet. Att hela rättegången var tvivelaktig var svårt att dölja. Många av kyrkans högsta tjänstemän och flera ledamöter i Jesuitpartiet var klara motståndare till att Galileo skulle dras inför rätta och dömas. En del av dåtidens vetenskapsmän var dock för det.

Den främsta orsaken till domen mot Galileo blev till sist påven Urban VIII:s politik och personliga åsikter. Solle konstaterar att "varken under Borgia eller Urban handlade det om astronomi eller kyrkans tro, utan alltid om politik".⁶ Påven Urban tog initiativet till många olika inkvisitionsrättegångar och blev med tiden en allt grymmare härskare.

År 1633 dömdes Galileo till livstids fängelse för kätteri. Straffet mildrades senare till husarrest. Enligt legenden ska han under rättegången ha tagit tillbaka sina åsikter men tyst för sig själv ha mumlat: "Och ändå rör hon sig". Enligt de flesta bedömare är denna berättelse inte sann utan ett romantiserat tillägg av en betydligt senare generation.

Galileo tillbringade de sista nio åren av sitt liv i Villa il Gioiello i husarrest, nära det som nu är ett astrofysiskt observatorium. Han bodde bra, men var beskuren i sin rörelsefrihet och dog år 1642. Han skrev under tiden *Två nya vetenskaper*, ett verk som fick mycket beröm av Albert Einstein. Katolska kyrkan har i efterhand erkänt sitt misstag att behandla Galileo så orättvist, eftersom hans heliocentriska synsätt egentligen inte var unikt.

Kopernikus och Kepler hade liknande teorier och de drogs aldrig inför någon domstol. Samtidigt kan man konstatera att det är dags att avliva myten om att kyrkan ställde honom inför rätta på grund av att Galileos vetenskapliga åsikter stod i strid med några verser i Bibeln.

/Johnny Bergman

NOTER

1. Koestler, A.: *The Sleepwalkers: A History of Man's Changing Vision of the Universe*, Hutchinson, London, sid. 426, 1959.
2. Galileo Galilei: *Letter to the Grand Duchess Christina*, 1636.
3. Ibid
4. Koestler, A., *The Sleepwalkers: A History of Man's Changing Vision of the Universe*, Hutchinson, London, sid. 452, 1959.
5. Custance, A.C.: "The medieval synthesis and the modern fragmentation of thought" i *Science and Faith*, The Doorway Papers VIII, Grand Rapids, MI, (1978).
6. Solle, Z., *Neue Gesichtspunkte zum Galilei-Prozeß*, Vienna, sid. 45 (1980).

Kristna föregångare

Förteckning över skapelsetroende kristna vetenskapsmän som varit föregångare inom olika moderna vetenskapsområden.

Anitiseptisk kirurgi Joseph Lister	Hydraulik Leonardo da Vinci
Atomteori John Dalton	Hydrografi Matthew Maury
Bakteriologi Louis Pasteur	Hydrostatik Blaise Pascal
Matematisk analys Isaac Newton	Iktyologi Louis Agassiz
Rymdmekanik Johann Kepler	Kärnkemi William Ramsay
Kemi Robert Boyle och Antoine Lavoisier	Modellanalys Lord Rayleigh
Klinisk undervisning Herman Boerhaave	Naturhistoria John Ray
Jämförande anatomi Georges Cuvier	Neuropatologi John Abercrombie
Datavetenskap Charles Babbage	Icke-euklidisk geometri Bernard Riemann
Dimensionsanalys Lord Rayleigh	Oceanografi Matthew Maury
Dynamik Isaac Newton	Optisk mineralogi David Brewster
Elektrodynamik James Clerk Maxwell	Paleontologi John Woodard
Elektromagnetism Michael Faraday, A.M. Ampere	Patologi Rudolf Virchow
Elektronik Ambrose Fleming	Astrofysik Johann Kepler
Energilära William Thompson, Lord Kelvin	Fysiologi Albrecht von Haller
Entomologi Henri Fabre	Kvantmekanik Max Planck
Fältteori Michael Faraday	Reversibel termodynamik James Joule
Flödesmekanik George Stokes	Statistisk termodynamik James Clerk Maxwell
Galaktisk astronomi William Herschel	Stratigrafi Nicholas Steno
Gasdynamik Robert Boyle	Taxonomi Carl von Linné
Genetik Gregor Mendel	Termodynamik Lord Kelvin
Glacialgeologi Louis Agassiz	Termokinetik Humphry Davy
Gynekologi James Simpson	Rygggradsdjurs paleontologi Georges Cuvier

FREEPIC

Är kreationister utsatta för diskriminering?

På senare år har det akademiska klimatet på många håll i världen hårdnat. Seriös kritik av den ortodoxa darwinismen inom skolans värld har i flera fall fått drastiska följder och inneburit att pedagoger och välmeriterade akademiker fått sluta sina anställningar. I massmedia och på sociala medier har också kritiken mot kreationister varit hård. Nedlåtande omdömen och osakliga påhopp på ID-anhängare och skapelsetroende har blivit vanligare än man hade kunnat föreställa sig.

Självklart möter inte skapelsetroende elever, lärare eller forskare problem på varje skola eller universitet i världen. Det är många faktorer som avgör det, bl.a. inställningen hos rektor, avdelningschef och kolleger. Överlag är motståndet mot kreationister starkast inom de biologiska disciplinerna och minst förekommande bland matematiker, medicinare och ingenjörer. En sak som troligen påverkar samtalsklimatet är att 99 procent av alla prominenta biologiprofessorer, enligt en undersökning från 2007,¹ har en ateistisk livsåskådning.

Med tanke på att det finns mer än 10 000 vetenskapsmän som är Darwinkritiker, kan man inte låta bli att förvånas över den behandling och de nedsättande personangrepp som en del kreationister har fått utstå. Det är särskilt anmärkningsvärt i dessa tider när yttrandefriheten står högt i kurs, toleransen mot

udda och avvikande företeelser eftersträvas och minoriteters rättigheter i samhället omhuldas mer än någonsin.

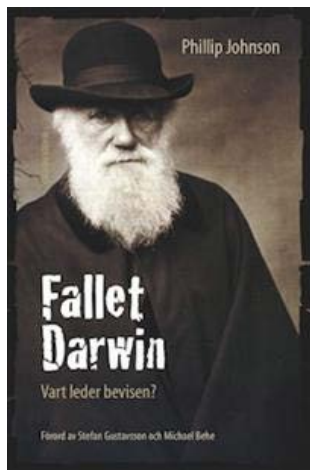
Men detta gäller tydligen inte skapelsetroende. Senast vi såg exempel på det var när riksdagen valde sin andre vice talman. Julia Kronlid hade i en intervju med Christer Sturmark förklarat att hon trodde på en högre makt bakom skapelsen samtidigt som hon trodde på en betydligt yngre jord än man vanligen gör. Detta var tillräckligt för att några riksdagskolleger skulle förklara henne som olämplig på posten som talman.

Tonläget i dessa frågor är förvånansvärt högt. Man känner inte igen det från arbetsplatsen eller bussen, när man sitter på tu man hand och pratar om livsfrågor med någon man stött ihop med. Det goda samtalet i just denna fråga om alltings ursprung saknas ofta, eftersom både professionen, massmedia och skolvärlden har valt att ha en så hög svansföring mot alla former av invändningar mot evolutionsläran.

INTE BARA EN FRÅGA OM RELIGION

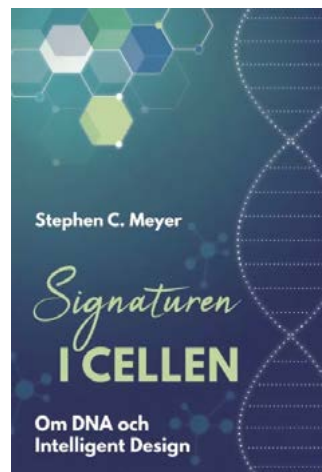
Kriget mot darwinskeptiker har tråkigt nog intensifierats under de senaste 25 åren. De angrips alltmer systematiskt i facktidningar, populärmagasin, dagspress och sociala medier som facebookgrupper och enskilda bloggsidor. Kravet i samhället på yttrandefrihet och demokrati pågår samtidigt som kreationismen och Intelligent design-rörelsen döms ut som ovetenskapliga.

Det är viktigt att påpeka att kritiken mot darwinismen inte bara kommer från grupper som är bibeltroende. Det är en brokig skara kritiker som också innefattar en del ateister och agnostiker. Det enda som verkar vara gemensamt för dem är att de alla ifrågasätter eller helt avvisar åsikten att livet har utvecklats från mikroorganismer till människor genom enbart naturliga processer. ▶

”Fallet Darwin förtjänar knappast att kallas en bok överhuvudtaget. ...Boken är kort sagt full av misstag, dåligt argumenterad, baserad på falska grunder och uselt skriven.”

Tim Beazley

”Kanske han saknar professionell etik eller intelligens. Den här boken uppvisar också författarens akademiska ohederlighet. Ett enastående exempel på lögnaktig intellektuell pornografi.”

Amazon

NEDLÅTANDE OMDÖMEN VANLIGA

Den australiske zoologen Martin Bridgstock menar att ”kreationister inte är som andra människor” och att de ”saknar alla kvalifikationer”. G. Merle Bergman, som är civilrättsadvokat, tillägger att ”de inte fattar mycket av verkligheten”.

Gary M. Finnis tycker att sådana personer borde ”krypa tillbaka in i sina grottor och överlåta förklaringen om livet till de riktiga vetenskapsmännen”. En professor i biokemi, Larry Moran, tillägger: ”Inte förrän ni Idioter lär er något om vetenskap, förtjänar ni att ta upp plats vid något anständigt universitet”.

En ledande evolutionist, Jerry Coyne, förklarade dessutom att ”om man är anhängare av ID, borde det vara tillräcklig grund för att inte anställa någon som professor inom ett vetenskapligt område”. Vid Iowa State University skrev över 120 fakultetsmedlemmar på en petition som fördömde ID och uppmanade alla att ”avvisa alla försök att framlägga Intelligent Design som vetenskap”.

OSAKLIGA BOKRECENSIONER

Juristen Tim Beazley recenserade professor Thomas E. Woodwards bok *Darwin strikes back: Defending the Science of Intelli-*

gent Design (2006) och kallar författaren för en ”pompös ID-iot” och hans bok för ”ren omogen uppblåsthet”. Han fortsätter: ”Vilken Idiot. Vilken Idiot. Woodwards bok visar hur korkad ID är. Men utbildade människor visste det redan”.

Stephen J. Gould, som i många år var en ledande evolutionist, recenserade Phillip Johnsons bok *Fallet Darwin* och skrev i *Scientific American*: ”Phillip E. Johnson är en jurist vid Berkely, som har en övertygad tro på en Skapare som spelar en aktiv roll i världshändelserna. Hans bok har tryckts i stora upplagor och fått stor uppmärksamhet i TV, framför allt (tror jag) för att sådana icke-konventionella produkter inte så ofta dyker upp. Pressen älskar udda företeelser. Denna publicitet har inget som helst med bokens värde att göra. Fallet Darwin förtjänar knappast att kallas en bok överhuvudtaget. ...Boken är kort sagt full av misstag, dåligt argumenterad, baserad på falska grunder och uselt skriven”.

Ytterligare exempel på ett fullt påhopp är Mark Peraks recension av William Dembskis bok *The Design Revolution*, där han skriver: ”Vi vet redan att Dembski är en envis säljare av halvfärdiga idéer. ... Dembski är en relativt ung man som förmodligen kommer att fortsätta i många år med att presentera

invändningar mot 'materialistisk vetenskap'. ...Att det enbart är en religiös motivation som ligger bakom Dembskis outtröttliga attacker mot evolutionsbiologi (som han saknar utbildning i eller erfarenhet av) och "materialistisk vetenskap" i allmänhet, framgår av alla hans uttalanden inför åhörare utan vetenskaplig bildning".

Stephen Meyers bok *Signaturen i cellen*, som nyligen kom ut på svenska, får också en mängd tveksamma omdömen på Amazon, som mer handlar om personangrepp än sakliga recensioner av boken. Man skriver: "Kanske han saknar professionell etik eller intelligens" eller "Den här boken uppvisar också författarens akademiska ohederlighet". Någon beskriver boken som "ett enastående exempel på lögnaktig intellektuell pornografi". Här går man verkligen över gränsen. Omdömen som dessa skulle aldrig ges om författaren hade haft en darwinistisk grundsyn.

EXEMPEL PÅ DISKRIMINERING

Professor Jerry Bergman har skrivit boken *Silencing the Darwin Skeptics*, där han dokumenterat ett hundratal fall av diskriminering som drabbat både pedagoger och forskare enbart för att de fört fram kritik mot evolutionslärans förklaringar. Han nämner högstadieläraren från Oklahoma City, som diskuterade kreationism och evolution med några elever i skolans korridorer och blev uppsagd. En lärare i naturvetenskapliga ämnen i Michigan blev uppsagd direkt efter att han skänkt några kartonger med kreationisthöcker till skolbiblioteket.

Två studenter vid Rutgers University, John Klostermayer och Don Morgan, vittnade om att en professor vid Drew University upptäcktes vara kritisk till Darwin och att han därför blev uppsagd med omedelbar verkan. Skolans administration menade att eleverna skulle bli förvirrade om professorn ifrågasatte evolutionsläran.

DOKUMENTÄRFILMEN EXPELLED

År 2008 hade en dokumentärfilm *Expelled: No Intelligence Allowed* premiär i USA med Ben Stein i huvudrollen. Den visades på mer än 1000 biografier och blev den 33:e mest inkomstbringande dokumentärfilmen i USA. Filmen har som sitt tema att det finns en medveten akademisk diskriminering av människor som tror på intelligent design.

Ett av de mest spektakulära exemplen i filmen är molekylärbioologen Richard V. Sternberg. Han miste sitt jobb som redaktör för den vetenskapliga tidskriften *Proceedings of the Biological Society of Washington* på grund av att han publicerade en artikel av Stephen Meyers, där det i slutet av artikeln nämns att en intelligent design skulle kunna vara en möjlig förklaring till hur livet och den första cellen blev till.

Artikeln väckte ett ramaskri bland tidningens darwinistiska läsare och Steinberg fick lämna redaktionen. Även om han fick behålla sitt jobb vid Smithsonian University blev både han och Meyer utsatta för en hård kritik för att de försökt ge begreppet intelligent design ett intryck av trovärdighet genom publiceringen. Steinberg blev kallad för en "intellektuell terrorist", trots att artikeln var referentgranskad av tre biologer före publicering.

DEAN KENYON BLEV OMLACERAD

Dean Kenyon fick sin fil dr-examen i biofysik vid Stanforduniversitetet. 1966 blev han assisterande professor i biologi vid San Franciscos statliga universitet och år 2001 professor emeritus i biologi vid samma universitet.

Under en lång period höll Dean Kenyon på med att ge kurser vid universitetet. De handlade om livets uppkomst och fortsatta evolution. Men efterhand blev det allt svårare för honom att ta fram konkreta exempel på evolutionära förändringar och ge dem till studenterna. Det var helt enkelt väldigt svårt att hitta övergångsformer och kompletta fossila serier när han sökte efter något att backa upp undervisningen med.

Kenyon började ifrågasätta om den gängse synen på hur allting hade uppstått verkligen var korrekt. Till slut valde han att bland sina 27 introduktionskurser i biologi även ta med tre kurser som innehöll några inslag om Intelligent Design-alternativet. Kurserna fick ett fint mottagande av studenterna vid universitetet.

Men några elever berättade för föreståndaren för biologiinstitutionen, John Hafernik, vad Kenyon sagt under sina lektioner. Han blev därför uppmanad att ta bort alla inslag av Intelligent Design i undervisningen och hålla sig till enbart evolutionsläran. Kenyon vägrade och menade att det vore fel att inte låta eleverna också få inblick i att evolutionsläran i vissa stycken möter kritik av seriösa forskare.

Detta fick till följd att Kenyon blev omplacerad från undervisningsdelen på San Franciscos statliga universitet och istället fick renodlat laboratoriearbete. Dean Kenyon anmälde då fallet till skiljenämnden och hänvisade till den akademiska friheten. Två år senare frikändes Kenyon efter en noggrann undersökning av saken och fick återuppta undervisningen.

DEMBSKI OCH KONFLIKTEN VID BAYLOR UNIVERSITY

William Dembski fick en tjänst vid det kristna universitetet Baptist Baylor University som ledare för ett forskningscenter med syfte att stimulera forskningen kring Intelligent Design. Dembski var i högsta grad kvalificerad att leda centret med sina sju akademiska examina. Men så fort han blivit anställd började några på den vetenskapliga fakulteten protestera ►

WIKIPEDIA

William Dembski

mot att han skulle syssla med forskning som ifrågasatte darwinismen.

Det gjordes en omröstning på fakulteten som slutade med 26-2 för att upplösa forskningscentret. Anledningen till Dembskis konflikter vid Baylor var att vissa personer vid den vetenskapliga fakulteten hade lämnat in en skrivelse till administrationen med krav på att Dembski skulle sägas upp från sin tjänst på grund av "hans åsikter om hur universum hade uppstått".

I klartext ansåg Dembski att enbart naturliga processer inte är tillräckligt för att förklara universums uppkomst. Kritikerna däremot motsatte sig att man bedrev forskning och sökte efter bevis mot darwinismen, eftersom detta var ovetenskapligt och äventyrade universitetets akademiska rykte. Rektorn kände sig därför tvingad av den starka oppositionen mot Dembski att besluta om en minskad ambitionsnivå för centret och att avsätta William Dembski från posten som ledare för centret.

Dembski blev marginaliserad och tilläts inte att undervisa några klasser vid universitetet. Han stannade kvar där i fem år utan att få några betydelsefulla uppgifter. Under tiden vid universitetet fick han åtta olika böcker publicerade. Han skrev flera artiklar i olika uppslagsverk och blev inbjuden att föreläsa vid prestigefulla institutioner som Niels Bohr-institutet och Ian Ramseys Center i Oxford. År 1999 fick han Templetonpriset, värt en miljon kronor. Förmodligen finns det ingen på Bayloruniversitetet som fått sådana utmärkelser som William Dembski fick under sina år vid Baptist Baylor University.

JOHN FRESHWATER FÖRLORADE SITT ARBETE

Ett exempel som sticker ut är en omtyckt högstadielärare, som blev uppsagd efter 21 års tjänst vid Mount Vernon Middle School i Ohio. Han anklagades för att ha haft en bibel på sitt skrivbord, undervisat om kreationismen och propagerat för den kristna tron. Problemen började år 2007, när skolan fick ny skolchef och rektor. Under alla tjugo åren dessförinnan hade

Freshwater aldrig haft några problem med varken elever, kolleger eller skolledning.

I själva verket var de flesta av anklagelserna överdrivna eller helt felaktiga. Han nämnde aldrig orden skapelse eller intelligent Design i sin undervisning. Istället lärde han eleverna att kritiskt granska vetenskapliga teorier och ta fram argument för och emot olika påståenden. Som exempel på detta hade Freshwater visat en utskrift från internet av en artikel med titeln "Darwin's Theory of Evolution – The Premise and the Problem". Det visades upp för eleverna som ett diskussionsunderlag och betydde inte att Freshwater nödvändigtvis ställde sig bakom dess innehåll.

John Freshwater gick med på att ta ner en liten handfärd med ett bokomslag som visade innehållet i de tio budorden. Denna hade han haft på utsidan sitt klassrumsfönster för att hindra att alla kunde titta in i klassrummet. Att ta bort Bibeln (en grön Sportbibel) från sitt skrivbord gick han däremot inte med på, eftersom han menade att den är en bok och ingen religion. Dessutom påpekade han att nio andra lärare hade en bibel på sitt skrivbord utan att bli uppsagda. Många av dem hade också olika bibelverser uppsatta på väggen i klassrummet.

Skolledningen ville uppenbarligen peka ut just John Freshwater och i botten låg inte hans kristna tro utan hans önskan att lära eleverna att tänka kritiskt mot olika vetenskapliga teorier – även evolutionsläran. Det medförde att en mycket populär och framgångsrik pedagog blev uppsagd från sin tjänst utan en enda krona i vederlag. Ingen annan lärare kunde tävla med studieresultaten i hans klasser. Åren 2007–2008 fick han flest röster av eleverna vid skolan i omröstningen om elevernas favoritlärare. Sanningen är att Freshwater inte avskedades för sina resultat utan mer för vem han var.

/Redaktionen

NOTER

1. Graffin (2003) och Provine (2007).
2. Martin Bridgstock: *Creation Science: You've got to believe it to see it!* Ideas in Education, juli (1985).
3. Martin Bridgstock: *Creationism: An Australian Perspective*, April (1988).
4. C. Merle Bergman: *The Professor who lost his Job*, Liberty vol. 80, nr 3, sid 28, maj-juni (1984).
5. Finniss, Gary M: *We're All Related to Apes*. USA Today, Aug. 17, sid. 7 (1985).
6. Larry Moran: <http://sandwalk.blogspot.com/2006/11/flunk-idiots.html> (kortare: bit.ly/G12315)
7. How to teach Intelligent Design, SMU Style: *You don't have to teach both sides of a debate if one side is a load of crap* (2007)
8. Intelligent Design torpedoed tenure, www.worldnetdaily.com 19 maj (2005).
9. Beazley's recension finns på Amazon.com
10. Gould Stephen J.: *Impeaching a Self-Appointed Judge*, Scientific American, sid. 119, juli (1992).
11. Mark Perak: <http://www.talkreason.org/articles/revolution.cfm>
12. Jerry Bergman: *Silencing the Darwin Skeptics – The War against Theists*, Leafcutter Press, sid. 65 (2016).
13. Dito.

Framgångsrika skapelsebaserade teorier

Av Göran Schmidt

Syftet med den här artikeln är att uppmärksamma vilken framgångsrik strategi det visat sig vara att grunda vetenskapliga teorier på bibliska fakta och principer, trots att en majoritet av forskarvärlden oftast är av en helt annan uppfattning. Och även säga någonting om nutida bibelbaserade prediktioner om framtida forskningsresultat. Låt oss ta saker i tur och ordning.

Ett av kännetecknen på en bra vetenskaplig teori är att den kan användas för att göra prediktioner, det vill säga förutsägelser om framtida observationer. Eftersom det är så stora skillnader mellan utgångspunkterna för sekulära och bibliska modeller för universums, livets och livsformernas uppkomst så är det inte så konstigt att prediktionerna ofta, men inte alltid, är väldigt olika. Det är ju till exempel en faktor på ungefär en miljon som skiljer det evolutionära tidsperspektivet från det som framgår av Bibelns kronologi, och det handlar i ena fallet om total frånvaro av varje form av intelligens och i det andra om en oändligt intelligent skapare.

EXEMPEL PÅ NÅGRA FRAMGÅNGSRIKA BIBLISKT GRUNDADE TEORIER

■ Variation enbart inom ramen för skapade grundtyper.

Bibeln är tydlig med att Gud skapade växterna och djuren "efter sina slag", det vill säga i form av väl åtskilda kategorier av levande organismer. Men vi kan också läsa att de levande varelserna skulle "uppfylla jorden" med dess olika livsmiljöer, vilket antyder en inbyggd anpassningsförmåga. En bibliskt baserad prediktion är att den variation som förekommer i den biologiska världen inte överskrider gränserna mellan de olika slagen (i fråga om ryggradsdjur tycks som regel ett "slag" motsvara den systematiska nivån "familj"). Medan evolutionsbiologer hävdar att variationen saknar gränser, det vill säga att en evolution från mikroorganism till människa varit möjlig, har kreationister alltid hävdat motsatsen – att variationen bara sker inom ramen för varje särskild grundtyp. Vi kan idag se hur sekulära forskningsresultat ofta stämmer väl med den bibelbaserade prediktionen, till exempel med avseende på hundar,¹ och galapagosfinkar.² Och det fossila arkivet bekräftar den kreationistiska synen – Darwins egen förutsägelse om att de fossila mellanformerna skulle påträffas infriades aldrig. Kan det vara för att de aldrig existerat?

■ **Neandertalarna var människor som vi.** Kreationister har alltid hävdat att neandertalmänniskan varit fullt mänsklig. När de första analyserna av neandertalarnas DNA genomfördes 1997³ publicerades resultaten i tidskriften *Cell* under rubriken "Neandertalarna var inte våra förfäder". Det var naturligtvis oväntat för kreationister eftersom de betraktat dem som en folkgrupp som likt alla andra ättlingar till Noa och hans söner spreds ut över jorden i samband med händelserna vid Babel (1 Mos 10–11). Tack vare sin tro på Bibeln fattade bio- ▶

ZOLTAN MATUSKA PIXABAY

kemisten David A. DeWitt misstankar om att det borde vara någonting som forskarna förbisett och började därför detaljstudera den vetenskapliga rapporten. Snart kunde han visa vad som var problemet och presenterade sina argument vid en regional vetenskaplig konferens år 2000.⁴ Den 1 januari 2003 höll DeWitt ett föredrag vid Answers in Genesis årskonferens med rubriken "Did Neanderthals and Modern Humans Share a Common Gene Pool"?⁵ Vid den här tiden var den sekulära uppfattningen om neandertalarna en helt annan. Idag sitter vi med facit i hand. Höstens nobelpris i fysiologi gick som bekant till svenske Svante Pääbo för hans studier på neandertal-DNA. Hans forskning visar att neandertalare och andra människogrupper en gång i tiden bildade familj tillsammans. Nu finns evidensen för att neandertalarna var fullt mänskliga.^{6,7} Surprise?⁸

■ **Skräp-DNA?** I drygt 50 år har idén om "skräp-DNA" varit ett flitigt använt argument för evolution. Kopplingen till evolutionen har bestått i en förväntan att en process som bygger på slumpmässiga mutationer naturligtvis kan förväntas åstadkomma mängder av nonsens-sekvenser i DNA. Så när man i början av 70-talet upptäckte att bara en ytterst liten andel av de flesta levande varelsers arvs massa utgörs av proteinrecept (i människans fall 1%) så tyckte man att saken var klar. Kreationister däremot har, utifrån sin övertygelse att Gud är den som programmerat livet i alla dess former, alltid menat att framtida forskning kommer att visa att idén om skräp-DNA är ett vetenskapligt blindspår, för varför skulle Gud skapa en massa skräp? De har påmint evolutionisterna om att begreppet "skräp-DNA" alltför mycket påminner om den lista med närmare 200 organ i människokroppen som de i början av förra seklet ansåg vara överflödiga spår efter evolutionen, så kallade "rudiment". Den listan upplöstes nämligen successivt i intet i takt med att fysiologer upptäckte funktionen hos hypofys, binjurar, blindtarmsbihang och allting annat. Nu är föreställningen om så kallade

"pseudogener" och "hoppande gener" och annat "skräp" på väg att gå samma öde till mötes. "Vänta och se" sade vi kreationister om skräp-DNA:t.⁹ Det dröjde en bit in på 2000-talet innan denna prediktion gick i uppfyllelse. Det internationella ENCODE-projektet har visat att *minst* 80% av människans DNA är funktionellt, och forskare som är aktiva i projektet förväntar sig att den siffran ska närma sig 100% i takt med att forskningen framåtskrider.¹⁰ Föreställningen om "skräp-DNA" är ett bland alltför många exempel på hur evolutionärt baserade prediktioner har hämmat den vetenskapliga utvecklingen genom att leda den in på blindspår.

■ **Liv bara ur liv.** På Louis Pasteurs tid (1822–1895) var den dominerade uppfattningen bland forskare att liv kunde uppstå spontant. Ett par hundra år tidigare hade italienaren Francesco Redi kunnat visa experimentellt att det inte "uppstod" fluglarver i kött som inte besökts av flugor, men nu hade Charles Darwin nyligen presenterat sin evolutionsteori och den vetenskapliga världen var övertygad om att liv kunde uppstå spontant både i forntiden och i nutiden. All erfarenhet tycktes bekräfta det, eftersom alla kunde märka att matrester ruttnade. Men Pasteur trodde på sin Bibel och var övertygad om att det bara var Gud som kunde skapa liv och att liv bara kunde komma från tidigare existerande liv, principen som på latin formulerades *Omne vivum ex vivo* (allt liv kommer av liv). 1864 kunde han experimentellt visa att hans bibliskt grundade prediktion stämde. Man kan inte undgå att reflektera över hur många människoliv som kunde ha räddats om läkarvetenskapen tidigare hade tagit lärdom de sanitära reglerna i den lag som Gud gav till israeliterna genom Mose.¹¹

Trots att det ännu idag inte finns något observerat undantag dokumenterat håller vår tids evolutionsbiologer krampaktigt fast vid idén om att livet trots allt spontanbildats den där gången då det första livet uppstod (abiogenes). Kreationister gör frimodigt prediktionen att framtida forskning även framgent kommer att bekräfta Pasteurs resultat.

■ **Kol-14 och livets ålder.** Om ett fossil är äldre än 1 miljon år kan det inte finnas några kol-14-atomer kvar i det på grund av att dessa sönderfaller så snabbt till kväveatomer, såvida det inte förorenats genom kontakt med yngre material. Å andra sidan, om fossilet bara är några tusen år gammalt – vilket ungdomskreationister hävdar gäller för merparten av fossil eftersom sådana framför allt bildades i samband med syndafloeden – borde i stort sett alla fossil som innehåller kol också innehålla spår av kol-14 som inte hunnit sönderfalla. Det senare är alltså en prediktion utifrån en biblisk syn på jordens historia. Hur är det då? Svaret är att praktiskt taget alla prover, vare

sig det handlar om musselskal, dinosaurieben, förstenat trä, stenkol, bergolja, naturgas, kalksten eller till och med diamanter (som förutsätts vara miljarder år gamla) innehåller kol-14 i mängder som motsvarar åldrar på några tusen år, och som inte går att vifta bort som föroreningar eller med hjälp av andra långsökta bortförklaringar.

■ **Oceanografi.** Den moderna oceanografins grundare Matthew Fontaine Maury (1806-1873) brukade kallas "havens stigarfinnare". Han vittnar själv om att det var Psalm 8:9 som inspirerade honom till att finna och kartlägga jordens havsströmmar. Där talas om "...havets fiskar och allt som vandrar på havets stigar". Om det nu finns stigar i havet, så tänker jag upptäcka dem, var hans motto. Och det gjorde han.¹²

■ **Planeters magnetfält.** 1984 presenterade Russel Humphreys en skapelsebaserad modell för hur planeters magnetfält avtar i styrka över tid. Den byggde bland annat på att Gud använde vatten som grundmaterial (1 Mos 1:2 och 2 Pet 3:5) för planeterna och på ett tidsperspektiv i enlighet med biblisk kronologi samt på dåtidens tillgängliga vetenskapliga evidens. Med hjälp av sin modell gjorde han prediktioner om magnetfältstyrkan hos planeterna Uranus och Neptunus som då ännu inte uppmätts. Två år senare besöktes Uranus av NASA:s rymdsond Voyager 2 och några år senare (1989) även Neptunus. Humphreys prediktioner var 100 000 gånger högre än de sekulära modellernas så det var en tämligen djärv prediktion. Vem fick rätt? Humphreys.

NUTIDA SKAPELSEBASERADE PREDIKTIONER

Om vi då blickar in i framtiden, finns det fler bibliskt grundade prediktioner? Jadå, många. Till exempel:

■ Som bibeltroende hävdar vi att Gud skapade allting genom sitt mäktiga Ord (Jesus Kristus). Vi förväntar oss att all den biologiska information som definierar jordens oräkneliga livsformer är ett direkt resultat av hans visdom och intelligens. Därför förväntar vi oss att ingen annan mekanism är kapabel att skapa meningsfull information (som t ex slump). Vi gör därför prediktionen att om och när forskare gör anspråk på spontan alstring av information i ett system (t ex en datorsimulering) så kommer det att visa sig att det antingen handlar om kopiering av redan befintlig information eller av att ny information tillförts systemet från en extern källa (t ex en datorprogrammare).

■ En annan prediktion har med genetisk variation att göra. Eftersom det enligt biblisk kronologi gått mindre än 5000 år sedan syndafloden och många djurarter, till exempel alla däggdjur, grundade nya populationer från några få (antingen

två eller fjorton) individer så kan naturliga processer som mutationer och genetisk drift förmodligen inte förklara den stora variation som idag finns inom varje däggdjursfamilj. Därför bör det finnas andra "förprogrammerade" genetiska mekanismer som bidrar till artbildningen. Redan idag finns sådana tendenser inom det som kallas "tredje vägens evolutionsbiologi", men som kreationister förväntar vi oss att framtida forskning kommer att avslöja fler sådana inbyggda mekanismer.

■ En annan prediktion gäller bejdrade dinosaurier. Kreationister förväntar sig inte övergångar mellan olika slag/familjer av ryggradsdjur, inte heller mellan kräldjur och fåglar vilket är vad evolutionsbiologer förväntar sig och förutsätter. Som kreationister kan vi därför uttala den idag djärva hypotesen att framtida fossilforskning kommer att avslöja bejdrade dinosaurier som en myt, eftersom Bibeln klart säger att kräldjur varit kräldjur och fåglar fåglar alltsedan skapelsen.

Vem sade att forskning som bedrivs utifrån bibliska premiser är ovetenskaplig eftersom den inte kan göra några prediktioner?

NOTER

- <https://www.mindbrunch.com/post/a-single-origin-for-all-modern-dogs> (kortare: bit.ly/G1237)
- http://www.sulloway.org/Grant%20and%20Grant%202014_Nature_Speciation%20Undone.pdf (kortare: bit.ly/G1238)
- <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/9230299/> (kortare: bit.ly/G1239)
- Skinner, W. and DeWitt, D., The Neandertal's place in human history, *Virginia Journal of Science* 51(2):83.
- Föredraget kan ses via länken <https://answersingenesis.org/media/video/evolution/neanderthals-humans-gene-pool/> (kortare: bit.ly/G12302)
- Även om Svante Pääbo själv tror att det var "en annan sorts" människa.
- Läs gärna Dr DeWitts egen berättelse på <https://answersingenesis.org/creation-science/does-the-creation-model-make-predictions-absolutely/>. (kortare: bit.ly/G12305)
- Den intresserade läsaren kan själv läsa mer om vilka spännande perspektiv som öppnas inom populationsgenetik när genetiker tar Första Mosebokens historieskrivning på allvar. Läs om Nathaniel Jeansons arbete om den manliga Y-kromosomen på <https://answersingenesis.org/human-evolution/origins/traced-human-dnas-big-surprise/> (kortare: bit.ly/G12303)
- Föreningens ordförande förde denna debatt med professor Dan Larhammar för 15 år sedan. Se <https://genesis.nu/i/artiklar/svensk-stamcellsforskning-bekraftar-skapelsetron/> (kortare: bit.ly/G12304)
- Det bör tilläggas att inte ens kreationister förväntar sig 100% funktionalitet, eftersom mutationer åsamkat arvsmassan skador alltsedan syndafallet.
- Se artikeln "The first book of Public Hygiene" av David Wise: <https://answersingenesis.org/biology/disease/the-first-book-of-public-hygiene/> (kortare: bit.ly/G12306)
- Läs gärna mer om oceanografins fader på <https://answersingenesis.org/creation-scientists/profiles/matthew-fontaine-maury/> (kortare: bit.ly/G12307)
- Johannesevangeliets första kapitel.

Tror alla nobelpristagare på Darwin?

Av Johnny Bergman

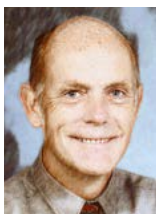
Det är vanligt idag att man får höra att ingen kompetent vetenskapsman tvivlar på Darwin och evolutionsläran. Men är det sant? Nej, verkligen inte. Det finns tusentals vetenskapsmän som är skapelsetroende och djupt kritiska till evolutionsteorin. Flera av dem är prisbelönda forskare och t.o.m. nobelpristagare. Ändå får man höra från evolutionister och massmedia att det varken finns eller någonsin har funnits seriösa kritiker.

TIM BRYANT WIKIVERSITY

Richard Dawkins hör till dem som kategoriskt hävdar att inga seriösa vetenskapsmän idag längre ifrågasätter evolutionen. Han skriver: "Evolutionen är ett faktum. Utom allt rimligt tvivel, bortom alla seriösa, förnuftiga och intelligenta tvivel. Ingen respekterad vetenskapsman ifrågasätter den."¹

Tyvärr är inte Dawkins ensam om detta synsätt. Men för att visa att det finns seriösa och intelligenta kritiker till evolutionsläran, ska vi i den här artikeln redovisa några nobelpristagare som både är kompetenta och som har haft allvarlig kritik att rikta mot evolutionen. ►

**RICHARD SMALLEY -
NOBELPRISTAGARE I KEMI**

Den amerikanske forskaren Rick Smalley var professor i kemi, fysik och astronomi vid Rice University. Han belönades med Nobelpriset i kemi år 1996 för sin upptäckt och sina forskningar om två nya former av kol, s.k. fulleren, där kolatomerna sitter i slutna skal. Smalley är en av de många vetenskapsmän som har lämnat sin agnostiska livssyn efter att ha blivit övertygad om att evolutionsläran inte håller måttet.

Richard fick bokstavligt talat i sig darwinismen med modersmjölken. Hans mamma ägnade allt sitt intresse åt naturvetenskap ända från mycket tidig ålder. Richard Smalley tillbringade många timmar tillsammans med sin mamma för att utföra olika projekt, bland annat att samla in och undersöka encelliga organismer med mikroskop.

Större delen av sitt liv var han skeptisk till religion och först de sista åren av sitt liv mötte han idéerna om Intelligent Design och blev efter en tids noggranna funderingar en troende ID-anhängare. På universitetet fick han lyssna till ett föredrag om Intelligent Design. Detta fick honom att på nytt granska argumenten för och emot evolutionen.

Han konstaterade: "Man kan lätt se effekter av det naturliga urvalet i naturen, men måste ha massor av fantasi och spekulation för att kunna tro på makroevolution".² Sedan tillade han: "Darwinismen har fått sin dödsstöt genom framstegen inom genetiken och cellbiologin och det är nu tydligt att den biologiska evolutionen inte kan ha ägt rum".³

**WERNER ARBER -
NOBELPRISTAGARE I FYSIOLOGI/MEDICIN**

Den schweiziske mikrobiologen Werner Arber fick år 1978 nobelpriset tillsammans med två amerikanska forskare, Hamilton Smith och Daniel Nathans, för upptäckten av restriktionsenzymer.

Professor Arber ägnade hela sitt vuxna liv åt forskning inom biokemi och cellbiologi. Hans arbete har blivit mycket respekterat och gett honom flera betydelsefulla utmärkelser.

Ett av hans stora intressen har varit frågan om hur ny genetisk information uppstår och att granska evolutionens olika mekanismer. Efter ett helt liv av vetenskapligt arbete konstaterade han att livets uppkomst inte kan förklaras bara med naturliga processer. I stället anser han att en intelligent skapare är den mest rimliga förklaringen till livets ursprung. Han konstaterar:

"Fastän jag är biolog, måste jag erkänna att jag inte

förstår hur livet kom till... Jag inser att livet bara kan starta som en fungerande cell. De mest primitiva cellerna kräver åtminstone flera hundra olika specifika biologiska makromolekyler. Hur sådana redan mycket komplexa strukturer skulle kunna ha funnits färdiga, förblir ett mysterium för mig... Existensen av en skapare, Gud, ger mig en tillfredsställande lösning på detta problem".⁴

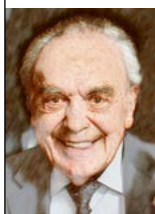
**ARNO ALLAN PENZIAS -
NOBELPRISTAGARE I FYSIK**

Tyskfödd amerikansk fysiker som fick Nobelpriset i fysik år 1978 för upptäckten av den kosmiska bakgrundsstrålningen. Upptäckten gjordes tillsammans med Robert Woodrow Wilson, som också fick del av priset.

Före upptäckten av den kosmiska bakgrundsstrålningen, trodde vetenskapsmännen allmänt att universum var statiskt och hade existerat i all evighet. Men år 1964 förändrades allt detta, när Penzias och Wilson upptäckte att alla galaxer rör sig bort från varandra utifrån ett centralt ursprungsläge.

Dr Penzias ser också tydliga tecken på att det finns en intelligent kraft eller Person bakom denna första händelse. Universums början var inte ett resultat av en ren slump. Arno Penzias förklarar:

"Astronomin leder oss fram till en unik händelse, ett universum som blev skapat från ingenting och noggrant balanserat för att ge exakt de villkor som krävs för att möjliggöra liv. Istället för att vara en helt otrolig lyckoträff, verkar den moderna vetenskapens observationer tyda på en underliggande, ja, övernaturlig plan".⁵

**ALBERT SZENT-GYÖRGYI -
NOBELPRISTAGARE I FYSIOLOGI/MEDICIN**

Ungersk biokemist som fick Nobelpriset år 1937 för bedriften att isolera C-vitamin och upptäcka komponenterna och reaktionerna i citronsyrcykeln. I slutet av 1950-talet utvecklade Szent-Györgyi också ett forskningsintresse för cancer och utvecklade idéer om att tillämpa kvantmekanikens teorier på cancers biokemi.

En av de frågor som sysselsatte honom allra mest var en av fysikens stora gåtor om entropin, som orsakar att universum och allt liv hela tiden sönderfaller, vilket är motsatsen till vad evolutionsteorin lär. Han liknade världen vid en komplicerad maskin, som hela tiden håller på att försämrans och slitas ner.

Dr Szent-Györgyi förklarar: "Det finns en paradox bakom det naturliga urvalet, eftersom evolutionen å ena si-

dan fortlöper på ett blint och ändamålslost sätt och å andra sidan skapar en illusion av ökad komplex design. Denna pågående minskning av information verkar stå i strid med termodynamikens andra lag om entropi”.⁶

**ROBERT MILLIKAN -
NOBELPRISTAGARE I FYSIK**

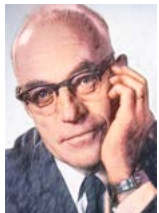
(1868–1953) En av 1900-talets främsta fysiker. Han var den förste amerikan som fick Nobelpriset i fysik och fick under sitt liv många prestigefyllda utmärkelser, bl.a. Hughesmedaljen och Faraday-medaljen.

Robert A. Millikan mottog Nobelpriset år 1923 för sitt arbete med att bestämma elektronens elektriska laddning och den fotoelektriska effekten. Under sitt mångåriga arbete om den kosmiska strålningen ”såg han Skaparens hand tydligt bakom ursprunget till kosmisk strålning som bl.a. består av fotoner”.⁷

Millikan var mycket medveten om konflikten mellan den ortodoxa darwinismen och gudstron. Han beskrev världen runt omkring oss som ”ett verk, designat av den store Arkitekten och istället för att kalla det en slump, tackade han Gud” för att han har skapat världen.⁸

Robert Millikan konstaterade att ”Många vetenskapsmän försöker bevisa evolutionsläran, vilket ingen vetenskapsman kan göra”.⁹

JOHN C. ECCLES -

**NOBELPRISTAGARE I
FYSIOLOGI/MEDICIN**

(1903–1997) Australisk neurofysiolog, som fick nobelpriset år 1963. Han var en av världens ledande experter på hjärnans och nervsystemets funktioner. Han ansåg att bara en gudomlig skapare kan förklara människohjärnans existens. Enbart naturliga processer kan inte förklara livets existens.

John Eccles fanns med på 1970 års lista över ”de 100 mest betydelsefulla människorna i världen idag” och skrev över 300 artiklar i publikationer som Nature och Science. Han ansåg att människan är en gudomlig skapelse:

”Ingen annan förklaring håller. Varken den unika genetiken med dess fantastiskt orimliga lotteri eller de miljömässiga skillnaderna som inte bestämmer det unika utan bara modifierar det. Denna slutsats har en avgörande teologisk betydelse. Den understryker vår tro på vårt ursprung ... att vi är gudomligt skapade”.¹⁰

ERNST B. CHAIN -

NOBELPRISTAGARE I FYSIOLOGI/MEDICIN

(1906–1979) Judisk forskare som fick nobelpriset år 1945. Han tog doktorsexamen i både biokemi och fysiologi. Han hörde till dem som utvecklade penicillinet. År 2013 utsåg ett team experter upptäckten av penicillinet som den tredje största vetenskapliga upptäckten sedan hjulet uppfanns.

Ett av dr Ernst Chains livslånga intressen var frågan om darwinismens trovärdighet. Hans slutsats var att Darwins evolutionsteori är ”ett mycket svagt försök” att förklara arternas uppkomst, baserat på så obekräftade antaganden att ”den knappast kan kallas för en teori”.¹¹

Anledningen till att han avvisade evolutionen var att den enligt honom stod i strid med fakta: ”De klassiska evolutionsteorierna är en stor överförenkling av en oerhört komplex och invecklad mängd fakta. Det förvånar mig att de sväljs så okritiskt och så lätt och under en så lång tid av så många vetenskapsmän utan den minsta antydning till protest”.¹²

FINNS DET KRITIKER TILL EVOLUTIONEN?

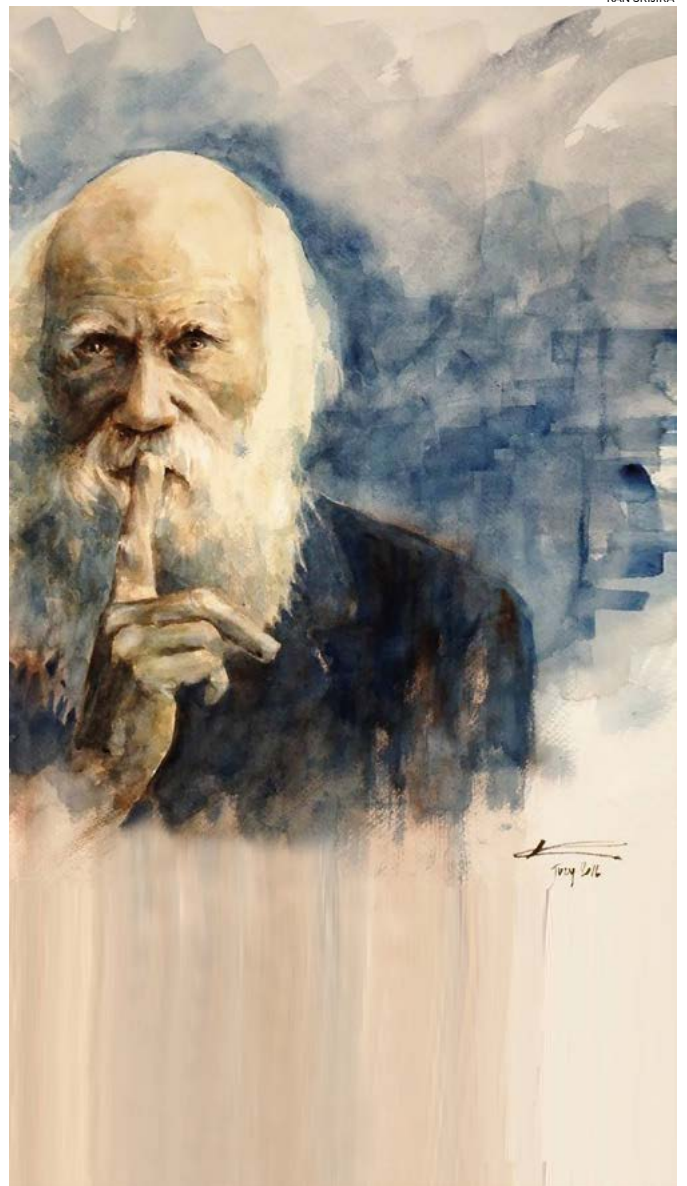
Att kunna ifrågasätta teorier har genom historien varit ett framgångsrikt recept för att nå fram till sanningen. Många gånger har en minoritet fått kämpa länge och väl innan man till slut lyckats övertyga majoriteten om att minoriteten haft rätt. När man påstår att evolutionen inte har några seriösa kritiker måste man ställa sig frågan om inte nobelpristagare är seriösa? Är det rätt att osynliggöra forskare med avvikande åsikter? Finns det ett facit som säger att evolutionisternas tolkning alltid är den korrekta? Eller finns det seriösa kritiker som borde vara värda att lyssna på? Jag är övertygad om det!

NOTER

1. Richard Dawkins: *The Greatest Show on Earth*, sid. 8, Free Press, New York (2009).
2. Debbie Weinerdi: "E-mail till Jerry Bergman", 2 april (2010).
3. Richard Smalley: "Creation Scientists Applaud PA Judge's Ruling Against Intelligent Design", sid 1 (2005).
4. Werner Arber: *The Existence of a Creator* (World Scientific Publishing, N.J.), sid 142, 1992.
5. Arno Penzias, citerad i AZ Quotes, https://www.azquotes.com/author/47638-Arno_Allan_Penzias (kortare: bit.ly/G12317)
6. Piero Scaruffi: *Thinking about Thought: A Primer on the New Science of Mind*, Writers Club Press, New York, sid 280 (2003)
7. Daniel Kevles: *The Physicists: The History of a Scientific Community in America*, sid 148 (1978).
8. Robert Millikan: *The Autobiography of Robert A. Millikan* (Prentice-Hall, New York), sid 264 (1950).
9. Robert Millikan: *Evolution in Science and Religion* (Yale University Press, New Haven), sid 95 (1927).
10. John C. Eccles: *Evolution of the Brain: Creation of the Self*, sid 237 (1991).
11. Ronald W. Clark: *The Life of Ernst Chain: Penicillin and Beyond*, sid 147 (1985).
12. Ernst Chain: *Social Responsibility and the Scientist in Modern Western Society*, sid 24-25 (1970).

Var står kreationismen idag?

Undervisningen på gymnasiet och vid våra universitet domineras idag av evolutionsläran som förklaring till hur alla levande organismer har uppstått. Elever och studenter får vanligtvis inte under studietiden möta några alternativa förklaringar till evolutionen. I själva verket får de uppfattningen att ingen enda kompetent vetenskapsman idag ifrågasätter evolutionsläran.

Därför blir de flesta människor väldigt förvånade, när de får veta att det finns tiotusentals nu levande professionella vetenskapsmän, som är övertygade om att skapelse läran ger en bättre förklaring till hur allting har blivit till. Dessa forskare anser att det är omöjligt att livet skulle kunna ha uppstått av sig själv och att det saknas bevis för att mikroorganismer har utvecklats till människor genom olika slumpartade processer och blinda naturkrafter.

Historiskt sett har både lekmän och vetenskapsmän varit övertygade om skapelse lärans sanning ända fram till 1800-talet. I och med Charles Darwins bok *Om arternas uppkomst*, som gavs ut 1859, började fler och fler ifrågasätta skapelse läran till förmån för darwinismen. I den här artikeln ska vi försöka klarlägga hur förhållandet är idag bland både lekmän och professionella vetenskapsmän.

DOMINANSEN IFRÅGASÄTTS

Under 1900-talet blev evolutionsläran allt mer dominerande, särskilt inom den akademiska världen. Richard Milton hävdar i sin bok *Shattering the Myths of Darwinism* (1997) att de flesta tjänster som tillsatts inom biovetenskap under de senaste 75 åren i den engelsktalande världen har innehaft av övertygade darwinister.

Vetenskapsmän som Gavid de Beer, Julian Huxley, C. H. Waddington, Ernst Mayr, Theodosius Dobzhansky och George Simpson fick mäktiga och viktiga akademiska lärarpositioner samtidigt som de också författade böcker om evolutionsläran. Detta gjorde att de fick de ett avgörande inflytande, när det gällde att skapa konsensus kring darwinismens betydelse.

Trots en stark press att acceptera evolutionsläran, valde ändå många intelligenta och erfarna vetenskapsmän att öppna eller i hemlighet betrakta evolutionsläran som både osannolik och omöjlig. Forskaren David Watson noterade t.ex. redan under 1980-talet en ökande trend, där allvarlig kritik fördes fram mot evolutionsläran. Han skrev:

”En flodvåg av nya böcker ... hotar att krossa förtroendet – böcker som *Darwin Retried* (Macheth, 1971), *The Neck of the Giraffe: Where Darwin went wrong* (Hitching, 1982), *The Great Evolution Mystery* (Taylor, 1983), *The Bone Peddlers: Selling Evolution* (Fix, 1984), *Darwin was wrong – A Study in Probabilities* (Cohen, 1984), *Darwinism: The Refutation of a Myth* (Søren Løvtrup, 1987) och *Adam and Evolution* (Pitman, 1984).” Inte en enda av dessa böcker skrevs ur ett kristet perspektiv utan

handlar enbart om den vetenskapliga evidensen och inte som när Sir Ernst Chain kallade evolutionen för ”en saga”.

På 2000-talet har kritiken mot evolutionsläran fortsatt och man har samlats till konferenser för att söka efter bättre förklaringar än den nuvarande teorin. År 2008 samlades 16 internationella evolutionsteoretiker och filosofer på Konrad Lorenz-institutet och konstaterade enhälligt att den klassiska nydarwinistiska förklaringen av evolutionens mekanismer inte är tillräcklig. Man efterlyste en ”tredje vägens evolutionsbiologi”.

Hösten 2016 samlades återigen ett stort antal vetenskapsmän på Royal Society i London till en konferens, där man konstaterade att nydarwinismen fortfarande brast i att förklara livets komplexitet, uppkomsten av nya strukturer och övergångsformer mellan växter och djur. Man försökte lansera några nya bättre förklaringar, men även de har kommit till korta.

AKADEMISKA KLIMATET HÅRDNAR

Idag är evolutionsläran dominerande inom utbildningsväsendet och massmedia. Skolor som kritiserar evolutionsläran riskerar att bli anmälda till Skolverket och lärare, som i undervisningen påpekar att det finns brister i Darwins lära, kan få sluta sin anställning.

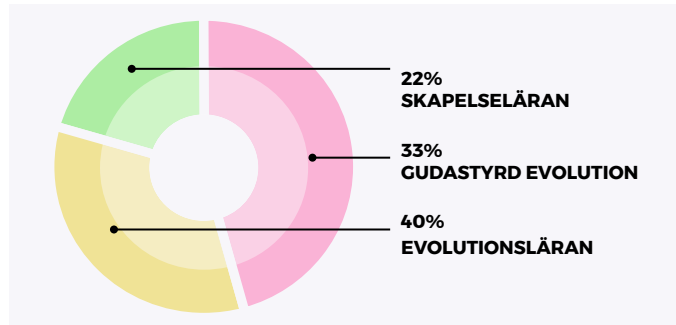
Biologiprofessorn Jerry Bergman har skrivit om den diskriminering, som drabbat professionella forskare för att de inte följt majoritetens syn på evolutionsläran. I boken *Silencing the Darwin Skeptics* ger han 100 sådana exempel på drabbade personer. Bland dem han nämner är biofysikern Dean Kenyon vid San Franciscos statliga universitet, som blev omplacerad bara på grund av att han lät studenterna bland alla 27 introduktionskurser vid universitetet också få välja tre alternativa kurser, som behandlade teorin om Intelligent Design. Ett annat exempel är William Dembski med två doktorsexamina och vinnare av det prestigefyllda Templetonpriset. Han marginaliserades och frantogs rätten att undervisa sina klasser vid universitetet. Hans enda ”brott” var att han trodde på Intelligent design och inte på darwinismen. För en rad andra exempel – se artikeln på s 31.

Det är också svårt för kreationister att få artiklar publicerade i referentgranskade facktidskrifter. Några har dock lyckats, bl.a. vår egen Ola Hössjer vid Stockholms universitet. För några år sedan (2020) fick han och Steinar Thorvald- ▶

sen en artikel publicerad i *Journal of Theoretical Biology*, där hans forskningsresultat om finjusteringen inom biologin visade på en intelligent design. Vissa personer i tidskriftens granskningsgrupp försökte stoppa artikeln i sista stund, men fick nöja sig med ett påpekande i det följande numret om att Hössjers artikel inte återspeglade tidskriftens egen uppfattning.

OPINIONSUNDERSÖKNINGAR OM EVOLUTION OCH SKAPELSE

Samtidigt har flera opinionsundersökningar kunnat visa att evolutionsläran inte har lika stor dragningskraft på den breda allmänheten. I USA har Gallupinstitutet ända sedan 1982 gjort regelbundna opinionsundersökningar om vad befolkningen anser om människans uppkomst och om hon kommit till genom skapelse eller evolution.

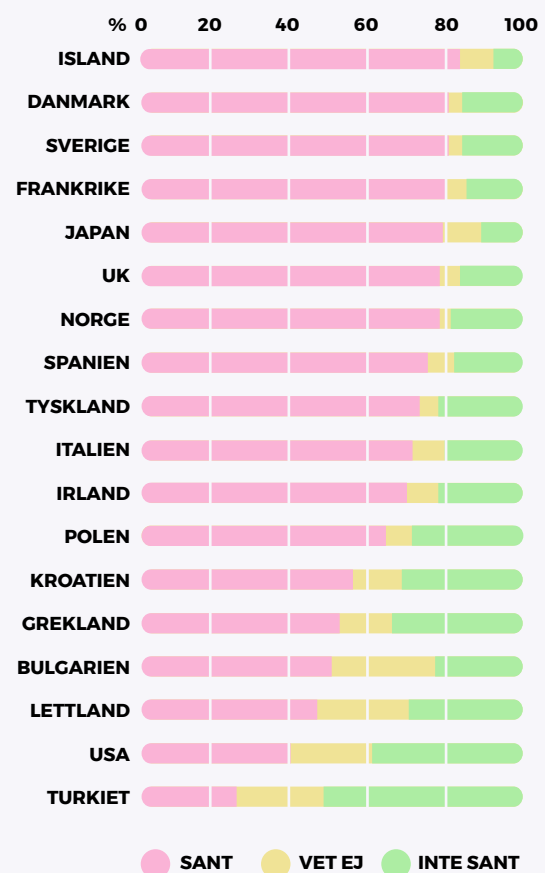
Resultatet av undersökningen år 2019 visade att skapelsealternativet fick stöd hos 40% av befolkningen medan en evolution styrd av Gud fick stöd hos 33% och den klassiska evolutionsläran bara 22%. Totalt är det 73% som ser Gud som delaktig i människans uppkomst. USA:s befolkning är 327 miljoner (2018) och det betyder att där finns mer än 100 miljoner invånare som är övertygade skapelseanhängare.

INTERNATIONELLA UNDERSÖKNINGAR

Tidskriften Science berättar om en undersökning år 2006, som visar att ungefär hälften eller mer av befolkningen i länder som Turkiet, USA, Lettland, Bulgarien och Grekland ifrågasätter evolutionsläran. Mest skeptiska är man i Turkiet, där hela 75% är skeptiska till Darwins lära.

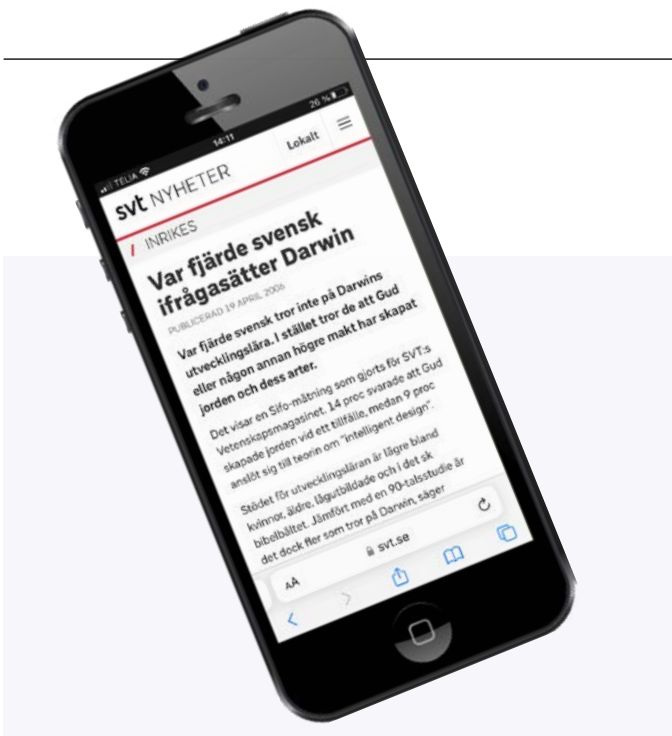
Samma undersökning säger att i Sverige, Danmark och Island är det runt 20% som inte tror på den. Det innebär att det är mellan 1-2 miljoner invånare i Sverige som är kritiska till evolutionen.

” HAR MÄNNISKAN UTVECKLATS FRÅN TIDIGARE LEVANDE DJURARTER? ”

För tidningar som Scientific American och New Scientist är detta ”ett nedslående resultat”. Deras hopp står till att den unga generationen, född på 2000-talet, hellre ska acceptera Darwin.

I Israel är många i befolkningen kritiska till Darwin och hans teori. 43% uttryckte i en undersökning gjord av International Social Study Program att de inte tror att människan utvecklats från tidigare djurarter. En annan undersökning av Pew Research Center från 2016 bekräftade att 53% trodde på evolutionen, 43% trodde på skapelseläran och 4% var osäkra.

SVENSKA UNDERSÖKNINGAR

År 2006 gjorde SVT:s Vetenskapsmagasinet en SIFO-mätning, där man frågade ut befolkningen i Sverige om deras inställning till Darwins utvecklingslära. 14 procent svarade att de trodde att Gud har skapat jorden vid ett särskilt tillfälle. 9 procent av svenskarna anslöt sig till åsikten om intelligent design. Fyra procent är tveksamma till evolutionsläran. Det innebär att totalt 27 procent av svenskarna inte tror på evolutionen.

Vetenskap & Allmänhet, som riktar sig till journalister och mediafolk, berättar i april 2011 om en undersökning som gjorts av marknadsundersökningsföretaget Ipsos på uppdrag av nyhetsbyrån Reuters. Den visar att det bara är 41 procent av världens befolkning som tror på Darwins evolutionsteori. 28 procent tror på skapelseläran och 31 procent vet inte vad de ska tro om universums och människans uppkomst.

HUR MÅNGA VETENSKAPSMÄN TVIVLAR PÅ EVOLUTIONEN?

TV, radio, läroböcker och vetenskapliga tidskrifter som Scientific American och National Geographic trummar in budskapet att evolutionen har ägt rum och att ingen med förnuftet i behåll kan ifrågasätta det. Ändå gör så många det!

Kan det bero på att människor använder sitt eget sunda förnuft och tror på det man ser med sina egna ögon? Naturen är full av underverk. Den fina precision och skönhet man ser i skapelsen övertygar många om att skapelsen måste ha en skapare. Precis som varje ritning har en arkitekt och varje hus har en byggmästare.

Om man ska tro Richard Dawkins, Ernst Mayr eller den framlidne svenske cancerforskaren Georg Klein så finns det inga kompetenta kritiker till evolutionsläran. Men det är lätt att visa att ett sådant påstående är mer propaganda än verklighetsbaserad fakta. Här kommer några exempel:

En avhandling med titeln *How Religious are America's College and University Professors?* publicerades vid Harvarduniversitetet år 2006 av Neil Gross och Solon Simmons. Den visade att det finns inte mindre än 113 000 akademiskt skolade Darwinkritiker bara i USA.

Professor Jerry Bergman platsar enligt många utan vidare bland världens tio mest välutbildade personer med sina nio akademiska examina. Han lyckades utan några större svårigheter göra upp en lista på nära 3 000 vetenskapsmän och professorer som avvisar evolutionsläran. De flesta av dem har minst

en fil dr examen inom något vetenskapligt område. Listan finns publicerad på <https://www.rae.org/essay-links/darwin-skeptics/> kortare: bit.ly/G12314. Han säger själv att han lätt skulle kunna göra upp en lista på mer än 10 000 namn, om han haft tid och tillgång till alla källor.

ELEFANTEN I RUMMET

Discovery Institute har publicerat ett vetenskapligt upprop mot darwinismen, som 1 000 vetenskapsmän skrivit på. På framsidan har man ett citat från David Berlinski, fil dr vid Princeton University: "Darwins evolutionsteori är den stora elefanten i rummet. Den är stor och nästan helt oanvändbar och ett föremål för vidskeplig vördnad."

Uppropet lyder: "Vi är skeptiska till påståendena om att slumpartade mutationer och naturligt urval är förklaringen till livets komplexitet. Man bör uppmuntra till en noggrann undersökning av bevisen för Darwins teori".

Ibland undrar man varför kritiken mot evolutionsläran i stort sett förnekas. Är det inte dags istället att börja erkänna att det finns en högst kompetent grupp av forskare med avvikande åsikter? Nu borde tiden vara inne för att lägga papperna på bordet och förklara att evolutionsläran inte är bevisad utan har allvarliga brister.

/Redaktionen

50 ÅR SEDAN DEBATTERNA STARTADE:
**När kreationister
utmanade evolutionister
till debatt**

Av Jonny Bergman

INSTITUTE FOR CREATION RESEARCH

Henry Morris och Duane Gish

INSTITUTE FOR CREATION RESEARCH

När Duane Gish hade varit på Campus Davis vid universitet i Kalifornien och föreläst för studenterna våren 1972, blev han utmanad av den kände evolutionisten och genetikern Ledyard G. Stebbins att debattera ämnet inför en större publik. Dr Gish accepterade utmaningen, vilket blev startpunkten till hundratals offentliga debatter mellan kreationister och ledande evolutionsförespråkare.

Mellan 1972–1982 hölls inte mindre än 136 sådana debatter, där kreationister från Institute for Creation Research deltog. I de allra flesta medverkade biokemisten Duane Gish, ibland i sällskap med professor Henry M. Morris. Gish blev känd som en utomordentlig debattör och enligt många bedömare vann han alla sina debatter. Totalt deltog han under sitt liv i över 300 debatter med evolutionister.

Den allra första debatten, där Morris själv var inblandad, ägde rum hösten 1972. Henry Morris råkade vid det tillfället vara i Kansas City i ett annat ärende och fick frågan av en studentorganisation om han ville ställa upp i en debatt vid universitetet. Han tackade jag aningen motvilligt, eftersom han inte hade någon vana av att debattera och aldrig hade fått några lektioner i att tala offentligt.

Till hans förvåning visade det sig dock hans debattmotståndare, geologiprofessor Richard Gentile, vara dåligt förberedd. Han hade stora svårigheter att hålla sig till ämnet och gjorde bara några tafatta försök att besvara Henry Morris argument. Enligt studenttidningens omdöme efteråt, var debatten en klar seger för kreationismen.

TRIVDES SOM FISKEN I VATTNET

Henry Morris berättar i sin bok *History of Modern Creationism* (1984) lite personligt att han själv aldrig varit särskilt intresserad av socialt umgänge och dessutom i grunden inte intresserad av att argumentera med människor av annan uppfattning. Trots detta deltog han med framgång i ett hundratal skapel-sedebatter.

Med Duane Gish var det tvärtom. I debatter kände han sig som fisken i vattnet. Redan före debattens början var han säker på att allt skulle gå bra och efteråt var han lika säker på att han hade vunnit debatten. Även om debattmotståndarna inte alltid höll med honom om det, så verkade publiken oftast dela Gishs uppfattning.

I de flesta debatter var Gish ensam om att företräda kreationistsidan, trots att motståndarsidan ibland kunde bestå av både tre och fyra evolutionister som delade på debattiden. Förutom de tillfällen när han var i lag med Morris, deltog också Harold Slusher, Gary Parker, Donald Chittick och Marwin Lubenow i några få debatter.

GISH-GALOPPEN

Duane Gish har blivit känd för sitt sätt att debattera. Han var fyndig, rapp i munnen och bemötte framgångsrikt sin debattmotståndare med sakliga argument. Från evolutionistsidan har man lite nedlåtande kallat hans teknik för Gish-galoppen. Det syftar på en retorik, där kvantiteten på argumenten går före kvaliteten. Uttrycket myntades år 1994 av antropologen Eugenie Scott, som menade att Gish använde tekniken när han utmanade evolutionister i olika debatter.

Scott ägnade sig dock i det här fallet av en form av personlig smutskastning, som knappast inte har stöd i verkligheten. Ingen annan har anklagat Gish eller Morris för att ha ►

en uppsjö av dåligt underbyggda argument, inte heller för att vara oärliga eller medvetet förvränga bevis. Däremot har kritiker vid några tillfällen nämnt att kreationister har felciterat källor och citerat meningar tagna ur sitt sammanhang.

Vid ett tillfälle (år 1977) debatterade Duane Gish i kongresshallen i Utrecht, Nederländerna, med biologen Mels Sluijser och konstaterade bl.a. att sannolikheten för att aminosyror av sig själv skulle forma aktiva proteinmolekyler är praktiskt taget lika med noll. Sluijser försökte ta udden av argumentet genom att påstå att om någon hade frågat honom den dagen han föddes hur stor sannolikheten var att han den 1 november 1977 skulle stå i Utrecht och debattera med dr Duane Gish från San Diego, skulle sannolikheten också vara lika med noll. Gish fick kvällens längsta applåd när han svarade med ett leende: "Så du hamnade här av en slump? Jag blev inbjuden!"

EVOLUTIONISTER MED OLIKA ÅSIKTER

Det intressanta är att motståndarsidan många gånger bestod av kända och framstående evolutionistiska vetenskapsmän. Ledyard Stebbins var den förste och följdes sedan av Ashley Montagu, Isaac Asimov, Stanley Miller, John T. Robinson, Russell F. Doolittle och Madalyn Murray Ó Hair, m.fl. Ändå var de överlag dåligt förberedda och saknade kunskaper för att bemöta kreationistsidans argument. Man hade tydligen underskattat debattvotståndarna.

Marwin Lubenow beskrev och dokumenterade debatterna i boken *From Fish to Gish* (1983). Han konstaterade att evolutionisterna i debatterna hade väldigt olika åsikter inbördes. En del av dem hävdade att det finns tusentals övergångsformer, andra erkände att det inte finns några. Några påstod att evolutionen kan observeras idag, andra ansåg det motsatta. En del av evolutionisterna betraktade evolutionen som en slumpartad process, andra ansåg att den inte är det.

Några av dem såg termodynamikens andra lag som ett stort problem för evolutionsläran, vilket andra inte såg några som helst svårigheter i. Livets uppkomst ansågs av vissa ligga utanför evolutionsteorin, andra såg det som en integrerad del av evolutionen. En del menade att de enda giltiga bevisen för evolutionen måste komma från de fossila fynden, andra såg ett helt spektrum av bevis för evolutionen. Några hävdade bestämt att evolutionens process har gått sakta och fortfarande pågår, andra ansåg att den har gått snabbt och ryckvis. Mutationer och naturligt urval har länge nämnts som de viktigaste mekanismerna bakom evolutionen, men båda blev ifrågasatta av evolutionistiska företrädarna.

OLIKA DEBATTUPPLÄGG

De skapelsetroende höll sig i debatterna hela tiden till de strikt vetenskapliga argumenten och använde särskilt fossilfynden för att visa att makroevolution inte har ägt rum i det förflutna. Man hänvisade ofta också till de skadliga egenskaperna hos mutationer och den begränsade effekten hos naturligt urval för att visa att makroevolution inte förekommer i nutid heller. Dessutom nämndes också lagar om sannolikhet som visar att komplicerade funktionella system aldrig kan uppstå genom slump.

Evolutionisterna däremot valde förvånansvärt ofta att attackera Bibeln och försökte visa att kreationister drevs av religiösa motiv. Några menade att man kan vara religiös och ändå tro på evolutionen. Däremot hävdade de genomgående att kreationismen inte är en vetenskaplig förklaring utan bara en form av religion. Några ifrågasatte dessutom de kreationistiska debattörernas kompetens och tillräckliga utbildning.

Henry Morris konstaterar i sin analys att evolutionisterna i debatterna aldrig kunde presentera några välgrundade vetenskapliga bevis för att makroevolution har inträffat. De kunde tala om variationer hos bananflugor som uppstått genom mutationer och hänvisa till att människor och apor har likartad kroppsbyggnad, men de hade inga verkliga bevis för makroevolution. De gav heller inga exempel heller på fossila mellanformer, som visar på övergångar från en grundform till en annan.

EFFEKTIVT SÄTT ATT NÅ UT

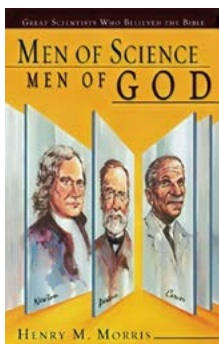
En del har undrat vad det var för mening med alla dessa debatter. Henry Morris menar att resultatet av alla debatterna talar för sig själv. Ett väl annonserat föredrag inför studenter samlar normalt ungefär 300 åhörare, medan en debatt på samma universitet med motsvarande reklam kunde dra 3 000 åhörare. Många fler fick alltså lära känna argumenten för skapelsetron genom alla dessa debatter på 1970- och 1980-talen.

Själva debatterna nådde hundratusentals studenter. En del av debatterna sändes också via TV och radio, vilket gav ett ännu större antal åhörare och tittare. Bara genom dessa sändningar under en tioårsperiod beräknas man ha nått mer än fem miljoner människor. Reportagen och debatter i tidningar som *Science Digest*, *The Humanist Magazine* och *Acts and Facts* beräknats ha nått ytterligare närmare en miljon läsare.

/Jonny Bergman

Boktipset

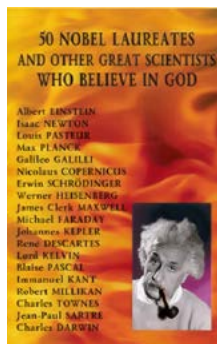
Genesisredaktionen tipsar om böcker som presenterar stora vetenskapsmän som kritiserat darwinismen

MEN OF SCIENCE, MEN OF GOD
Dr Henry M. Morris
(Master Books, 2007).

Här presenteras 101 biografier över vetenskapsmän som trodde på Bibeln och dess

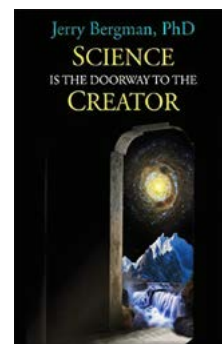
skildring av Guds skapelse. Motbevisar påståendena om att en sann vetenskapsman inte kan tro på Gud som skapare.

50 NOBEL LAUREATES WHO BELIEVE IN GOD
Tihomir Dimitrov
(E-bok, 2008).

Här presenteras 50 kända nobelpristagare med citat från pristagare i litteratur, fysik, kemi och medicin. Einstein, Millikan, Sartre, m.fl. Kan laddas hem från internet.

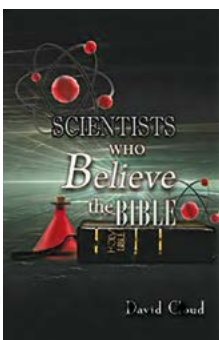
tur, fysik, kemi och medicin. Einstein, Millikan, Sartre, m.fl. Kan laddas hem från internet.

SCIENCE IS THE DOORWAY TO THE CREATOR
Prof Jerry Bergman
(Leafcutter Press, 2018).

I den här boken presenteras framstående vetenskapsmän som varit kreationister ID-anhängare eller Darwinskeptiker. Alla visar att vetenskapen är förenlig med Bibeln.

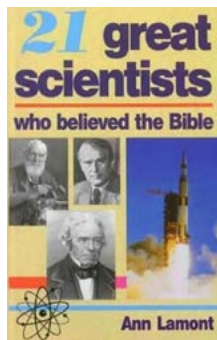
varit kreationister ID-anhängare eller Darwinskeptiker. Alla visar att vetenskapen är förenlig med Bibeln.

SCIENTISTS WHO BELIEVE THE BIBLE
David Cloud
(Way of Life Literature, 2014).

Denna bok presenterar 70 framstående vetenskapsmän

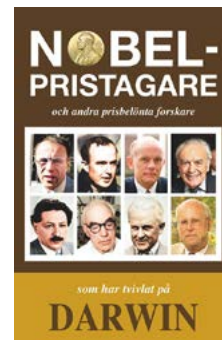
som alla avvisar evolutionsläran och tror på en ung skapelse. Finns också som e-bok som kan laddas ner kostnadsfritt på internet.

21 GREAT SCIENTISTS WHO BELIEVED THE BIBLE
Ann Lamont
(Creation Science Foundation, 1996).

Denna bok presenterar 21 stora vetenskapsmän efter Darwins tid

som har trott på Bibeln och varit kreationister. Här finns både uppfinnare och vetenskapsmän.

NOBELPRISTAGARE SOM HAR TVIVLAT PÅ DARWIN
Johnny Bergman
(Timoteus Förlag, 2021).

Här är en bok på svenska som presenterar nobelpristagare som Arno Penzias, Richard Smalley, Ernst Chain, Robert Millikan, Werner Arber, John Eccles, m.fl

Här är en bok på svenska som presenterar nobelpristagare som Arno Penzias, Richard Smalley, Ernst Chain, Robert Millikan, Werner Arber, John Eccles, m.fl

WIKIMEDIA

Chantal Delsol Kristenhetens slut som västerlandets kulturbärare

Recenserad av Göran Schmidt

Chantal Delsol är verksam som professor emerita vid flera universitet i Frankrike inom ämnen som efter svenska mått närmast hör hemma inom området praktisk filosofi. Hennes bok med denna (för kristna) dystra titel är liten till omfånget men stor till innehållet. Den kastar ett förklaringsljus över

den förändringsprocess i fråga om normer och värderingar som idag pågår inte bara i det sekulära samhället utan också i våra kyrkor och samfund. Även om den är skriven av en katolsk författare utifrån ett franskt perspektiv så är den på det stora taget lika applicerbar på svenska förhållanden.

Boken inleds med det krassa konstaterandet: "Vi har ännu inte blivit varse den enorma förändring som äger rum i vår tid: slutet på en sexton sekler gammal civilisation". Bokens centrala budskap är nämligen att den era då västerlandet dominerats av kristna värderingar i praktiken håller på att ersättas av en snarlik moral och föreställningsvärld som de som en gång präglade det förkristna, hedniska romarriket. Epoken med "det kristna samhället" är med andra ord över, menar Delsol, i bemärkelsen att inflytandet av kristendomen inte längre präglar våra lagar och sedvänjor som de gjort fram tills alldeles nyligen.

Den historiska process som Delsol beskriver skulle närmast kunna liknas vid en tyngd som lyfts upp och placeras på ett sluttande plan. Den judisk-kristna etiken lyfte dåtidens samhälle främst tack vare passionen och kraften hos dess förespråkare. Men sakta och säkert – eller kanske snarare snabbt och säkert – glider det nu tillbaka mot sitt ursprungsläge, sitt "naturliga tillstånd". Detta tillstånd präglas av polyteism eller panteism, att naturen är befolkad av många gudomligheter eller rentav andlig i sig själv, vilket författaren menar är ursprungliga och naturliga religiösa föreställningar. De illustrerar en sorts grundtillstånd därför att människans tänkande lämnat åt sig självt (utan gudomlig uppenbarelse) spontant dras till det, likt den där tyngden på det sluttande planet. De första kristna hade passionen, den saknas överlag hos dagens troende.

ROMERSK ETIK

Romarnas religion var polyteistisk och långt ifrån enhetlig och snarast agnostisk i fråga om de stora livsfrågorna som exempelvis de om ursprunget och tillvaron efter döden. Begreppet sanning var

relativt och inkluderande till sin karaktär, "alla vägar bär till Rom". De klassiska gudamyterna var berättelser som av antikens folk inte betraktades som sanna men som förenade medborgarna och utgjorde en sorts filosofisk grundval för dåtidens etik.

Romarna var monogama långt före kristendomen, men lagarna för skilsmässa hade med tiden blivit alltmer tillåtande. Synen på homosexualitet, pedofili, incest, aborter, barnamord och dödshjälp var mycket liberal. Enligt författaren sparade de romerska familjerna inte en förstfödd som var flicka.

DEN NORMATIVA OMVÄNDNINGEN FRÅN HEDENDOM TILL KRISTENDOM

Författaren målar upp hur romarriket med början under tidigt 400-tal "lyftes" från hedendom till kristendom och därigenom kom att prägla det blivande Europa,¹ någonting hon kallar "den normativa omvändningen". Processen inleddes med kejsar Konstantins mer liberala förhållningssätt gentemot bland annat kristna, men verkställdes först under efterträdaren Theodosius i början av 400-talet. Trots att ännu bara ungefär tio procent av befolkningen bekände sig som kristna så kom nu kristna värderingar att påtvingas alla medborgare genom påbud från kejsaren. Den stora majoriteten av icke-kristna motsatte sig förändringen, men hade till slut inget annat val än att anpassa sig efter de nya omständigheterna.

Paradigmskiftet som den nya människosynen innebar kom på sikt att förändra det hedniska samhället i grunden genom en helt ny uppsättning värderingar, en ny moral, ett nytt sätt att tänka om det gudomliga, människan och världen. Det nya paradigmet tog sig konkreta uttryck i form av socialt arbe-

te, tillskapandet av utbildningssystem och vårdinrättningar med mera, företeelser som inte förekom i den förkristna romerska världen – kort sagt samhället som vi vant oss vid.

Innan kristendomen var religion och stat separerade i romarriket; offer och riter sköttes av prästerskapet medan statens lagar utgjorde grunden för, och avsåg att bevara, samhällets normer och allmänna moral – en roll som nu kom att övertas av (den katolska) kyrkan. Den kristna moralen och det kristna sanningsbegreppet var tydliga: skilsmässa förbjöds, aborter och barnamord likaså, med hänvisning till livets helighet, liksom livsstilar som idag räknas inom ramen för HBTQ. På kyrkomöten fastslogs noggrant formulerade trosbekännelser. Den katolska kyrkan förstörde inte avgudatemplerna och ersatte dem med kyrkor. I stället tog man templen i besittning och kristnade de hedniska kulterna snarare än omintetgjorde dem, en sedvänja som Delsol benämner "palimpsest".²

Kristendomens dominans skulle nu upprätthållas relativt oförändrad i det västerländska samhället under 1600 år.

DEN OMVÄNDA NORMATIVA OMVÄNDNINGEN

Under renässansen (1400-1500-talen) växte en strävan att befria samhället från kristendomens inflytande. Under påverkan av grekisk stoicism formades den idéströmning som kallas humanism och som i stället för Bibeln utgick från människans eget värde och vikten av bildning. Det faktum att begreppet människovärde har sitt idémässiga ursprung och står och faller med den bibliska tesen om människan som Guds avbild fäste man ingen vikt vid.

I slutet av 1600-talet fortsatte denna sekulariseringsprocess som från 1960-talet och fram till idag har ►

accelererat exponentiellt. Det senaste halvsekle har det enligt Delsol skett en normativ omvändning i motsatt riktning mot den som ägde rum på 400-talet. Samma frustration och resignation som den icke-kristna, hedniska majoriteten då upplevde, präglar västerlandets kristna i modern tid.

DEN ONTOLOGISKA OMVÄNDNINGEN

Moraliska revolutioner är sällsynta menar författaren. När de likväl sker, kommer samhället att samtidigt hysa två motstridiga paradig. Den striden upphör inte förrän den ena av dem har tagit överhanden. Vi befinner oss enligt Delsol i ett av dessa historiska ögonblick, nu när en kristen samhällsstruktur ska lämna plats för en annan. Omvandlingen går fort. De senaste decennierna speglar praktiskt alla lagändringar detta radikala paradigskifte, bort från kristna värderingar och mot individuell frihet. Humanismen som sådan håller på att vidareutvecklas mot humanitärism, en humanism som inte längre är centrerad kring människan som skapelsens krona, utan där hon i stället reducerats till ett

evolverat djur bland andra utan någon särställning i skapelsen.

Inget moralsystem hänger i luften, det vilar alltid på en filosofisk grund. Under 1600 år har grunden varit bibeltron, nu håller den grunden på att försvinna och ersättas av en annan. Detta kallar Delsol för "den ontologiska omvändningen" som är grundorsaken till den förändrade samhällsmoralen. Kristendomen är på väg ut och det är inte ateism eller nihilism som ersätter den (fenomen som författaren närmast betraktar som en udda historisk parentes), utan någonting som har många likheter med förhållandena i det gamla Rom. Idag söker sig många i stället till österländska religioner, stoicism och hednisk asatro, medan moralen blivit en sak för "eliten i etiska råd i samspel med en lagstiftande neutral stat vars public service fungerar som samhällets moraliska väktare". Vi minns igenkännande hur den svenska statskyrkan separerades från staten tämligen nyligen (1 jan 2000) och kan konstatera att såväl kyrkans företrädare som vi kristna överlag hellre hukar oss än uttalar oss i moralfrågor. Kyrkan har kapitulerat inför tidens idéströmningar och anpassat sig efter det omgivande samhällets värderingar. Hon har gått från absoluta sanningsanspråk (som att Jesus är enda vägen till Gud) till ritualer, symbolik, mindfulness och yoga och överlåtit åt staten att definiera och genom sin lagstiftning upprätthålla den moral – statsmoral – som majoriteten av medborgarna anser rätt och naturlig. Kyrkan har, liksom samhället i stort, blivit inkluderande och tolerant – båda ledord för det postmoderna sättet att betrakta världen. Det hela liknar den uppdelning som fanns hos romarna.

Delsol noterar emellertid en skillnad mellan 400-talets och nutidens normativa omvändningar. Medan ro-

marna älskade sin kultur och försvarade den, men likväl förlorade den, så snarast skäms kristendomens företrädare för sin religions forna samhällsinflytande. Biblisk moral ses av sina forna förespråkare närmast "som ett spöke från det förflutna".

MILJÖRÖRELSEN EN RELIGION

Men det heliga förviner inte ur en befolknings medvetande, menar Delsol, det uppstår bara i en annan form. Ekologin och miljörörelsen har, skriver hon, blivit en ny religion med en egen liturgi som inte ostraffat får ifrågasättas. Den framstår som en form av postmodern panteism – föreställningen att universum är besjälade. Den eliminerar uppdelningen i det naturliga och övernaturliga som ibland präglat judisk-kristet tänkande. Den postmoderna människan "... anstränger sig för att fly undan motsättningen mellan falskt och sant, mellan Gud och världen, mellan tro och förnuft." Det materiella tycks inrymma både det heliga och det profana. Jorden blir vår rätta hemvist och inte en tillfällig vistelse i egenskap av "gäster och främlingar" som kristendomen lär.

Panteismen är på så vis en logisk och naturlig om än primitiv religion. Den kräver ingen uppenbarelse eller ansträngningar för att upprätthållas, utan "inses" intuitivt av det mänskliga sinnet. Naturen blir föremål för dyrkan i form av Moder jord – Gaia – som påminner om en hednisk gudinna. Författaren konstaterar lite vemodigt att den katolska kyrkan tycks i full färd med att upplösa sig själv i Lovelocks Gaia-hypotes och refererar till ett symposium om "Teologin ansikte mot ansikte med Gaia" i Paris 2020 (s 117). Hon tolkar det som ett uttryck för strategin: "För att överleva kan man se till att bli överens med sina motståndare och försöka rädda sig själv medan man går vilse".

LOPPET KÖRT FÖR DET ”KRISTNA SAMHÄLLET”?

Ett samhälles all dagliga moral som omfattar folkets seder, lagar och vanor – ”en sedvänjornas arkitektur” – är mycket stabil. ”Ett samhälle byter inte sedvänjor som regeringar. Långsam utveckling är regeln i detta fall”, skriver Delsol. Troligtvis, menar hon, kan inga politiska förändringar förändra den nya moralsyn som i synnerhet det senaste halvsekle kommit att prägla västerlänningar i gemen.

Samhällsomvandlingarna handlar inte om magi. Det handlar om att realiteter i form av lagar, vanor och seder ska harmonieras med de mer eller mindre uttalade övertygelser som utvecklats i tytnad hos medborgarna. Eftersom det är omöjligt för en stat att i längden upprätthålla lagar som går stick i stäv med folks moraluppfattningar så är det inte särskilt märkligt att, enligt författaren, ”[a]lla samhälleliga lagar som är genomröstade i västerlandet sedan slutet av 1900-talet uttrycker ett radikalt paradigmskifte – slutet på det kristna mönstret. Utvecklingen går nästan alltid i en riktning av tilltagande personlig frihet”.

Av den anledningen, menar hon, blir varje försök av kristna att återta förlorad terräng i etiska frågor som exempelvis abortfrågan dömt att misslyckas. Enda framgångsreceptet vore: ”Omvänd folken till kristendomen, till den inneboende värdigheten i varje embryo – sedan kan vi avskaffa abort. Att göra det i omvänd ordning är som att tvinga beaktelsen på icke-troende, terroristiskt nonsens. Bara en diktatorisk och totalitär regim kan tillåta sig upphöja till lag sådant som inte motsvarar djupa övertygelser hos medborgarna”.

Därmed inte sagt att Delsol avråder kristna från att engagera sig i etiska frågor. Jag tror att hon ser det som en

kristen plikt att låta världen få veta vad kristna tror och bli uppmärksammad på kristendomens alla goda frukter genom historien. Det handlar snarare om att samtidigt vara medveten om att det mäktiga avfall från kristna värderingar som ägt rum sannolikt inte går att vända. Och när kristendomen som samhälls- och kulturbärare överges, så sker därför med automatik en återgång till hedniska föreställningar och till den allmänna moral som är dess nödvändiga konsekvens.

EN STRIMMA HOPP

Mycket talar för att Delsols tes om att samhällets avkristnande är oåterkalleligt stämmer. Personligen skulle jag vilja göra en reservation om att det inte är möjligt att förändra utvecklingen utan en genomgripande väckelse bland Guds folk. Detta känns förstas mindre sannolikt mot bakgrund av den rörelse från traditionell bibeltro och avradikalering som sker inom dagens svenska kristenhet, men osvuret är bäst. Och viktigast av allt: romartidens hedendom och förföljelser av de kristna var inte något hot mot kristendomen – det var tvärtom en katalysator för verklig kristendom. Jag tycker mig se den slutsatsen även hos Delsol.

”Det är inte längre det kristna samhället som lämnar oss” skriver hon – ”det är vi som lämnar det. Varför? Därför att vi av sagt oss att härska med styrka”. Hon citerar fader T.-D. Humbrecht som med tanke på framtidens kristna skrev: ”Tärda, förvisso, är de kallade att förnya sitt sätt att ta plats i samhället – inte längre på ett dominerande sätt, utan på ett väsentligt sätt”.

SLUTKOMMENTAR

Det märks ibland att författaren inte är så förtrogen med protestantismen i dess helhet. Hon skriver till exempel (s. 37) att

katoliker och muslimer är universalister till skillnad mot judar och protestanter. ”Judarnas Gud verkar uteslutande syssla med sitt utvalda folk och protestanterna intresserar sig särskilt för bevarandet av det individuella samvetet.” Ingendera ägnar sig åt proselyterande, menar hon ”vilket för dem står för en slags förmåtenhet eller vulgaritet”. Detta må vara sant för mer sekulariserade grenar av dessa båda kategorier, men det universella uppdraget är ju som vi alla vet centralt inom både protestantisk kristendom (Jesus missionsbefallning) och judendomen (Tikkun olam).

Jag väljer också att inte fästa mig vid den svaga tendens hos författaren att ursäktas, eller i varje fall förminska, de pedofilövergrepp som begåtts av ledare inom den katolska kyrkan. Delsol gör det med motiveringen att synen på pedofili blivit strängare under 1900-talet. Det skulle med en stor portion välvillighet kunna ses som ett uttryck för författarens starka sympati och kärlek till den katolska kyrka hon själv tillhör. Om det ska anses förmildrande vill jag dock låta vara osagt.

För övrigt tycker jag att boken är ett mästerverk. Den förmedlar visserligen en ganska mörk och krass bild av vad vi som kristna kan förvänta oss av framtiden. Men bekräftar också den kända tesen att det är när mörkret är som tätast som ljuset lyser som klarast.

Svensk översättning: Håkan Söderström
Artos & Norma bokförlag, 131 s (2022),
ISBN 978-91-7217-136-7

NOT

1. Begreppet Europa började inte användas förrän på 1300-talet.
2. Palimpsest i dess ursprungliga betydelse var den teknik som man i gamla tider använde sig av för att återanvända gamla pergamentskrifter. Man tvättade eller skrapade helt enkelt bort en gammal text och ersatte den med en ny text. Författaren tillämpar det här i en överförd betydelse.

Mats Tammik

Examensarbete

om Adam

1 Mos. 5:3-5

Recenserad av Johnny Bergman

Mats Tammik har presenterat ett intressant examensarbete vid Akademin för Ledarskap och Teologi (ALT) med titeln *Har Gud verkligen sagt...* Uppsatsen är en genealogisk och kronologisk studie av de åldersuppgifter som ges i 1 Mos 5 om den första människan Adam och hans liv, vilket blev 930 år långt.

Tammiks val av bibelavsnitt är särskilt intressant, eftersom denna text till sin karaktär ger intryck av att vara mer historia än symbolik. Hans problemfokus är att åldersuppgifterna om de patriarker som levde före syndafloden har tolkats väldigt olika genom historien. Med anledning av det förhållandet vill han belysa tre frågor:

1. Hur har patriarkernas ålder uppfattats genom historien?
2. Hur har 1 Mos 5 uppfattats i den rabbiniska traditionen?
3. Hur ser det större kronologiska perspektivet ut i Första Moseboken?

Det som särskilt intresserar Mats Tammik är hur bibeltexten har uppfattats av dem som levde före och de som levde efter upplysningstiden. Han ställer därför frågan: Har tolkningen förändrats under seklernas lopp?

FÖRE UPPLYSNINGSTIDEN

En av de tidigaste kommentarerna till Adams historicitet finns i Jubileerboken (ca 200 f. Kr) där det framgår att Adam uppfattas som den första människa som levde, dog och begravdes. Hans ålder uppges till 930 år.

Augustinus, Justinus och Klemens av Alexandria tolkar också Första Moseboken historiskt och inte allego-

riskt. Dessutom räknas det upp ett tjugotal tidiga bibeltolkare och historiker som använt släkttavlorna i Första Mosebokens femte och elfte kapitel som utgångspunkter för att skapa trovärdiga kronologier över människans historia och ålder.

Mats Tammik gör en intressant hänvisning till Jeremy Sexton. Denne bemöter i en artikel i *Southwestern Journal of Theology* William Henry Greens åsikter om att det finns luckor i Bibelns släkttavlor, vilket Green menar gör dem oanvändbara för tidsbestämning. Jeremy Sexton är av motsatt uppfattning och menar istället att det "finns luckor i Greens teorier".

Mats Tammik

Tammiks slutsats är att de bibliska åldersuppgifterna har betraktats som trovärdiga ända fram till upplysningstiden. Först efter det har den vetenskapliga utvecklingen förändrat tolkningen av Bibeln. Idag anser därför många människor att jorden inte kan ha skapats på sex dagar och att Bibelns tidsuppfattning inte kan vara sann. Men Mats Tammik hänvisar till en artikel i tidskriften Creation där det framhålls att ett hundratal vetenskapsmän med doktorexamen anser att uppgifterna i Bibeln mycket väl kan förenas med modern vetenskap.

EFTER UPPLYSNINGSTIDEN

Upplysningstidens vetenskapliga upptäckter gjorde att man började tolka Bibeln på ett annat sätt. Man försökte hitta naturliga förklaringar till övernaturliga fenomen, vilket blev början till en process där Bibeln granskades kritiskt och styckades sönder i många delar skrivna av många olika författare. Nya dateringar och beräkningar gjordes också av de olika källorna.

Samtidigt med detta infördes begreppet myt/legend inom bibelforskningen och man framhöll att Bibeln inte gav någon exakt kunskap om jordens ålder. När det gällde patriarkernas åldrar

konstaterade teologen Umberto Cassuto (1961) att enligt gängse rabbiniska litterära skrifttraditioner betydde de långa livstiderna vad siffrorna visar. Samtidigt menade han att det antal år som anges kan tolkas på andra sätt än att de verkligen blev så gamla som det står att de blev.

LEVDE PATRIARKERNA VERKLIGEN SÅ LÄNGE?

Mats Tammik konstaterar att Första Mosebokens släktregister är unika genom att de spårar människosläktet ända tillbaka till dess ursprung, Adam. De sumeriska kungalistorna har inga uppgifter om den första människans skapelse. Inte heller har de några uppgifter om hur gamla patriarkerna var när första sonen föddes, antal levnadsår efter denna händelse eller hur gamla de blev innan de dog.

De som idag ifrågasätter uppgifterna om patriarkernas långa livsåldrar uppfattar dem som populära legender från primitiva traditioner som bygger på att man ville ge tidigare generationers hjältar nästan övermänskliga egenskaper. Möjligheten finns också att ålders-talen skrevs enligt ett särskilt system där talen skulle divideras med en viss siffra.

Inget av dessa alternativ ser författaren som trovärdiga. Däremot tror han att de fysiska omständigheterna på den tiden gjorde att man levde längre, eftersom effekterna av sjukdomar, synd och miljöföroreningar inte var så omfattande då som de är idag. Dessutom finns det i Bibeln ett löfte om att människan en gång i framtiden på nytt skall få uppleva längre livstider på flera hundra år (Jesaja 65:17-25).

TEXTENS FORM ÄR GENEALOGISK

Det mest uppenbara i vår text är att den är ett släktregister. Det finns en särskild term i hebreiskan för detta, nämligen toledot. Det återkommer tolv gånger i Första Moseboken och är en viktig del av bokens strukturella uppbyggnad. Varje gång toledot används är det för att beskriva släktregister samt människans och jordens historia.

Det har diskuterats om toledot inleder ett textavsnitt eller om det avslutar det föregående avsnittet. Författaren verkar dela Leif Michelsens åsikt att uttrycket toledot måste ses som en överskrift i kapitel 5, dvs det inleder ett textavsnitt.

I övrigt är registret nedtecknat på ett monotont sätt med många upp- ►

repningar och innehåller inte någon poesi. Språket är väldigt enkelt och extremt få ord används. Släktregistret är mer en statistik än en berättelse. Det finns varken bildspråk eller poesi i texten och att söka efter någon andlig betydelse av siffrorna i texten vore oerhört långsökt.

VAD BETYDER ORDET "ADAM"?

Ordet "Adam" (אָדָם) finns mer än 500 gånger i den hebreiska Bibeln och har två betydelser. Dels är det namnet på en unik individ, mannen Adam, och dels är det ett begrepp för människa, alltså både man och kvinna. Vad är då betydelsen i 1 Mos 5:3 när Adams ålder anges?

Att Adam i 5:3 är en människa och inte en symbol för mänskligheten framgår av den fortsatta texten. Det var inte mänskligheten som levde i 930 år och sedan dog, utan det var personen Adam. Ett annat skäl för att namnet Adam måste tolkas som personen Adam är att texten i kapitel fem fortsätter med ytterligare nio personers födelse. I det sammanhanget betecknar varje namn en person, från Seth till Noa. Om man försöker tolka Adam som beteckning för hela mänskligheten, eller som en mytisk person, blir hela sammanhanget och alla tidsangivelser i kapitel 5 omöjliga att förstå.

VAD BETYDER ORDET "ÅR" I BIBELN?

Ordet שָׁנָה (år) förekommer mer än 600 gånger i bibeltexten. Varje gång det används ihop med en människas livstid och levnad betecknar det alltid den människans antal levnadsår. Dock finns två tillfällen som har gett upphov till en del diskussioner och missförstånd. Det är Ps 90:40 och 2 Petr 3:8 där det sägs att tusen år är för Gud som en dag. Detta förändrar dock inte tidsaspekten för vad ett år innebär för oss människor, utan visar bara att tusen år kan upplevas av Gud som en dag.

SKILLNADER MELLAN OLIKA GRUNDTEXTER

Ett mycket intressant avsnitt i Mats Tammiks uppsats är när han tar upp skillnaderna i de kronologiska åldersuppgifterna mellan den masoretiska texten, Septuaginta och den samaritanska pentateuken. Det skiljer 935 år från Adams skapelse fram till Noas flod mellan den samaritanska Pentateuken och Septuaginta. Den masoretiska texten hamnar mitt emellan dessa.

Skillnaden beror på olika uppgifter om hur gamla patriarkerna var när de fick sina första barn. Däremot överensstämmer deras individuella levnadsålder i alla de tre grundtexterna. Frågan är vilken av de tre texttraditionerna som är den mest trovärdiga.

Tammik konstaterar att Septuaginta har lägst förtroende medan den samaritanska Pentateuken förespråkas av många på grund av att den har en systematiskt sjunkande ålder på patriarkerna när de fick sina barn. Den masoretiska texten är dock den standardtext som idag används i de flesta av våra versioner av Gamla testamentet.

Problemet med den samaritanska textens sifferuppgifter är att tre av patriarkerna – Jered, Metushelach och Lemek – dog samma år som syndaflo den inträffade, trots att de inte var med bland de åtta i arken. Kan det bero på att den samaritanska texten helt enkelt manipulerat tidsramarna för att undvika att de tre patriarkerna annars skulle ha överlevt floden? Septuaginta har ännu större problem med patriarken Metushelach, som i den textversionen dog hela 14 år efter floden.

FINNS DET LUCKOR I KRONOLOGIN?

Överlag är teologerna oeniga i frågan om det finns luckor i släktregistren. Några av de frågor man diskuterar är:

1. Hur ska man förklara likheterna mellan Kains efterkommande (kap 4) och Seths ättlingar (kap 5)? Två av namnen är likalydande (Henok och Lemek).

2. Varför finns det en likartad uppbyggnad i Första Mosebokens kapitel 5 och 11 av släkttavlorna, där båda följer en standardiserad 10-generationsföljd med en betoning på det sjunde släktledet?

3. Är det möjligt att uttrycket "X födde Z" skulle kunna tolkas som att X istället blev stamfader till släktlinjen som leder fram till Z?

Som svar på frågan om luckorna i släktregistren hänvisar Mats Tammik till teologen Travis R. Freeman (2004) som avisar tanken på luckor. Han menar att Lyell och Darwin har påverkat vår tids tolkning av Första Moseboken så mycket att man lämnat sunda hermeneutiska principer för texttolkning.

Slutsatsen hos Tammik sammanfaller med detta. Han menar att "Bibeln inte lämnar osanna eller felaktiga uppgifter om något så väsentligt som den första människan". Hans examensarbete är både välskrivet och välmotiverat. Jag välkomnar med tillfredsställelse hans teologiska grundsyn i den här frågan, samtidigt som jag också anser att vissa frågor hade behövt en mer ingående granskning.

NOT

1. <https://www.christianity.com/bible/commentary.php?com=clvn>

Samuel Lampa. Civ.ing. (molekylär bioteknik)
Farm.dr. (farmaceutisk bioinformatik)

Den Svenska musikens Fader –

Johan Helmich Roman

Av Samuel Lampa

Det är inte bara inom vetenskapen som bibeltroende kristna har utmärkt sig under seklerna, utan även inom musiken är många av de största namnen troende kristna. Ibland handlar det om djupt troende kristna, som fallet var med Johann Sebastian Bach.

På svensk mark fanns under den sena barocken en kompositör som för de flesta svenskar märkligt nog är mer eller mindre okänd. Hans namn var Johan Helmich Roman. Han levde mellan 1694 och 1758 och gavs tidigt epitet som ”den svenska musikens fader” och ”en svensk Händel”.

Roman var son till hovkapellmästaren Johan Roman och uppträdde redan vid sju års ålder inför hovet som violinist. Vid nyåret år 1711, alltså bara sjutton år gammal, anställdes han i hovkapellet. Roman fick under sitt liv möjlighet att göra flera resor genom Europa och arbetade bland annat ett tag i operaorkestern vid King’s Theatre i London under Georg Friedrich Händels ledning – en person som kom att influera hans musik mycket. Roman reste även i England, Frankrike, Italien och Tyskland där han blev uppskattad och stiftade vänskap med flera duktiga kompositörer. Från dem hämtade han musikaliska influenser som han tog med sig tillbaka till Sverige där han återträdde till hovkapellet.

Idag känner få svenskar till Romans musik, mer än Drottningholmsmusiken. Det verket – som är kompone-

rat till kronprinsparet Adolf Fredrik och Lovisa Ulrikas bröllop – ligger dock vid sidan av huvudfåran av Romans musikaliska gärning. Det som låg varmast kring hans hjärta var nämligen den andliga musiken. Kyrkomusikern Roman var en djupt och allvarligt troende kristen.

Även om samhället i sin helhet under denna tid var starkt präglad av kristendom så utmärkte sig Roman genom en ovanligt hög syn på moral. Ett exempel utgörs av hans översättning av ett verk av William Assheton, på svenska kallat ”Tal om dödssängsbättring”. I det har Roman lagt till en kommentar som varnar för att Gud knappast accepterar en omvändelse på dödsbädden om inget försök till omvänt liv hade funnits dessförinnan. Oavsett det teologiskt riktiga i detta så visar det att Roman tog det kristna livet på djupt allvar. ▶

En annan sak som vittnar om Romans vurm för det andliga var hans ambition att verka för att kyrkomusiken skulle skrivas och framföras på begriplig svenska istället för på latin som på den tiden var dominerande. Allt med syftet att bidra till "andakt hos åhörarna".

En intressant anekdot är att Roman upptogs i den nybildade Kungliga vetenskapsakademien som bildades under denna tid, 1739. Då ansågs komposition vara en "vacker vetenskap". Man ville även ha med Roman för hans stora internationella framgång och uppskattning.

Roman hade här sällskap av idel kända vetenskapsnamn som Linné, Polhem och Celsius. I dessa kretsar och i samarbete med en boktryckare, Lars Salvius, verkade Roman för att ordna med utgivning av "uppbygglig litteratur", däribland andlig sådan, som skulle förklara kristendomen för allmänheten. Vetenskapsakademien hade också vid sitt första sammanträde bestämt sig för att ge ut kvartalsrapporter med vetenskapliga resultat på begriplig svenska. Detta är möjligen inspirerat av Romans redan pågående arbete i den riktningen på musikens område.

Hur har då Romans musik beskrivits? Sakkunniga har i snart 300 år konstaterat att han utan tvekan är Sveriges främste tonsättare genom tiderna. Redan under sin levnadstid ställdes han i bredd med Händel, Bononcini och Pergolesi. Han spelade själv både oboe och cembalo och ansågs dessutom som en av samtidens främsta på violon. Som kompositör har han kallats den svenska kyrkomusikens "uppsinnare och förbättrare" och alltså till och med den svenska musikens "fader".

Vad finns då att finna av Romans musik idag? Mycket av hans främsta musik är som sagt väldigt okänd – kanske för att den är så andlig till sin karaktär? Olika initiativ har dock gjorts för att återuppliva en del av hans musik. Söker man på YouTube kan man finna flera godbitar, som exempelvis "Then Svenska Messan" i tretton delar samt flera fantastiska flöjt- och violinkonserter, där många kommentarer vittnar om hur förvånade människor är över att Romans musik inte är mer känd med tanke på den höga kvaliteten.

Allra mest passande för tidskriften Genesis måste vara verket "Jubilate – Frögdens Herranom", med text på Svenska hämtad från delar av 100:e Psalmerna i Bibeln. En riktig skapelsesång! Lyssna till orden:

*Frögdens Herranom all världen.
 Tiener Herranom med frögd;
 kommer för hans ansikte med glädskap.
 Förnimmer, at Herren är Gud:
 han hafwer gjort oss, och icke wi sielfwe,
 til sitt folk, och til sin fosterfär.
 Går in i hans portar med tackande;
 uti hans gårdar med lofwande:
 tacker honom, lofwär hans Namn.
 Ty Herren är god,
 och hans nåd warar ewinnerliga,
 och hans sanning
 ifrå slägte til slägte
 Ära vare Fadrenom
 Ära vare Sonenom
 och then Helga Anda
 Såsom thet varit hafver af begynnelsen
 nu och alltid ifrån ewighet til ewighet.
 Amen*

Detta mäktiga verk spelades och sjöngs som ingångsmusik på prinsessan Estelles dop 2012 (som också finns på YouTube,¹ men en bättre inspelning är gjord av Drottningholms Barockensemble²). Proflyssna gärna några verk med bra hörlurar! Skulle du vilja ha säker tillgång till musiken finns mycket av den utgiven på det klassiska skivbolaget Naxos.

Johan Helmich Roman förtjänar mer uppmärksamhet i Sverige, inte minst med tanke på de andliga skatter han lyft fram och förmedlat med sin vackra och mäktiga kyrkomusik på svenska.

/Samuel Lampa

KÄLLOR
 Brunner, Ernst. Likt ett skeleton:
 Johan Helmich Roman – hans liv.

Albert Bonniers Förlag, 2019.
 Vretblad, Patrik. Johan Helmich Roman, 1694-
 1758, svenska musikens fader.
 Vol. 1. A.-B. Nordiska bokhandeln, 1914.

Johan Helmich Roman, Wikipedia https://sv.wikipedia.org/wiki/Johan_Helmich_Roman
 Hämtad 30 december 2022.

NOTER
 1. <https://youtu.be/zt04zbnfZQ>
 2. <https://youtu.be/t6uEjhnJ2Hg>

Om att tro & förstå

”Genom tro förstår vi att världen skapades genom ord från Gud, och att det vi ser inte har blivit till av något synligt” Heb 11:3

Det är något anmärkningsvärt med den här bibelversen som står i introduktionen till det så kallade trons kapitel i Bibeln. Detta, det elfte kapitlet i Hebréerbrevet, radar upp ett antal personer från det Gamla testamentets tid som står som föredömen för troende genom alla tider genom att de kom att göra skillnad i sin tid och sitt sammanhang tack vare sin orubbliga tro på Gud.

Vad är det som är så speciellt med den versen kanske du undrar? Det är att ordet ”tro” står före ordet ”förstår” i texten! Vi människor brukar nämligen så ofta tänka precis tvärt om – att det först är när vi förstått någonting som vi kan börja tro på det. Men för trons människor var det annorlunda: tron kom först och sedan förståelsen.

En av vår tids mest framgångsrika forskare är den amerikanske genetikern John C. Sanford. I Jerry Bergmans bok *”Persuaded by the Evidence”* (2008) berättar John om sin egen väg från ateism till kristen tro och kreationism:

”Jag brukade säga: ’Herre, visa mig evidensen så ska jag tro’. Gud tyckte alltid svara: Tro, så kommer jag att visa dig evidensen.’ Det här är applicerbart på att tro på Kristus, och det är också applicerbart på skapelsetron. Ända sedan jag blev kreationist genom tro, har Gud översköljt mig med evidens för att underbygga min tro. Så det som börjar som en blind tro kommer med tiden att övergå i en evidensbaserad tro”. (s 151)

Om man gillar naturvetenskap och att argumentera med hjälp av logiska argument så kan det vara lätt att börja tänka att de goda argumenten ska frälsa ens vänner och bekanta. Men då lurar man sig själv, för det fungerar mycket sällan på det viset. Visst, goda argument är inte alls fel, mycket av det vi ägnar oss åt i föreningen Genesis handlar just om att visa på hur förnuftig tron på Bibelns Gud är. Men vägen till Gud går alltid genom ett aktivt val att tro på hans Son, Jesus Kristus. Och det är först när man som kristen bestämmer sig för att tro vad Guds ord säger om skapelsen, syndafallet och syndafloeden som aha-upplevelserna på allvar börjar fylla ens sinne. Det är då tron blir en klippa att stå på oavsett livets omständigheter.

/Redaktionen

NOT

1 Boken fås för under hundralappen som e-bok på Adlibris.

Styrdokumentet och skapelsetron

VICTORIA WATERCOLOR PIXABAY

Ofta när vi funderar över förhållandet mellan grundskolans styrdokument och kristen skapelsetron så fokuserar vi på kursplanerna i olika ämnen – framför allt de för biologi och religion. Det finns dock mycket att hämta i Läroplanens första del som har rubriken ”Skolans värdegrund och uppdrag” samt i de kommentarmaterial som finns till alla grundskolans ämnen.

I den här första artikeln av två resonerar vi kring ett antal citat som kan tjäna som stöd åt dig som kristen lärare, förälder eller elev när det kommer till skapelsefrågan och vad som är möjligt och lämpligt att säga och tycka. Alla citat är hämtade från nu gällande läroplan Lgr22.

FAKTA OCH VÄRDEN

Redan i läroplanens inledning slås det fast att utbildningens syfte är att eleven ska inhämta och utveckla kunskaper och värden (s.5). Den kunskap som eleven tillägnar sig är alltså inte bara ämnad att öka faktakunskaperna inom ett utvalt antal områden, utan ska också förmedla respekt för de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på, framför allt mänskliga rättigheter. Det är värt att notera att dessa värden enligt Lgr 22 är ”i överensstämmelse med den etik som förvaltas av kristen tradition och västerländsk humanism”. Det innebär att kristendomens etik, som ytterst handlar om Jesu försoningsverk, faktiskt är grunden för de värden som förmedlas i den svenska skolan!

MÅNGSIDIGHET OCH SJÄLVSTÄNDIGHET

Det finns sedan en skrivning som snarast är filosofisk till sin karaktär, men som också tydligt sätter fingret på skolans uppgift:

"Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet". s.5

Vad menas med att låta någon finna sin unika egenart? Det finns säkert många svar på den frågan, men bland annat bör det innebära att skolans uppgift är att belysa saker och ting ur olika perspektiv. Detta för att ge eleven en så bred bild som möjligt av olika ämnesområden, kunskaper och värden. Denna tanke stärks av fler citat från samma avsnitt:

"Skolan ska främja förståelse för andra människor och förståelse till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter". s.5

"Skolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Den ska framhålla betydelsen av personliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana." s.6

Skolan ska alltså inte bara acceptera skilda uppfattningar utan till och med "uppmuntra att de förs fram". Det är naturligtvis även tillämpligt på ursprungsfrågan.

RELIGIONENS ROLL

Strax ovanför den nämnda läroplanstexten finns också en skrivning som klargör i vilken anda som skilda uppfattningar ska föras fram:

"Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling." s.5

Även om frågan om skapelse kontra evolution inte specifikt omnämns i texten så finns begreppet "religion" med bland de faktorer som inte får utgöra grund för diskriminering. Det betyder att om skolan ska uppfylla läroplanens intention måste det därför vara möjligt för elever, lärare eller föräldrar med kristen bakgrund att framföra uppfattningen att världen är skapad av Gud utan att riskera att förminska eller förlöjliga. De uppfattningar som går emot exempelvis alla människors lika värde ska naturligtvis bemötas och problematiseras. Men att ifrågasätta någons religion eller dess urkund är inte skolans uppgift.

UNDERVISNINGENS ÖPPNA KARAKTÄR

Ännu ett citat:

"Undervisningen ska vara saklig och allsidig". s.6

Undervisningen ska alltså inte präglas av lärarens egna tankar och åsikter även om det är helt i sin ordning att man som lärare talar om var man står i olika frågor.

Allsidighet innebär att det som är föremål för undervisningen ska belysas från olika håll. Allsidighet när det gäller frågan om huruvida skapelsen är ett resultat av slump eller av medveten design kan inte betyda någonting annat än att båda dessa synsätt ska tillåtas att finnas med, oavsett vad läraren själv tycker eller vad läromedlen säger.

Saklighet betyder att undervisningen ska vara objektiv, rättvis och reflekterad vilket betyder att lärarens subjektiva uppfattning inte får hindra en elev att framföra sin tanke och tro på en skapare. Läraren ska sakligt behandla frågan om världens tillblivelse genom att redovisa de olika vetenskapliga synsätt som finns utan att på något sätt driva sin egen syn.

Allsidighet och saklighet gäller självklart även för den skapelsetroende läraren. Att nämna om Gud som skapare är inte förbjudet, men läraren får inte favorisera den åsikten framför andra synsätt. Eleven ska ju inte övertygas om något utan upplysas.

Detta understryks av nästa citat:

"Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen". s.6

Det här är en mycket viktig formulering som knappast kan misstolkas. Frågan är emellertid om den efterföljs i alla sammanhang? Med den frågan ställd knackar vi på dörren till den konflikt som finns inbyggd i dagens svenska skola i fråga om undervisningen i ämnet biologi. Låt oss glänta lite på dörren till denna konflikt. Men först i nästa nummer av Genesis.

/Redaktionen

NOT

1. <https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr22-for-grundskolan-samt-for-forskoleklas-sen-och-fritidshemmet> (kortare: [krymp.nu/2XU](https://www.krymp.nu/2XU))

SO-rummet på cykeltur

Som du säkert fått lära dig i skolan fanns det en period i västerlandets historia som brukar kallas upplysningen eller upplysningstiden. Namnet kommer av att man brukar kalla perioden innan, medeltiden, för en tid med intellektuellt mörker – därav uttrycket "den mörka medeltiden".¹ Men nu kom ljuset. Blind och vidskeplig tro på Bibeln och kristendomen byttes ut mot ett förnuftigt sätt att tänka om samhället och världen, och den moderna vetenskapen blev till. Det var först när Bibeln blev motbevisad som det kunde ske. Så brukar det i alla fall låta.

Din lärare, och kanske också du själv, känner nog till webbplatsen SO-rummet (www.sorummet.se). Man uppger själva att sidan har 55 000 – 65 000 unika användare varje dag "under lovfria vardagar". Så det är nog ingen överdrift att säga att SO-rummet har en väldigt stor betydelse för vad du och alla andra elever i Sverige får lära er, och för vad ni i framtiden kommer att tänka är sanningen om samhället och vår historia. Så här står det som en inledning till avsnittet om Upplysningstiden:

"Upplysningstiden inleddes under 1700-talet och sammanfattar den rådande tidsandan som verkade för förnuft och samhällsnytta och mot auktoritetstro, ofrihet och privilegier.

Naturvetenskapens genombrott

Naturvetenskapens utveckling var en av de viktigaste faktorerna till den stora idéströmning som vi kallar för upplysningen. Naturvetenskapen gjorde enorma framsteg under 1600- och 1700-talen. Utvecklingen ledde till att människans världsbild förändrades. Naturvetenskapliga forskare som Newton m.fl. hade gjort tydligt att jorden styrdes av naturvetenskapliga lagar – och därför *inte* av Gud. Allt kunde mer eller mindre förklaras. Människan själv kunde förändra sina levnadsvillkor. Livets mening skulle hädanefter sökas här och nu på jorden och inte, som under medeltiden, bara fungera som en förberedelse inför ett kommande evigt liv i himmelriket"...²

Lägg märke till hur föraktfullt författaren beskriver kristendomen i den sista meningen, och hur han eller hon är så angelägen att berätta att det handlade om förnuftets seger över tron på Gud att ordet "inte" står kursiverat. Det är ju så man gör när man ska betona någonting särskilt. Lägg också märke till att

den vetenskapsman som nämns, därför att han var den kanske störste av alla vetenskapsmän genom tiderna, var Isaac Newton (1642-1727).

Förmodligen skulle Newton ha vänt sig om i sin grav ifall han hade kunnat läsa detta på SO-rummet. Varför då? I sin bok *Naturfilosofins matematiska principer* (på latin: *Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica*, 1686), som brukar kallas vetenskapshistoriens viktigaste bok, beskriver han de så kallade rörelselagarna, klassisk mekanik och gravitationslagen och beskriver planeternas rörelser med hjälp av matematik. Men Newton skriver också:

"Detta det vackraste system av solen, planeterna och kometererna kan bara upprätthållas genom en intelligent och kraftfull Varelse makt och visdom. Denna Varelse råder över allting, inte som världens själ, utan som Herre över allting, och på grund av denna makt kallas Han med rätta för Herre Gud, universums härskare." (Newton, 1686)

Som du också kan läsa om i en annan artikel i det här numret (s. 20) ägnade Newton mer tid till att studera Bibeln än han ägnade sig åt naturvetenskap.³ Det finns de som menar att om han hade läst mindre i Bibeln och lagt mer tid på fysik, så hade han åstadkommit mycket mer inom vetenskapen. Men troligtvis var det precis tvärt om. Hans kärlek till, och tro på, Bibeln var förklaringen till hans framgång inom vetenskapen.

VAD KAN MAN LÄRA SIG AV DET HÄR?

Jo, för det första (fast det visste du säkert redan :) att du inte ska ta för givet att allt vad din lärare eller ditt läromedel säger är sant. Du måste alltid lyssna med ett kritiskt förhållningssätt. I fråga om Newtons syn på världen och Gud är som du sett SO-rummet helt ute och cyklar.

För det andra: gör som Isaac Newton – ta för vana att alltid avsätta en rejäl stund till att läsa Bibeln, helst varje dag. Du kommer precis som vi att tycka att en del texter är jättesvåra, men det tyckte säkert Newton också. Tankearbetet med bibeltexterna hjälpte honom att bli så smart som han blev.

/Redaktionen

NOTER

1. Det är delvis en helt felaktig bild. Du kan läsa mer om det på sidan 13 och framåt.
2. <https://www.so-rummet.se/kategorier/historia/nya-tiden/upplysningen> (kortare: bit.ly/G12308)
3. Newton skrev många kommentarer till Bibeln som idag finns att läsa digitalt på Israels nationalbibliotek: <https://www.nli.org.il/en/discover/humanities/newton-manuscripts> (kortare: bit.ly/12310). Det finns också en mycket intressant artikel (på engelska) om hur Isaac Newton kombinerade sin bibeltro med sin vetenskap på <http://static.icr.org/i/pdf/technical/Newtons-Approach-to-Science-Honoring-Scripture.pdf> (kortare: bit.ly/G12311)

Spatialt och kontextbaserat lärande

ELISA PIXABAY

Det är ett välkänt fenomen att den mänskliga hjärnan är särskilt bra på att lära sig saker när det sker kopplat till fysiska platser i rummet. Det vill säga att vi använder de spatiala dimensionerna för att hjälpa inläringen.

En del välkända memoreringstekniker bygger på den principen. Exempelvis finns det en metod för att lära sig komma ihåg en uppsättning saker. Metoden går ut på att man ska föreställa sig ett hus eller slott med rum där man placerar ut de olika föremålen, varefter man kan föreställa sig hur man går runt i huset och ser på eller tar i föremålen. Detta visar sig fungera mycket bättre än att bara försöka repetera sakerna eller namnen på föremålen gång efter gång.

Ett mer vardagligt exempel på vårt minnes spatiala karaktär utgörs av lyssnandet på ljudböcker under en löprunda eller promenad. När man i efterhand förflyttar sig till specifika platser som man passerat under sin runda erinrar man sig de

specifika passager i boken som man lyssnat på. Denna erfarenhet delas av många, att döma av diskussioner på nätet om detta.

Det finns också studier som visar att det är väsentligt lättare att komma ihåg det man läst i en fysisk bok än i en e-bok. Den mänskliga hjärnan får där en möjlighet att placera olika passager på fysiska platser i boken, kanske extra förstärkt av taktill återkoppling från fingrar och händer medan man bläddrar i boken.

Ytterligare ett exempel på detta är en metod som väl ganska många av oss har provat när vi någon gång för ett ögonblick har glömt vad vi var på väg att göra. Man kan då prova att i tanken förflytta sig tillbaka till den plats där man var när man senast tänkte på det man för stunden har glömt – då kan minnet dyka upp på nytt.

Allt detta pekar mot ett gemensamt mönster, nämligen att den rumsliga aspekten spelar stor roll när vi lär oss saker. Kan det då tänkas att vår Skapare känner till något om detta? Lyssna till följande ord från Femte Mosebok:

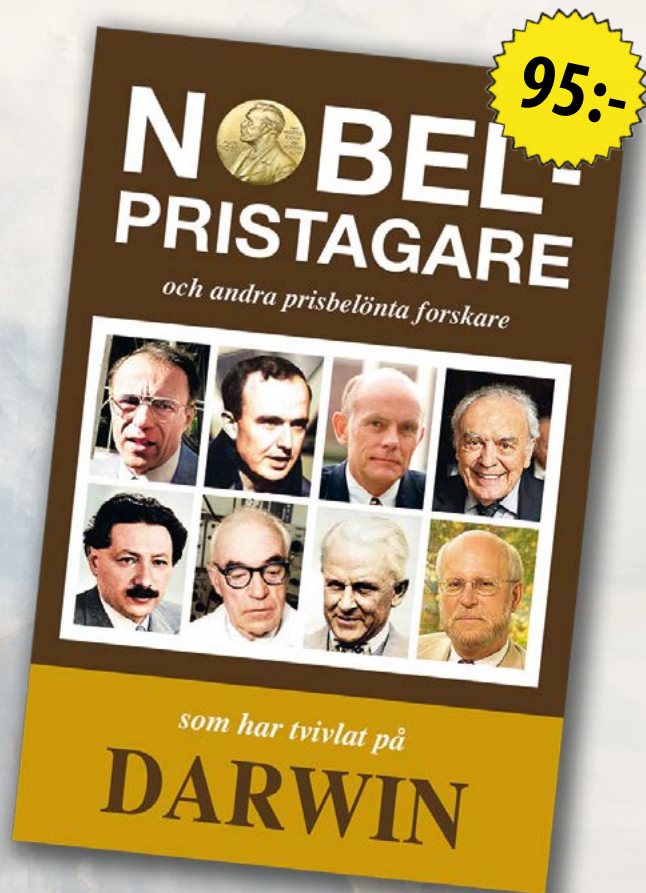
”Dessa ord som jag i dag ger dig befallning om, skall du lägga på hjärtat. Du skall inskräpa dem hos dina barn och tala om dem när du sitter i ditt hus och när du går på vägen, när du lägger dig och när du stiger upp.” -- 5 Mos 6:6-7 (SFB)

Vi ser alltså att det verkar finnas en särskild signifikans vid just att vi undervisar våra barn i alla olika situationer och rumsliga platser vi möter i livet. Det här är något att tänka på för alla som håller med undervisning, inte minst när det är barn och unga som ska lära sig saker. Barnens föräldrar gör klokt i att göra sig medvetna om detta.

Detta pekar nämligen på hur viktigt det är att undervisningen inte blir kopplad bara till en enda plats, som en kyrka (eller en skola för den delen!), utan får associeras med alla de platser och situationer där livet utspelar sig, både vardag och helg. Då förstår vi också hur viktiga föräldrarna är i barnens undervisning – de är ju de som följer med barnen genom den största andelen situationer och platser i livet.

Även du som arbetar med barn och ungdomar har naturligtvis stor nytta att notera detta. Du kan, förutom att komplettera med dina särskilda kunskaper gåvor, samarbeta med och uppmuntra föräldrarna i deras viktiga roll som undervisare i vardagen. Försök utforma undervisningen så att den sker så nära vardagen och verklighetens platser och situationer som möjligt. Lycka till och Guds välsignelse i arbetet!

/Samuel Lampa

NYHET!

Äntligen har den kommit! Boken som tar död på alla påståendena om att ”ingen kompetent och seriös forskare ifrågasätter evolutionsläran”.

Här presenteras ett femtiotal Nobelpristagares åsikter om Gud, skapelsen och evolutionen. Sex av dem presenteras mer ingående – Arno Penzias, Richard Smalley, Ernst Chain, John C. Eccles, Robert Millikan och Werner Arber.

Ett antal andra prisbelönta forskare förenar sig i Darwinkritiken, bl.a. Allan Sandage, Fred Hoyle, Dean Kenyon, Henry F. Schaefer och Raymond Damadian.

Timoteus-Förlag AB
Halnatorps Egendom 3
545 93 Töreboda
Tel. 0506-65 92 19
timoteus-forlag.se

Bergmans
MEDIA

564 31 Bankeryd
Tel 070-228 10 32
www.bergmansmedia.se

GENESIS PODDEN

AV JOSEF MOENSJÖ

I samarbete med RadioHope producerar vi radio!

Spännande samtal inom området kristen tro och vetenskap, och har öronen vidöppna för dig och dina synpunkter, tips och frågor!

PODDTOPPEN - Här kan du lyssna utan registrering. SPOTIFY - Du behöver Spotify-konto för att lyssna i appen, men du kan registrera dig och lyssna gratis. RADIOHOPE - är poddens egentliga hemvist, och vår podd kommer att dyka upp i deras lista. Podden ska också gå att hitta i alla andra podcastappar som finns för mobiler, datorer m. m. Sök på "Genesispodden" i din app eller i din vanliga sökmotor.

Fråga efter Genesis på ditt bibliotek!

Vill du att andra ska få höra skapelsebudskapet?

En gåvoprenumeration till någon du känner kostar ju en slant. Men något du kan göra som inte kostar någonting alls är att titta in på ditt närmaste bibliotek nästa gång du är ute och handlar. Fråga där efter magasinet Genesis, "Fyra kristna diskuterar: skapelse och evolution" och annan bra skapelse litteratur. Flera läsare har hört av sig och rapporterar att deras bibliotek reagerar positivt. På det viset kan många fler än du få möjlighet att läsa om de goda argumenten för en Gud som skapat världen och oss!

Den samlade kristna världsbilden:
BIBELTRO, NATURVETENSKAP, SAMHÄLLE.

Påkostad bok
till minipris!

Guds Värld

- trons försvar för unga

En bok som lättfattligt presenterar den bibliska världsbilden. Guds Värld belyser skapelse, vetenskap och tro och tar upp aktuella samhällsfrågor. Utmärkt för konfirmander och ungdomsgrupper. Nedsatt pris vid köp av flera böcker.

239:- | 232 sidor, illustrerad

Bygger på klassisk
biblisk skapelsetro

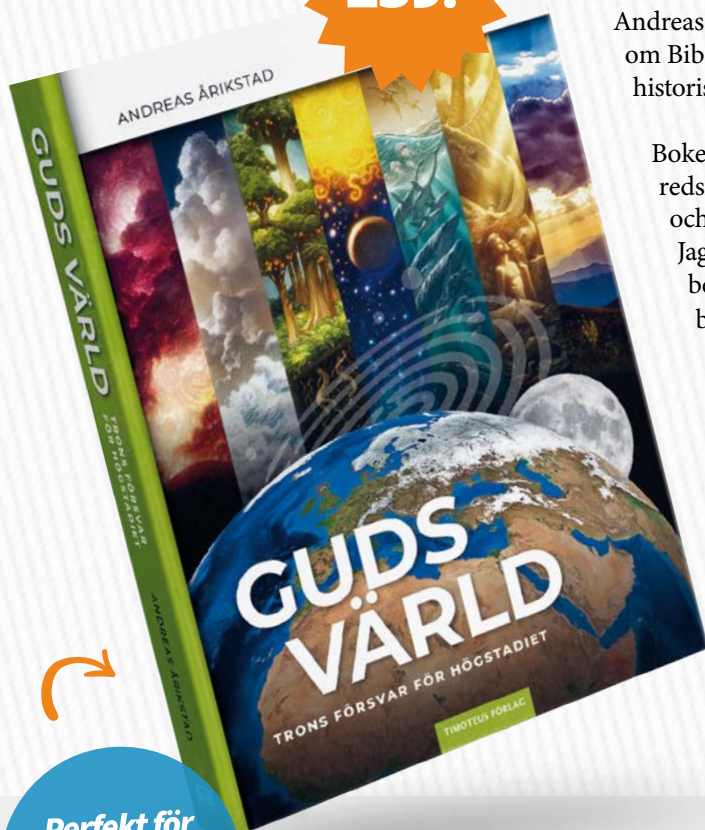
239:-

I Guds värld integreras hela Bibelns budskap på ett elegant och lättförståeligt sätt med modern naturvetenskap.

Andreas Årikstad visar övertygande att detta endast är möjligt om Bibelns elva första kapitel förstås som en redogörelse för historiska händelser och inte som myter och legender.

Boken kan varmt rekommenderas som ett evangelisationsredskap, för att styrka kristna ungdomars tilltro till Bibeln och för att ge dem verktyg att förklara och försvara sin tro. Jag är övertygad om att Guds värld kommer att få stor betydelse för utbredandet av Guds rike bland ungdomar i både Norge och Sverige.

Ola Hössjer
Professor i matematisk statistik

Perfekt för
konfirmand-
undervisning!

Förbeställ boken idag
- leverans mitten/slutet av april!

Tfn: 0506-659219 • info@timoteus-forlag.se • www.timoteus-forlag.se

Genesis

TIMOTEUS
FÖRLAG
...om Bibeln

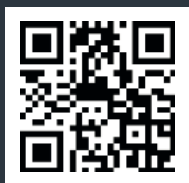
Skandinavisk
Teologisk
Högskola

**Autogiro:
ANGE
BOKPREMIE!**

**STH
VILL VARA
EN FYRBÅK FÖR
SANNINGEN**

**Bygg med oss!
Stöd oss månatligen
via autogiro**

1000 GER 1000

Teol.se/givare
Tel 018-777 15 20
kansli@teol.se
Bankgiro 313-4996

 swish® 123 272 1736

**Kommer
snart!**

Signaturen I CELLEN

Om DNA och Intelligent Design

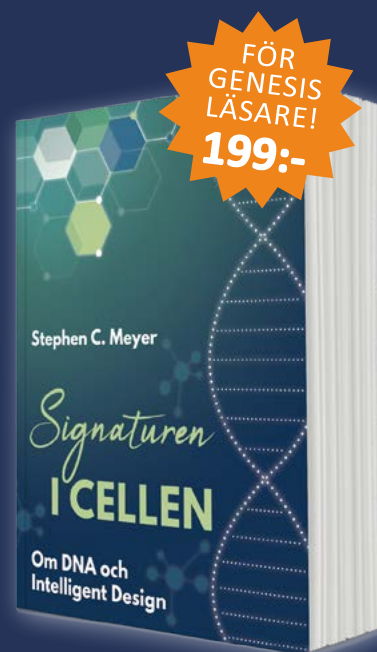
Hur uppkom livet?

Med *Signaturen i Cellen* lägger Stephen Meyer fram ett litet mästerverk. Vetenskapens talrika försök att knäcka livets mysterium blir levande för oss när de förklaras med pedagogisk finesse och analyseras med vetenskaplig noggrannhet.

Hur besvarar de frågan: Vad är upphovet till DNA-molekylens information? Meyer visar kraftfullt att argumenten för intelligent design inte bygger på okunskap eller på "att ge upp vetenskap", utan snarare på gedigna och övertygande vetenskapliga grunder.

Den troende kanske imponeras mest av, hur det just genom vetenskapen blir nästan tvingande tydligt att det måste finnas en intelligent designer. Biblisk Sanning kan egentligen bara bekräftas av fakta, annars vore den inte sann.

Ordinarie pris 259:- | 576 sidor, många illustrationer

FÖRBESTÄLL BOKEN IDAG!

För att ta del av rabatten,
ange *Genesis* vid beställningen!

Tfn: 0506-659219
info@timoteus-forlag.se
www.timoteus-forlag.se

TIMOTEUS FÖRLAG

BOKA EN EXPERT

FÖREDRAG TEMAHELGER SEMINARIER

Vesa Annala
vesa.annala@gmail.com

Johnny Bergman
johnnybergman@telia.com

Anders Gärdeborn
gardeborn@telia.com

Magnus Lindborg
magnuslindborg@live.se

Henrik Mjörnell
henrik.mjornell@pingst.se

Josef Moensjö
josef.moensjo@gmail.com

Mats Molén
mats.dino@gmail.com

Björn Nissen
bjornnissen@hotmail.com

Göran Schmidt
schmidt.gbg@gmail.com

Flera av medlemmarna i föreningen Genesis kan hålla föredrag om ursprungsfrågor för olika målgrupper som skolor, universitet och kyrkor. Kontakta oss!

Följ föreläsarna här, och samordna gärna när någon är i närheten: <http://www.genesis.nu/kalender/>

VETENSKAP | URSPRUNG | SKAPELSETRO

Genesis

Annonsera i Magasinet GENESIS

Som annonsör stöder Du tidningen,
samtidigt ger det Dig god träffsäkerhet
mot målgruppen

Vi vågar ifrågasätta det ingen annan vågar. Läsarna får vetenskapen i ett annat perspektiv. Artikelförfattarna är ofta forskare, akademiker från olika länder och vetenskapliga fält.

Annonsbokning/material:

Kontakta Jörgen Lundin för bokning och materialleverans: jorgen@wetterreklam.se

Utgivningar	Annonstorlek/pris	* 5 mm utfall
2023-06-01	Uppslag*	430 x 287 mm - 9 900 kr
2023-09-01	Helsida*	215 x 287 mm - 5 400 kr
2023-12-01	Halvsida	199 x 132 mm - 3 200 kr
2024-03-01	Halvsida	98 x 270mm - 3 200 kr
	Kvartssida	98 x 132 mm - 2 100 kr

VETENSKAP | URSPRUNG | SKAPELSETRO

Genesis

STH
FÖRLAG

NY BOK OM SKAPELSETRO

Teologiska, filosofiska
och naturvetenskapliga
argument för ett
skapelseperspektiv.

Ges även som kurs på
Skandinavisk
teologisk högskola
kansli@teol.se

Beställ på
sthforlag.se

429:-

ARGUMENTS FROM SCIENCE,
PHILOSOPHY AND THEOLOGY

Vilken 10-årig kille har inte någon dinosauriemodell bland sina leksaker? De är nog inte många. Betyder det att dinosaurier bara fascinerar killar i mellanstadieåldern? Nej, både killar och tjejer från förskola till äldreboende fascinerar av dessa respektingivande djur som en gång befolkade jorden. Ändå är det förvånansvärt ofta som vi som föreläser i kristna sammanhang möts av frågan: "Har dinosaurierna verkligen funnits?"

Det är den enklaste frågan av alla att besvara eftersom den fossila evidensen för deras existens är överväldigande. Våra naturhistoriska muséer visar upp både fossil och rekonstruktioner av dem som effektivt borde undanröja varje tvivel. En intressantare fråga är därför snarare: Varifrån kommer idén att de inte skulle ha funnits?

Förmodligen har det att göra med att dinosaurierna kan uppfattas som ett hot mot kristen tro. Det bör man förstås inte belasta dinosaurierna för – felet bottnar i att de flesta av oss tillbringat flera år i skolsalar med långa planscher längs klassrumsväggarna som föreställer den så kallade evolutionen från primitiva bakterier via trilobiter, fiskar, groddjur,

I nästa nummer

dinosaurier, apmänniskor och slutligen oss själva. Och har man sett dinosaurierna i det sammanhanget så är det inte så konstigt att de kan välla huvudbry.

Är då dinosaurierna ett hot mot biblisk kristendom? Inget kunde vara felaktigare. Det är precis tvärt om. När vi skalar bort alla ogrundade evolutionära spekulationer från kapitlet om dinosaurier så öppnar sig ett helt nytt perspektiv: Dinosaurierna manifesterar Guds storhet och utgör ännu en bekräftelse på Bibelns trovärdighet som historiskt dokument! Längtar du också redan efter nästa nummer av Genesis? Tänkte väl det!

/Redaktionen

Genesis